

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ»

**ΕΞΑΜΗΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ
ΑΡΜΟΝΙΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ
ΤΡΟΠΟ**

Φωτεινή Τσακνάκη

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Ζωή Διονυσίου

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, ως
μέρος των απαιτήσεων για την ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών με Κατεύθυνση
Μουσικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Μουσικής.

Κέρκυρα, Ιούνιος 2024

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ»

**ΕΞΑΜΗΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ
ΑΡΜΟΝΙΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ
ΤΡΟΠΟ**

Φωτεινή Τσακνάκη

Επιτροπή αξιολόγησης:

- 1. Ονοματεπώνυμο: Ζωή Διονυσίου**
- 2. Ονοματεπώνυμο: Γιάννης Αρβανίτης**
- 3. Ονοματεπώνυμο: Μαρία Ντούρου**

Κέρκυρα, Ιούνιος 2024

Εξάμηνη πρακτική διδασκαλία σε Μουσικό Σχολείο της Μακεδονίας: Διδάσκοντας
αρμονία και μορφολογία με βιωματικό τρόπο

© 2024 Φωτεινή Τσακνάκη

ALL RIGHTS RESERVED

Απαγορεύεται η δημοσίευση και η ολική ή μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση κατά παράφραση ή διασκευή του υλικού αυτής της έκδοσης και η με οποιοδήποτε τρόπο αναπαραγωγή (φωτοτυπία, ηλεκτρονική ή μηχανική αναπαραγωγή, καταγραφή σε ηλεκτρονικό σύστημα ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο), σύμφωνα με το νόμο 2121/93 και τους λοιπούς κανόνες Δικαίου περί Πνευματικής ιδιοκτησίας, χωρίς την έγγραφη άδεια της συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος (Ν.5343/32 αρ.202 παρ.2).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	3
Abstract.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
1. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΝ.....	7
2.ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ.....	12
2.1 Διδασκαλία του μαθήματος «Αρμονία».....	12
2.2 Διδασκαλία του μαθήματος «Μορφολογία της μουσικής».....	21
ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	31
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	104

Εξάμηνη πρακτική διδασκαλία σε μουσικό σχολείο της Μακεδονίας: Διδασκοντας αρμονία και μορφολογία με βιωματικό τρόπο.

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να παρουσιάσει τη διδασκαλία και τον σχεδιασμό μαθημάτων αρμονίας και μορφολογίας της μουσικής στα μουσικά σχολεία. Σκοπός είναι να αναδείξει τρόπους ώστε η μάθηση να γίνει ενδιαφέρουσα για τα παιδιά, ξεφεύγοντας από την στείρα απόκτηση γνώσεων. Οι μαθητές μέσα από δραστηριότητες, τραγούδι και ομαδικές εργασίες θα έχουν ενεργό ρόλο, με τη βιωματική διδασκαλία να γίνεται εργαλείο για την κατανόηση και τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη. Στην συνέχεια, μετά από εφαρμογή των παραπάνω σε 2 τάξεις Μουσικού Λυκείου, παρουσιάζεται η πορεία των μαθημάτων, τα αποτελέσματα της διδασκαλίας, καθώς και προτάσεις, ιδέες και αναστοχασμοί για τη βελτίωση της διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών. Στο παράρτημα βρίσκονται αναλυτικά πλάνα για κάθε διδακτική ώρα, τα οποία ένας εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει και να χρησιμοποιήσει με τον δικό του τρόπο.

Η ύλη και οι στόχοι των μαθημάτων διαμορφώθηκαν με βάση το πρόγραμμα σπουδών, την εφημερίδα κυβερνήσεως καθώς και τον οδηγό εκπαιδευτικού του ΙΕΠ (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής). Φυσικά, ο σχεδιασμός είναι ενδεικτικός και οφείλει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε τάξης και των μαθητών της. Τέλος, η εργασία καταλήγει σε συμπεράσματα, στην σημασία της ενεργής συμμετοχής των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην αναγκαιότητα της συνεχούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, για να επιτευχθεί η μέγιστη διδακτική απόδοση.

Λέξεις κλειδιά: αρμονία της μουσικής, μορφολογία της μουσικής, σχεδιασμός μαθημάτων μουσικής, βιωματική μουσική διδασκαλία και μάθηση.

Six-month teaching internship at a music school in Macedonia: Teaching morphology and harmony in an experiential way.

Abstract

The aim of this paper is to present the teaching and design of harmony and music morphology courses in music schools. The purpose is to highlight ways to make learning interesting for children, moving away from the mere acquisition of knowledge. Through activities, singing, and group projects, students will have an active role, with experiential teaching becoming a tool for understanding and connecting theory with practice. Subsequently, after implementing the above methods in two classes of a Music High School, the course progress, teaching results, as well as suggestions, ideas, and reflections for improving the teaching of these courses are presented. The appendix contains detailed plans for each teaching hour, which a teacher can use and adapt in their own way.

The content and objectives of the courses were formulated based on the curriculum, the government gazette, and the teacher's guide from the IEP (Institute of Educational Policy). Naturally, the design is indicative and must be adapted according to the needs of each class and its students. Finally, the paper concludes with findings on the importance of active student participation in the educational process and the necessity of continuous teacher training to achieve maximum teaching efficiency.

Keywords: harmony of music, morphology of music, lesson planning, experiential music teaching and learning.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματοποιήθηκε σε Μουσικό Σχολείο της Μακεδονίας. Πρόκειται για ένα σχολείο το οποίο λειτουργεί από το 1997 και διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό και καινούργιες αίθουσες, καθώς το 2006 εγκαινιάστηκε το καινούργιο κτίριο, όπου και στεγάζεται σήμερα. Το σχολείο ανταποκρίνεται στις ανάγκες της τρέχουσας εκπαιδευτικής πραγματικότητας, οι αίθουσες που διαθέτει είναι ευρύχωρες και τα θρανία προσαρμόζονται σύμφωνα με τις συνθήκες των μαθημάτων. Η εκπαιδευτική προσέγγιση του σχολείου συνδυάζει την τυπική ακαδημαϊκή διδασκαλία με τη μουσική εκπαίδευση, προσελκύοντας ακόμα και μαθητές που δε θέλουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με τη μουσική. Στις τάξεις που πραγματοποίησα την πρακτική μου άσκηση υπήρχαν ηλεκτρικά πιάνο, διαδραστικοί πίνακες, ηλεκτρονικοί υπολογιστές καθώς και πίνακες πενταγράμμου. Οι τελευταίοι προστέθηκαν τον Δεκέμβριο.

Η πρακτική μου άσκηση πραγματοποιήθηκε από τον Νοέμβριο μέχρι τον Μάιο του σχολικού έτους 2023-2024 και αφορούσε την Α΄ και Β΄ λυκείου. Συγκεκριμένα, ασχολήθηκα με το μάθημα της αρμονίας στην Α΄ λυκείου και της μορφολογίας στην Β΄ λυκείου, με 8 μαθητές στο πρώτο και 14 στο δεύτερο τμήμα. Πρόκειται για παιδιά που αγαπούν την μουσική και οι περισσότεροι έχουν εμπειρία σε μουσικά όργανα όπως το πιάνο, την κιθάρα καθώς και σε βασικές γνώσεις θεωρητικών. Το κλίμα ανάμεσα σε εμένα και τα παιδιά ήταν ευχάριστο και στα περισσότερα μαθήματα που πραγματοποίησα οι μαθητές και μαθήτριες έδειχναν ενδιαφέρον και συμμετείχαν ενεργά.

Γενικά, το κλίμα που επικρατούσε στο σύνολο του μουσικού σχολείου ήταν θετικό, καθώς τα παιδιά έδειχναν συνεργατικότητα, αλληλοσεβασμό και θάρρος να εκφράσουν την άποψή τους ελεύθερα. Αυτό που μου έκανε θετική εντύπωση ήταν πως δεν υπήρχαν φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού ή βίας, τίποτα παρόμοιο δεν έπεσε στην αντίληψή μου, και οι καθηγητές μου διαβεβαίωσαν ότι αυτό είναι και δική τους διαπίστωση. Τα παιδιά φάνηκαν ευαισθητοποιημένα με αυτό το θέμα, κρατώντας μια θετική στάση μεταξύ τους. Φυσικά υπάρχουν παιδιά που δεν είχαν πάντα πολύ θετική και ενεργητική συμμετοχή στην τάξη. Κατά την πρακτική μου άσκηση πραγματοποιήθηκαν 19 διδασκαλίες μαθημάτων αρμονίας και 18 διδασκαλίες μαθημάτων μορφολογίας, με ανάλογο σχεδιασμό ημερήσιων πλάνων διδακτικής μεθοδολογίας.

Το κλίμα μεταξύ των εκπαιδευτικών ήταν άρτιο, με όλους να είναι πρόθυμοι να με δεχτούν και να με βοηθήσουν σε ό,τι χρειαστώ. Μάλιστα, ήταν ιδιαίτερα υποστηρικτικοί με τα παιδιά, τους ενθάρρυναν να εκφράζουν τις σκέψεις τους και τους συμβούλευαν για θέματα πέρα του μαθήματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αυτό το σχολείο υπήρξα κάποτε μαθήτρια και υπήρχαν καθηγητές μου, οι οποίοι με αντιμετώπιζαν πλέον ως συνάδελφο και όχι ως μαθήτριά τους. Μου φαινόταν πολύ περίεργο αλλά ταυτόχρονα ήμουν ενθουσιασμένη που με αντιμετώπιζαν με τόσο θετικό τρόπο. Αυτό που βίωσα ήταν σαν να βρίσκομαι σε ένα σχολείο, όπου όλοι ήμασταν μια μεγάλη οικογένεια, μια ομάδα που τα μέλη της αλληλοβοηθούνται. Πρόκειται για θετικά συναισθήματα που βίωνα και όσο ήμουν μαθήτρια.

Η διαδικασία λήψης άδειας για την πρακτική μου άσκηση έγινε άμεσα και δεν αντιμετώπισα κανένα πρόβλημα. Ο διευθυντής και η καθηγήτρια της τάξης έδωσαν την συγκατάθεσή τους μετά από ενημέρωση για την αναγκαιότητα αλλά και τους στόχους της πρακτικής μου άσκησης. Συγχρόνως, ζητήθηκε και δόθηκε η συναίνεση των γονέων των παιδιών για την συμμετοχή μου στο μάθημά τους.

Σκοπός της εισαγωγής αυτής είναι να γίνει αντιληπτό το πλαίσιο και το κλίμα του σχολείου, οι συνθήκες που επικρατούσαν σε αυτό καθώς και η διαδικασία που χρειάστηκε για να υλοποιηθεί η πρακτική άσκηση. Στις παρακάτω ενότητες θα παρουσιαστούν οι παρατηρήσεις μου στην παρακολούθηση διάφορων μαθημάτων, τα αποτελέσματα της διδασκαλίας μου, καθώς και ο αναλυτικός σχεδιασμός των μαθημάτων. Τέλος, προτείνονται τρόποι διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων που εφάρμοσα και τονίζεται η σπουδαιότητα της βιωματικής πρακτικής στην μαθησιακή πορεία των παιδιών.

1. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΝ

Παρακάτω ακολουθούν τα ημερολόγια που καταγράφηκαν από τις παρακολουθήσεις μαθημάτων που έκανα στο σχολείο της πρακτικής μου άσκησης, πριν την έναρξη των δικών μου μαθημάτων.

15/11/2023, Μορφολογία της μουσικής

- Β' Λυκείου. 6η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 14 μαθητές.
- Χρησιμοποιήθηκαν: Διαδραστικός πίνακας, Η/Υ, πίνακας.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα πίσω από το άλλο σε 3 σειρές.

Αναλυτικά, στο μάθημα έγινε αναφορά στο «μοτίβο» και στην σπουδαιότητά του στην μουσική. Η καθηγήτρια πρώτα ρωτούσε τα παιδιά να αναφέρουν τι γνωρίζουν για το μοτίβο και έπειτα έδινε η ίδια έναν ορισμό. Παράλληλα, έδειχνε παραδείγματα τόσο οπτικά όσο και ακουστικά. Στην συνέχεια, τα παιδιά χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες και δημιούργησαν δικά τους μοτίβα. Η κάθε μια έγραψε το μοτίβο της στον πίνακα και συζητήσαμε τα αποτελέσματα. Τέλος, η καθηγήτρια ρώτησε τα παιδιά τι πρέπει να θυμούνται από το μάθημα σαν ανακεφαλαίωση της ημέρας.

Στην τάξη τα παιδιά ήταν ήσυχα, παρακολουθούσαν και συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα και η καθηγήτρια της μουσικής πολύ επικοινωνιακή.

20/11/2023, Οργανολογία

- Α' Λυκείου. 4η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 12 μαθητές.
- Χρησιμοποιήθηκαν: Διαδραστικός πίνακας, Η/Υ.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα πίσω από το άλλο σε 3 σειρές.

Στο μάθημα έγινε αναφορά στα μεμβρανόφωνα και στα χορδόφωνα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας. Η καθηγήτρια της μουσικής ρωτούσε τα παιδιά, για επανάληψη των όσων είχαν αναφέρει σε προηγούμενα μαθήματα, και να αναφέρουν κάποια ιδιόφωνα μουσικά όργανα. Στην συνέχεια μίλησε για τα μεμβρανόφωνα και χορδόφωνα όργανα και έδειξε σχετικά βίντεο και φωτογραφίες. Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα και παρακολουθούσαν την καθηγήτρια.

Μέχρι στιγμής και οι δυο τάξεις που παρακολούθησα ήταν ήσυχες, οι καθηγήτριες κέντριζαν το ενδιαφέρον των μαθητών και χρησιμοποιούσαν βίντεο, ώστε να γίνει βαθύτερη κατανόηση των λεγομένων τους.

20/11/2023, Θεωρία της μουσικής

- Γ1΄ γυμνασίου. 8η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 20 μαθητές.
- Χρησιμοποιήθηκαν: πίνακας.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα πίσω από το άλλο σε 3 σειρές.

Το μάθημα δεν ξεκίνησε αμέσως καθώς τα παιδιά άργησαν να μουν στην τάξη. Από την πρώτη στιγμή που μπήκα στο μάθημα κατάλαβα ότι πρόκειται για μία ζωηρή τάξη. Οι σκέψεις μου επιβεβαιώθηκαν τόσο από την πορεία του μαθήματος όσο και από τα λεγόμενα της καθηγήτριας σε εμένα. Όλο το μάθημα κινήθηκε γύρω από τις κλίμακες. Πιο συγκεκριμένα, η καθηγήτρια ζήτησε από τα παιδιά να γράψουν την φα#+ στα τετράδιά τους. Φυσικά, επικρατούσε φασαρία. Ένα κορίτσι σηκώθηκε στον πίνακα, έγραψε την κλίμακα και έκανε ανάλυση των διαστημάτων. Τέλος, αφού ρώτησε τα παιδιά πως λέγονται οι κλίμακες που έχουν διαφορετικό όνομα αλλά ίδιο οπλισμό, τους ζήτησε να γράψουν διάφορες κλίμακες μέχρι να χτυπήσει το κουδούνι.

Γενικά, στις 3 τάξεις που πήγα απουσίαζε πίνακας πενταγράμμου, ένα σημαντικό εργαλείο για τον μουσικό, ο οποίος αναγκάζεται να ζωγραφίζει ένα πεντάγραμμο στον πίνακα.

22/11/2023, Μορφολογία της μουσικής

- Β΄ Λυκείου. 6η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 14 μαθητές.
- Χρησιμοποιήθηκαν: Διαδραστικός πίνακας, Η/Υ, πίνακας.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα πίσω από το άλλο σε 3 σειρές.

Στο μάθημα συνεχίστηκε η αναφορά στο μοτίβο για την καλύτερη κατανόησή του από τους μαθητές. Η καθηγήτρια επέλεξε να βάλει διάφορα ακροάματα και μοίρασε στα παιδιά την αντίστοιχη παρτιτούρα, ζητώντας από αυτά να εντοπίσουν τα μοτίβα. Γενικά, το σημερινό μάθημα άργησε να ξεκινήσει καθώς τα παιδιά συζητούσαν με την καθηγήτρια σχετικά με μια εκδήλωση που θα έκαναν. Έτσι, δεν πρόλαβαν να κάνουν πολλές δραστηριότητες.

27/11/2023, Οργανολογία

- Α΄ Λυκείου. 4η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 12 μαθητές.
- Χρησιμοποιήθηκαν: Διαδραστικός πίνακας, Η/Υ.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα πίσω από το άλλο σε 3 σειρές.

Το μάθημα ξεκινάει αμέσως. Η καθηγήτρια κάνει επίκληση των όσων ειπώθηκαν στο προηγούμενο μάθημα, ρωτώντας τα παιδιά τι αναφέρθηκε για τα χορδόφωνα. Όσο κάποιοι απαντάνε, κάποιοι άλλοι μιλάνε και η καθηγήτρια παρατηρεί ότι ένα παιδί πίνει αναψυκτικό. Τότε, γίνεται μια σύντομη συζήτηση όπου η ίδια προσπαθεί να εξηγήσει στα παιδιά τα οφέλη του νερού και όχι των αναψυκτικών, ειδικά τόσο πρωινές ώρες. Στην συνέχεια, μοιράζει φυλλάδια και διαβάζει τις σημειώσεις που αφορούν την οικογένεια των βιολιών. Το μάθημα συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο με την ταυτόχρονη προβολή εικόνων στον διαδραστικό πίνακα. Αυτό που ελειπε ήταν η διάδραση και η βιωματικότητα.

Τα παιδιά συμμετείχαν στο μάθημα και μετέφεραν γνώσεις που οι ίδιοι είχαν σχετικά με τα έγχορδα όργανα άλλα και με μουσικούς που οι ίδιοι γνώριζαν. Εάν δίδασκα εγώ το μάθημα θα προσπαθούσα να χρησιμοποιήσω πιο πολλά βίντεο και ακροάματα, ενώ θα ζητούσα από κάποιο παιδί που παίζει έγχορδο να φέρει το όργανό του και να το παρουσιάσει στα υπόλοιπα παιδιά. Τέλος, αν έφερνα σημειώσεις θα έβαζα κάποιο παιδί να τις διαβάσει, ώστε να διατηρηθεί η προσοχή τους.

27/11/2023, Αρμονία

- Β΄ Λυκείου. 6η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 6 μαθητές (στο μάθημα της αρμονίας χωρίζονται σε 3 τμήματα).
- Χρησιμοποιήθηκαν: πίνακας.
- Η αίθουσα ήταν οργανωμένη με τα θρανία το ένα δίπλα στο άλλο κοιτώντας στον πίνακα.

Στόχος του σημερινού μαθήματος ήταν να μάθουν τα παιδιά την Π7 και τις αναστροφές της. Έτσι, η καθηγήτρια μοίρασε φυλλάδια με ένα λυμένο θέμα και ζήτησε από τα παιδιά να κάνουν αρμονική ανάλυση, βάζοντας βαθμίδες. Η ίδια αντέγραψε το θέμα στον πίνακα και αφού τελείωσαν όλοι έλεγαν με την σειρά την απάντηση σε κάθε συγχορδία. Αξίζει να σημειωθεί πως τα παιδιά μέσα από το θέμα

έκαναν επανάληψη προηγούμενων γνώσεων, εξέφρασαν απορίες και υπήρχε μια γενικότερη συζήτηση πάνω σε αρμονικά ζητήματα.

Σε γενικές γραμμές τα παιδιά κατανόησαν την ύλη του μαθήματος και κατάφεραν να λύσουν τις απορίες τους. Μου φάνηκε αρκετά χρονοβόρα η διαδικασία της αντιγραφής του θέματος στον πίνακα καθώς δεν ήταν πενταγράμμου, αλλά ένας απλός πίνακας. Έτσι, η καθηγήτρια έπρεπε να ζωγραφίσει ένα αυτοσχέδιο πεντάγραμμο. Στην θέση της θα είχα έτοιμο το θέμα σε κάποια εφαρμογή όπως το musescore, θα είχα συνδέσει τον υπολογιστή στον διαδραστικό πίνακα και θα βάζαμε όλοι μαζί βαθμίδες.

29/11/2023, Αρμονία

- Α' Λυκείου. 7η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 11 μαθητές (Ήταν χωρισμένοι σε 2 τμήματα. Από την επόμενη εβδομάδα θα χωριστούν σε 3).
- Χρησιμοποιήθηκαν: πίνακας.

Το μάθημα ξεκίνησε με την καθηγήτρια να γράφει στον πίνακα κοινές νότες στο κλειδί του σολ και στο κλειδί του φα. Εξήγησε στα παιδιά πως έχουν το ίδιο άκουσμα αλλά διαφορετικό τρόπο γραφής. Στην συνέχεια, μίλησε για τους περιορισμούς που υπάρχουν στην λύση ενός θέματος (στην μελωδία, στα διαστήματα και στις συνδέσεις συγχορδιών). Ακόμα, κάνουν διαχωρισμό στις κύριες και δευτερεύουσες βαθμίδες. Τα περισσότερα παιδιά δεν τις ήξεραν. Η καθηγήτρια κάνει παραδείγματα με όλα τα παραπάνω στον πίνακα. Τέλος, λύνουν όλοι μαζί ένα θέμα μπάσου στην σολ+.

Μου έκανε εντύπωση πόσο ήσυχο ήταν αυτό το τμήμα καθώς ακόμα και όταν η καθηγήτρια έγραφε στον πίνακα, τα παιδιά δεν μιλούσαν μεταξύ τους. Μάλιστα, φάνηκε να κατάλαβαν όσα τους είπε η καθηγήτρια και συμμετείχαν ενεργά στην ομαδική λύση του θέματος.

04/12/2023, Οργανολογία

Το σημερινό μάθημα δεν έγινε, καθώς την συγκεκριμένη ώρα το σχολείο είχε εκδήλωση για την παγκόσμια ημέρα αναπηρίας.

04/12/2023, Αρμονία

- Α' Λυκείου. 6η διδακτική ώρα. Η τάξη αποτελούνταν από 6 μαθητές.

- Χρησιμοποιήθηκαν: πίνακας

Στόχος του σημερινού μαθήματος ήταν τα παιδιά να μπορέσουν να λύσουν ένα θέμα μελωδίας. Η καθηγήτρια έγραψε ένα 8μετρο θέμα με δοσμένη φωνή της σοπράνο και όλοι μαζί το έλυναν σύμφωνα με τις οδηγίες της. Τα παιδιά κατάλαβαν πολύ γρήγορα τι έπρεπε να κάνουν. Στην συνέχεια, η καθηγήτρια είχε χρόνο και έτσι έκανε μια εισαγωγή στις συγχορδίες με α' αναστροφή. Το κουδούνι χτύπησε και δεν πρόλαβε να μιλήσει αναλυτικά για τις αναστροφές.

Πρόκειται για ένα πολύ ήσυχο τμήμα όπου τα παιδιά έχουν θέληση να προχωρήσει το μάθημα. Δείχνουν ενδιαφέρον και συμμετέχουν ενεργά σε αυτό.

2.ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ

2.1 Διδασκαλία του μαθήματος «Αρμονία»

11/12/2023, 1η διδασκαλία.

Αρμονία: Α΄ Λυκείου, 3η ώρα

Το μάθημα πραγματοποιήθηκε από εμένα και την καθηγήτρια. Τα παιδιά έμαθαν για την α΄ αναστροφή μέσα από συζήτηση και παραδείγματα. Έπειτα, λύσαμε ένα θέμα, όπου ένας-ένας σχημάτιζε από ένα μέτρο στον πίνακα. Γράφαμε όλες τις απαντήσεις που έλεγαν τα παιδιά, ακόμα και αυτές που ήταν λάθος. Μέσα από συζήτηση βρήκαμε την σωστή απάντηση.

Το μάθημα κύλησε ομαλά, η παρουσία της καθηγήτριας στο μάθημα ήταν σημαντική καθώς με βοηθούσε όπου χρειαζόταν και η διδασκαλία μου πήγε καλά. Πιστεύω πως μου έλειπε η βιωματικότητα. Αν ήμουν καλύτερα προετοιμασμένη και είχα περισσότερο χρόνο θα τους χώριζα σε 4 ομάδες και κάθε ομάδα θα έπαιρνε μία φωνή του θέματος (SATB). Τέλος, απουσίαζε η ενεργητική ακρόαση και η διάδραση των παιδιών καθώς δεν έμεινε χρόνος για να κάνω όλες τις δραστηριότητες που είχα σκεφτεί. Αν σχεδιάζα αλλιώς το μάθημα, θα τους έβαζα να παίζουν στο πιάνο κλίμακες, ώστε να καλλιεργήσουν την ακοή και την ικανότητά τους να τραγουδάνε.

18/12/2023, 2η διδασκαλία.

Αρμονία: Α΄ Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος ήταν τα παιδιά να κατανοήσουν τις αναστροφές στα θέματα, τόσο την α΄ όσο και την β΄. Είχα έτοιμο ένα θέμα στο musescore, το βλέπαμε στον διαδραστικό πίνακα και τα παιδιά τοποθετούσαν τις βαθμίδες. Ταυτόχρονα, το ακούσαμε στον υπολογιστή. Αφού ολοκληρώσαμε το θέμα, χωριστήκαμε σε 4 ομάδες. Ακούσαμε και τραγουδήσαμε κάθε φωνή ξεχωριστά. Εγώ και η καθηγήτρια βοηθήσαμε όπου χρειαζόταν.

Τα παιδιά κατανόησαν τις αναστροφές, αλλά πιστεύω πως έπρεπε να λύσουν περισσότερα θέματα για μεγαλύτερη εμπέδωση. Το τραγούδι των 4 φωνών δυσκόλεψε τα παιδιά και δεν τα καταφέραμε. Σε επόμενα μαθήματα αποφάσισα να τους ζητάω να τραγουδάνε μόνο την φωνή του μπάσου, ώστε να διευκολυνθούν και στην ακουστική αναγνώρισή τους. Σχετικά με την διδασκαλία μου, ήμουν πιο άνετη από την πρώτη φορά, αλλά η παρουσίαση της καθηγήτριας στην τάξη ήταν πολύ χρήσιμη. Τέλος, προσπάθησα να εντάξω το τραγούδι για μεγαλύτερη διάδραση των παιδιών.

10/01/2024, 3η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος του μαθήματος ήταν τα παιδιά να μάθουν και να σχηματίσουν το διαβατικό 6/4. Μέσα από παραδείγματα και λύση θέματος ήρθαν σε επαφή με την β' αναστροφή και χρησιμοποίησαν όλα τα στοιχεία που έμαθαν μέχρι τώρα. Συζητούσαμε όλα τα βήματα. Στην συνέχεια, έπαιξα το θέμα και απομόνωσα την φωνή του μπάσου, την οποία τα παιδιά τραγουδούν. Η συμμετοχή τους ήταν ενεργή, εκτός από δύο οι οποίοι μιλούσαν μεταξύ τους. Ο χρόνος δεν έφτασε για να κάνουμε τις ακουστικές ασκήσεις που ήθελα.

Πιστεύω πως έλειπε η διάδραση και ορισμένες στιγμές οι μαθητές φάνηκαν να βαριούνται. Θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω πιο βιωματικά στοιχεία στο μάθημα, όπως περισσότερο τραγούδι ή ακόμα και παίξιμο στο πιάνο και την κιθάρα. Τέλος, για να κεντρίσω το ενδιαφέρον και την προσοχή θα μπορούσα να αξιοποιήσω κάποια γνωστά τους τραγούδια, κάνοντας αρμονική ανάλυση και σύνδεση των κανόνων της αρμονίας με οικεία ακούσματα.

17/01/2024, 4η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Η διδασκαλία μου πήγε καλά και τα παιδιά δεν δυσκολεύτηκαν. Πιο αναλυτικά, μιλήσαμε για τις πτώσεις, την ατελή, τέλεια και την μισή. Για να δω αν κατάλαβαν τα λεγόμενα μου, τους ζήτησα να τις σχηματίσουν σε διάφορες τονικότητες. Τις ακούσαμε στο πιάνο και αργότερα κάναμε αρμονική ανάλυση σε εναρμονισμένο θέμα.

Το μάθημα κύλησε ευχάριστα και τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε αυτό. Η καθηγήτρια της τάξης δεν χρειάστηκε να παρέμβει καθόλου στην διδασκαλία. Παρατήρησα πως πολλά από αυτά που είχα στο πλάνο μου δεν μπόρεσα να τα εφαρμόσω, λόγω κακής διαχείρισης του χρόνου. Ακόμα, πιστεύω πως μπορούσα να συμπεριλάβω και άλλες δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, μπορούσα να εντάξω πάλι το τραγούδι αλλά με διαφορετικό τρόπο ώστε να μην δυσκολέψει πολύ τα παιδιά, όπως έγινε σε προηγούμενο μάθημα, καθώς και κίνηση με τα χέρια για να διακρίνουμε τις φράσεις. Τέλος, θα μπορούσαμε σαν άσκηση να εντοπίσουμε πτώσεις σε γνωστά τραγούδια.

24/01/2024, 5η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στο μάθημα ήμουν μόνη στην τάξη καθώς κάτι έτυχε στην καθηγήτρια και δεν μπορούσε παρευρεθεί. Ήμουν αγχωμένη αλλά αυτό δεν φάνηκε στα παιδιά και στην διδασκαλία μου. Στόχος ήταν η εκμάθηση των πτώσεων και οι μαθητές αξιολογήθηκαν μέσα από γραπτό σχηματισμό τους, ακρόαση και αναγνώριση. Για μεγαλύτερο ενδιαφέρον των παιδιών στο μάθημα τραγουδήσαμε την φωνή του Bass. Με αυτόν τον τρόπο ξεχωρίζουν εύκολα την διαδοχή συγχορδιών σε ακουστικό επίπεδο. Στον χρόνο που απέμεινε λύσαμε ένα θέμα μπάσου.

Πιστεύω πως πρέπει να εντάξω πιο συστηματικά τις ακουστικές ασκήσεις και την εκτέλεση αυτών από τα παιδιά, για περισσότερη διάδρασή τους.

31/01/2024, 6η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στο μάθημα έγινε αναφορά στις δευτερεύουσες συγχορδίες. Συζητήσαμε για τους κανόνες που ισχύουν, τις εντοπίσαμε σε δοσμένο θέμα και προσπαθήσαμε να σχηματίσουμε δίμετρες συνδέσεις συγχορδιών σε διάφορες τονικότητες. Επιπλέον, κάναμε αρμονική ανάλυση σε ένα παράδειγμα και το ακούσαμε. Εντοπίσαμε τις διαφορές και το νέο άκουσμα που δίνουν οι δευτερεύουσες συγχορδίες. Τέλος, έβαλα κάποιους μαθητές να παίζουν στο πιάνο διαστήματα και συγχορδίες και οι συμμαθητές τους έπρεπε να τα αναγνωρίσουν. Ακόμα, έπαιξα και εγώ διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών. Τα παιδιά επανέλαβαν τραγουδώντας.

Η διδασκαλία μου πήγε καλά και οι στόχοι που έθεσα πραγματοποιήθηκαν. Στο μάθημα θεωρώ πως έπρεπε να λύσουμε όλοι μαζί ένα θέμα για μεγαλύτερη κατανόηση των δευτερευουσων συγχορδιών.

07/02/2024, 7η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος ήταν να γνωρίσουν οι μαθητές τις υπόλοιπες δευτερεύουσες συγχορδίες και να τις χρησιμοποιήσουν σε ένα θέμα. Στην συνέχεια, τραγουδήσαμε την φωνή του μπάσου και μάθαμε να εντοπίζουμε τις βαθμίδες ακουστικά. Συγκρίναμε τις διαφορές και μιλήσαμε για τις αποδεκτές συνδέσεις στην κλασική αρμονία. Οι στόχοι του μαθήματος επιτεύχθηκαν ικανοποιητικά και είμαι ευχαριστημένη με την διδασκαλία μου. Όσο περνάει ο καιρός νιώθω ακόμα πιο άνετα στην τάξη και οικεία με τα παιδιά.

Ο χρόνος δεν ήταν αρκετός και έτσι δεν κάναμε ακουστικές ασκήσεις. Όμως, τραγουδήσαν και άκουσαν το θέμα και συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα. Έπρεπε να εντάξω κάτι διαδραστικό, όπως εκτέλεση συγχορδιών ή ακόμα και του ίδιου του θέματος από τα παιδιά.

15/02/2024, 8η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 7η ώρα

Στόχος του μαθήματος ήταν να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία για να δημιουργήσουν μουσική. Αναλυτικά, χρησιμοποίησαν το chrome music lab και έκαναν μία δική τους σύνθεση, χρησιμοποιώντας τις συγχορδίες που μάθαμε με διάφορους συνδυασμούς καθώς και διάφορα ρυθμικά σχήματα. Τους έδειξα πως λειτουργεί και σε ομάδες των 2 ατόμων δημιούργησαν συνθέσεις και τις ακούσαμε. Επαναλάβαμε παίζοντας στο πιάνο, τραγουδώντας την χαμηλή φωνή και χτυπώντας τον ρυθμό. Επιπλέον, συζητήσαμε με την κάθε ομάδα για τις βαθμίδες που έβαλαν και τον τρόπο που σκέφτηκαν. Στον χρόνο που απέμεινε κάναμε ακουστικές ασκήσεις.

Το μάθημα ήταν διαφορετικό από τα προηγούμενα και τα παιδιά πέρασαν ευχάριστα. Η τεχνολογία είναι ελκυστική για τους νέους και μπορούμε να την αξιοποιούμε με πολλούς τρόπους. Αυτό επιβεβαιώθηκε και απο το σημερινό μάθημα που τα παιδιά διασκέδασαν. Τους πρότεινα να χρησιμοποιήσουν την πλατφόρμα για να πειραματιστούν και στο σπίτι.

21/02/2024, 9η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος ήταν να λύσουμε θέμα με όλα όσα έμαθαν έως τώρα. Τραγουδήσαμε την φωνή του Bass και διακρίναμε την διαδοχή συγχορδιών. Προσπαθήσαμε να τραγουδήσουμε και την μελωδία. Στην συνέχεια, κάναμε ακουστικές ασκήσεις. Το νέο στοιχείο του μαθήματος ήταν πως τα παιδιά τραγούδησαν διαστήματα χωρίς την βοήθεια του πιάνου, δίνοντάς τους μόνο την βάση. Ακόμα, αναγνώρισαν συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών. Αν είχαμε περισσότερο χρόνο θα τους ζητούσα να παίζουν διάφορα παραδείγματα στο πιάνο για μεγαλύτερη εξάσκησή τους. Άλλωστε είναι ένας τρόπος για να διαπιστώσουν ότι δεν είναι δύσκολο να εκτελέσουν στο πιάνο διαστήματα, συγχορδίες, συνδέσεις συγχορδιών και κλίμακες.

Το μάθημα περιελάμβανε τραγούδι και ήταν διαδραστικό. Η διδασκαλία μου πήγε καλά και οι στόχοι επιτεύχθηκαν. Τα παιδιά φαίνεται να εξελίσσονται στην ικανότητά τους να τραγουδάνε. Τις πρώτες φορές ντρεπόταν και χρειαζόταν αρκετές επαναλήψεις για να μάθουν την φωνή που έπρεπε να τραγουδήσουν. Τέλος, ξεχωρίζουν με ευκολία βασικές συνδέσεις συγχορδιών και διαστήματα.

28/02/2024, 10η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Την προηγούμενη φορά είχα ζητήσει από τα παιδιά να φέρουν κάποια μουσικά όργανα (έφεραν μια κιθάρα). Χώρισα την τάξη σε δυο ομάδες, η μία ήταν στο πιάνο και η άλλη στην κιθάρα. Τα παιδιά κατέγραψαν τις νότες του imagine στο πεντάγραμμο. Παρουσίασαν το αποτέλεσμα τους τραγουδώντας και παίζοντας πιάνο και κιθάρα. Στην συνέχεια, έπαιξα το τραγούδι στο πιάνο και έβαζα διάφορες συγχορδίες που ταίριαζαν με την μελωδία. Συζητήσαμε για το είδος των βαθμίδων, τις συνδέσεις τους και το κατά πόσο αυτές ευσταθούν.

Αν είχαμε χρόνο, τα παιδιά θα συνέθεταν μια δεύτερη φωνή με ρόλο ισοκράτη. Σε επόμενο μάθημα, θα επιδιώξω να πάρω παραπάνω λάπτοπ, ώστε να αντιγράψουμε το τραγούδι στο musescore. Οι στόχοι του μαθήματος πιστεύω πως επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό και οι δραστηριότητες κέντρισαν το ενδιαφέρον των μαθητών, αφού όλοι συμμετείχαν ενεργά.

07/03/2024, 11η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 7η ώρα

Στο μάθημα λύσαμε ένα θέμα με δοσμένο βάσιμο. Αφού ολοκληρώθηκε το παίξιμο στο πιάνο και τραγουδήσαμε την φωνή του μπάσου. Στην συνέχεια, σε 2 ομάδες τους έδωσα μια διαδοχή συγχορδιών και είχαν χρόνο να κάνουν μια δική τους σύνθεση. Παρουσίασαν τα αποτελέσματα στην τάξη, παίζοντας στο πιάνο, στην κιθάρα και τραγουδώντας. Η μία ομάδα έβαζε αυτοσχέδιο ρυθμικό σχήμα στην άλλη, εκτελώντας το στο θρανίο.

Το μάθημα είχε διάδραση των παιδιών μέσα από το τραγούδι και φάνηκαν να το απολαμβάνουν. Όπως σε προηγούμενα μαθήματα, θα μπορούσαμε να εκτελέσουμε ομαδικά κάποιο γνωστό τραγούδι, συζητώντας για την αρμονία και τις συγχορδίες. Ακόμα, θα μπορούσαμε να πάμε στην αίθουσα πληροφορικής και να γράψουν εκεί το θέμα, ώστε να εξοικειωθούν με το musescore. Τέλος, έπρεπε να ζητήσω σε 2 παιδιά να εκτελέσουν το θέμα στο πιάνο.

13/03/2024, 12η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος ήταν να λύσουμε ένα θέμα, να κάνουν ανάλυση σε απόσπασμα από χορικό του μπαχ, να τραγουδήσουν με την βοήθεια του πιάνου μείζονες και ελάσσονες κλίμακες και σε ζευγάρια τις εκτέλεσαν στο πιάνο. Πρόκειται για μια δραστηριότητα που αρέσει στα παιδιά και προσπαθώ να τους βάζω να παίζουν και να τραγουδάνε σε όλα τα μαθήματα. Άλλωστε είναι μια καλή πρακτική που τους βοηθά στην εξάσκηση του τραγουδιού και του ντικτέ. Αν είχε φτάσει ο χρόνος θα τους ζητούσα να παίζουν στο πιάνο συνδέσεις συγχορδιών αλλά και το θέμα που λύσαμε, ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι δεν είναι κάτι δύσκολο.

Η διδασκαλία μου πήγε καλά και οι στόχοι που είχα θέσει επιτεύχθηκαν. Τα παιδιά συμμετείχαν στο μάθημα και κατανόησαν τους κανόνες που είπαμε μέχρι σήμερα. Τέλος, στις 20 Μαρτίου η καθηγήτρια θα τους βάλει διαγώνισμα για να αξιολογήσει τα μαθησιακά αποτελέσματα.

21/03/2024, 13η διδασκαλία

Αρμονία: Α΄ Λυκείου, 7η ώρα

Σκοπός του μαθήματος ήταν να γνωρίσουν οι μαθητές την V7 με παραδείγματα οπτικά και ακουστικά. Αφού την σχημάτισαν στην σολ μείζονα, την ακούσαμε πολλές φορές με διάφορες συνδέσεις συγχορδιών και κατανόησαν τους βασικούς κανόνες, τραγουδήσαμε σε 4 ομάδες την V7, παίρνοντας ως βάση μια διαφορετική νότα κάθε φορά. Το υπόλοιπο μάθημα κινήθηκε με νικτέ και αναγνώριση διαστημάτων, συγχορδιών και διαδοχών. Μέσα από το τραγούδι τα παιδιά θα εξοικειωθούν με την ακουστική αναγνώριση και θα τους φαίνεται εύκολο να εντοπίζουν την σωστή απάντηση.

Η διδασκαλία μου πήγε καλά και είχε διάδραση, ώστε τα παιδιά να μην νιώσουν πλήξη με την παρουσίαση νέων πληροφοριών. Ο χρόνος μας έφτασε για να κάνω όσα είχα συμπεριλάβει στο πλάνο μου.

27/03/2024, 14η διδασκαλία

Αρμονία: Α΄ Λυκείου, 3η ώρα

Το μάθημα ξεκινά με ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων και τα παιδιά αναφέρουν τι είπαμε για την V7. Συνεχίζουμε με σχηματισμό των αναστροφών της και συζήτηση. Τα παιδιά εφαρμόζουν τις αναστροφές στην σολ μείζονα και τις ακούμε πολλές φορές για να τις εντοπίζουμε και ακουστικά. Όπως στο προηγούμενο μάθημα, τραγουδάμε την V7 με τις αναστροφές και διακρίνουμε τα διαστήματα. Επίσης, αναλύουμε ένα εναρμονισμένο θέμα και στον χρόνο που απομένει λύνουμε ένα θέμα μπάσου. Δεν προλάβουμε να το ολοκληρώσουμε και έτσι τους το έβαλα για το σπίτι.

Οι στόχοι που έθεσαν επιτεύχθηκαν. Μάλιστα, οι μαθητές κατανόησαν τις αναστροφές και την χρήση τους στα θέματα και αυτό φάνηκε μέσα από την συζήτηση, την ανάλυση, την ακρόαση και την εκτέλεση.

28/03/2024, 15η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 7η ώρα

Στο μάθημα λύσαμε ένα θέμα μελωδίας και ένα μπάσο. Έπειτα, τραγουδήσαμε με την βοήθεια του πιάνου τον μπάσο. Ήταν μικρά και έτσι προλάβουμε να κάνουμε και λίγο ντικτέ. Τα παιδιά τραγούδησαν διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχές, ώστε το μάθημα να γίνει διαδραστικό και να μην βαρεθούν. Τα θέματα που κάναμε ήταν ένας τρόπος για να δώ αν κατανόησαν την V7, τις αναστροφές αυτής καθώς και τις εφαρμογές της. Επιπλέον, η ενεργή συμμετοχή τους φάνηκε από τις ερωτήσεις που έκαναν σχετικά με την τοποθέτηση των συγχορδιών στις φωνές και τους κανόνες που ισχύουν. Αν προλάβαινα θα τους ζητούσα να παίξουν στο πιάνο το θέμα που λύσαμε.

Στο μάθημα δεν δυσκολεύτηκα καθόλου και ο χρόνος είχε μοιραστεί σωστά. Αυτό που θα πρόσθετα είναι το ομαδικό και ατομικό παίξιμο συγχορδιών στο πιάνο και τραγούδι μείζονας και ελάσσονας κλίμακας.

03/04/2024, 16η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στο μάθημα λύσαμε 2 θέματα μπάσου και μελωδίας. Είχα αντιγράψει το θέμα στο musescore και ένα-ένα τα παιδιά ερχόταν στον υπολογιστή της τάξης και με την καθοδήγησή μου συμπλήρωναν τις φωνές που έλειπαν. Έτσι, ήρθαν σε επαφή με τις δυνατότητες που σου προσφέρει η τεχνολογία. Στην συνέχεια, σε δυάδες εκτέλεσαν το θέμα στο πιάνο και τραγουδήσαμε την φωνή του μπάσου και της σοπράνο. Μετά παίζανε από μια μείζονα και ελάσσονα κλίμακα και την τραγούδησαν.

Εναλλακτικά, θα μπορούσαμε να εναρμονίσουμε κάποιο γνωστό τραγούδι. Χωρισμένοι σε ομάδες, θα παρουσίαζαν τις σκέψεις τους και θα εκτελούσαν το τραγούδι με συνοδεία οργάνων. Παρόλα αυτά, οι στόχοι επιτεύχθηκαν και οι μαθητές κατανόησαν όσα είπαμε μέχρι σήμερα. Αυτό φαίνεται μέσα από τα θέματα και την εκτέλεσή τους. Τέλος, χρησιμοποιήσαμε το τραγούδι και το πιάνο ώστε να υπάρχει βιωματική συμμετοχή των παιδιών στο μάθημα.

10/04/2024, 17η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στόχος ήταν οι μαθητές να διακρίνουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες, συνδέσεις συγχορδιών και να καταγράψουν μια μικρή μελωδία 4 μέτρων. Παράλληλα με αυτές τις ακουστικές ασκήσεις, τραγουδούσαν με βάση την νότα που τους έδινα συγχορδίες

και διαστήματα. Χρησιμοποιούσαμε το πιάνο για επιβεβαίωση και βοηθούσα τα παιδιά που δυσκολεύονταν. Τέλος, έγραψα στον πίνακα μια σύνδεση I-IV-V-I και τα παιδιά τραγούδησαν το μπάσο. Ο χρόνος δεν έφτασε για να ολοκληρώσουμε την καταγραφή της μελωδίας.

Απο το μάθημα κατάλαβα πως τα παιδιά έχουν εξελιχθεί στην ικανότητά τους να τραγουδάνε και αυτό τους βοηθάει στο νικτέ, καθώς δεν δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν τα βασικά στις ακουστικές ασκήσεις. Για μεγαλύτερο ενδιαφέρον των παιδιών, θα μπορούσα να τους βάλω να παίζουν οι ίδιοι στο πιάνο διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχές, ζητώντας από τους συμμαθητές τους να αναγνωρίσουν τι άκουσαν. Τέλος, αν είχαμε χρόνο θα τους ζητούσα να παίζουν διάφορα στο πιάνο.

17/04/2024, 18η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 3η ώρα

Στο μάθημα αναφέρθηκαν οι ξένοι φθόγγοι μέσα από ανάλυση παραδειγμάτων. Ταυτόχρονα, ακούγαμε και συζητούσαμε πως ήταν κάποιο απόσπασμα με και χωρίς ξένους φθόγγους. Έτσι, οι μαθητές συνειδητοποίησαν ότι οι φθόγγοι αυτοί δεν επηρεάζουν την αρμονική πλοκή του θέματος. Έπειτα, εντόπισαν ξένους φθόγγους σε μικρά παραδείγματα. Στον χρόνο που έμεινε αναγνώρισαν ακουστικά συγχορδίες και διαστήματα και τα τραγούδησαν.

Τα παιδιά ανταποκρίθηκαν στην σύντομη αυτή αναφορά των ξένων φθόγγων. Στόχος ήταν να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με αυτούς καθώς θα διδαχθούν αναλυτικότερα σε μετέπειτα τάξεις. Τέλος, το μάθημα μέσα από τις ακουστικές ασκήσεις, την συζήτηση και το τραγούδι κέντρισε το ενδιαφέρον των παιδιών. Αν άλλαζα κάτι αυτό θα ήταν η αναπαραγωγή των παραδειγμάτων στο πιάνο από τους μαθητές.

18/04/2024, 19η διδασκαλία

Αρμονία: Α' Λυκείου, 7η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με συζήτηση και πληροφορίες για τους ξένους φθόγγους. Στην συνέχεια, λύνουμε όλοι μαζί ένα θέμα μπάσου και το εμπλουτίζουμε χρησιμοποιώντας το νέο αυτό στοιχείο των ξένων φθόγγων. Αφού ολοκληρωθεί, οι μαθητές σε δυάδες εκτελούν το θέμα στο πιάνο. Προσπαθούμε ταυτόχρονα και τραγουδάμε την φωνή του μπάσου. Στον χρόνο που απέμεινε, έβαλα τους μαθητές, που δεν έπαιξαν το θέμα, να παίζουν διαστήματα και συγχορδίες. Οι συμμαθητές έκαναν αναγνώριση αυτών και τους ζητούσα να επαναλάβουν τραγουδώντας.

Η διδασκαλία και η στόχοι που έθεσα πήγαν καλά. Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν στο τραγούδι και στο παίξιμο πιάνου. Φυσικά, 2 μαθητές δυσκολεύονται σε αυτό, αλλά μπορούν εύκολα να παίξουν διαστήματα και συγχορδίες. Κλείνοντας, συζητήσαμε για τα στοιχεία του μαθήματος που τους άρεσαν, προκειμένου να τα χρησιμοποιώ.

2.2 Διδασκαλία του μαθήματος «Μορφολογία της μουσικής»

06/12/2023, 1^η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Στόχος του μαθήματος ήταν η κατανόηση του μοτίβου, της φράσης και της περιόδου. Εστιάσαμε στον κλασικισμό και στα έργα του Μπετόβεν για εξάσκηση. Τα παιδιά σε 2 ομάδες έγραψαν 6 μέτρα με περίοδο στο πεντάγραμμο τους και στην συνέχεια είδαμε τις συνθέσεις τους στον πίνακα. Η καθηγήτρια της τάξης πρότεινε να βρουν κάποιο κομμάτι της επιλογής τους και να εντοπίσουν τα μορφολογικά στοιχεία που έμαθαν μέχρι σήμερα, ως εργασία για το επόμενο μάθημα.

Η πρώτη μου διδασκαλία πήγε καλά. Είχα άγχος και πολλές φορές δεν ήξερα τι να πω. Η παρουσία της καθηγήτριας στο μάθημα και η συμβολή της σε αυτό με βοήθησε αρκετά. Η ώρα πέρασε πολύ γρήγορα και έτσι δεν μπόρεσα να κάνω όλες τις δραστηριότητες που είχα σκεφτεί. Πιστεύω πως τα παιδιά εμπέδωσαν επαρκώς όλα όσα είπαμε. Αυτό που θα άλλαζα είναι η χρήση περισσότερων δραστηριοτήτων που είχα σχεδιάσει και η διαδραστικότερη συμμετοχή των παιδιών στο μάθημα.

20/12/2023, 2η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα άργησε να ξεκινήσει, τα παιδιά ήταν ζωνηρά, καθώς πρόκειται για το τελευταίο μάθημα πριν τα χριστούγεννα. Η καθηγήτρια έκανε μια συζήτηση με τα παιδιά για απουσίες και κοπάνες. Αφού ξεκίνησε το μάθημα, είδαμε διάφορα παραδείγματα και τα παιδιά έπρεπε να βρουν την τονικότητα της σονάτας, τις πτώσεις, τις φράσεις και μοτίβα. Δυσκολεύτηκαν στις πτώσεις, οπότε τους έκανα μια υπενθύμιση. Τις γράψαμε και τις ακούσαμε στο πιάνο. Με την καθηγήτρια κάναμε διάφορες ερωτήσεις για συζήτηση στα παιδιά όπως: ένας συνθέτης πρέπει να έχει

συστηματικές γνώσεις ή αρκεί το ταλέντο; Οι πτώσεις γιατί υπάρχουν; Σε τι μας βοηθάνε;

Μόνο 4-5 παιδιά συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα. Η διδασκαλία μου δεν πήγε και τόσο καλά, με την καθηγήτρια τάξης να με βοηθάει συχνά. Η ίδια προσπαθούσε να τους δώσει κίνητρα συμμετοχής κάνοντας ερωτήσεις σε συγκεκριμένα άτομα ή ζητώντας τους απαντήσεις στις εργασίες που κάναμε. Ωστόσο, τα παιδιά δεν έδειχναν ενδιαφέρον. Αυτό που θα έκανα διαφορετικά θα ήταν η προσθήκη περισσότερης διάδρασης με τα παιδιά.

10/01/2024, 3η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Πρώτο μάθημα μετά τις γιορτές. Τα παιδιά ήταν ξεσηκωμένα, μιλήσαμε για το πως περάσαμε τις γιορτές πριν ξεκινήσει το μάθημα. Έδωσα στα παιδιά παρτιτούρα της Σονάτας ντο+ του Μότσαρτ και του τραγουδιού «Πες μου μια λέξη του Χατζιδάκι. Αφού εντόπισαν τα μορφολογικά στοιχεία που μάθαμε τους χώρισα σε δύο ομάδες με βάση τον τρόπο που κάθονταν και δημιουργούσαν δικές τους συνθέσεις. Είχαν περίπου 10-15 λεπτά. Στην συνέχεια, κάθε ομάδα παρουσίασε το αποτέλεσμα του έργου της, αιτιολογώντας τι ακριβώς έκαναν και γιατί. Τέλος, έπαιξαν τις συνθέσεις τους στο πιάνο και τους ζήτησα την επόμενη φορά να φέρουν τα μουσικά όργανα που παίζουν ώστε να κάνουμε ενορχήστρωση των συνθέσεων τους. Ενώ στην αρχή ήταν ζωνρά λόγω συζήτησης, στην πορεία του μαθήματος συγκεντρώθηκαν και φάνηκε να τους αρέσει η ομαδική σύνθεση που τους ανέθεσα. Μετά από τόσα μαθήματα, θεωρώ πως έχουν κατανοήσει τα βασικά μορφολογικά στοιχεία.

17/01/2024, 4η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με συζήτηση, ρωτώντας τα παιδιά τι γνωρίζουν για την διμερή φόρμα. Αφού είπαν τις απόψεις τους καταλήξαμε σε έναν ορισμό της. Για να καταλάβουν τι είναι η διμερής μορφή προβήκαμε σε διάφορα ακουστικά παραδείγματα και κάθε φορά τα αναλύαμε. Επιπλέον, συζητήσαμε για την Μπαρόκ εποχή και τους συνθέτες που χρησιμοποιούσαν διμερή φόρμα στα έργα τους, μιλώντας παράλληλα για την Σουίτα. Στον χρόνο που απέμεινε κάναμε όλοι μαζί ένα φύλλο εργασίας.

Η διδασκαλία μου πήγε καλά, αν και δεν συμμετείχαν όλα τα παιδιά στο μάθημα. Πολλές φορές συζητούσαν μεταξύ τους και η καθηγήτρια χρειάστηκε να παρέμβει. Ακόμα, το πλάνο που είχα σχεδιάσει εφαρμόστηκε σε ικανοποιητικό βαθμό. Τέλος, αν θα άλλαζα κάτι αυτό θα ήταν η έλλειψη τραγουδιού ή ομαδικής δημιουργίας των παιδιών, ώστε να τους κεντρίσω το ενδιαφέρον.

24/01/2024, 5η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων. Στην συνέχεια, η μουσική ακρόαση ήταν το βασικό υλικό του μαθήματος. Έπειτα, εντοπίσαμε τραγούδια άλλων ειδών μουσικής που έχουν διμερή μορφή (ροκ, παραδοσιακή κ.λπ). Ζήτησα από τα παιδιά να σκεφτούν ένα τραγούδι διμερής μορφής και να μας το παρουσιάσουν την επόμενη φορά. Επιπλέον, έπαιξα στο πιάνο την Σαμιώτισσα και τα παιδιά μου είπαν ποια ήταν τα μοτίβα, οι πτώσεις, οι φράσεις κ.λπ. Συνεχίσαμε, τραγουδώντας όλοι μαζί το τραγούδι και μετά χωρισμένοι σε 2 ομάδες κάνοντας διφωνία. Στον χρόνο που απέμεινε, σε ομάδες τους ζήτησα να φτιάξουν μια σύνθεση διμερούς μορφής.

Πιστεύω πως ήταν πιο ενδιαφέρον το σημερινό μάθημα, καθώς τα περισσότερα παιδιά συμμετείχαν ενεργά, παρακολουθούσαν τα παραδείγματα και τραγουδούσαν όλοι μαζί. Έτσι, φάνηκαν ότι κατάλαβαν τις διμερείς μορφές. Τέλος, θα μπορούσα να είχα ζητήσει από τα παιδιά να εκτελέσουμε την Σαμιώτισσα με κιθάρα, κλαρίνο και φωνή, όπου θα έπαιζαν τις νότες χωρίς παρτιτούρα.

31/01/2024, 6η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Στόχος του μαθήματος ήταν τα παιδιά να γνωρίσουν και να κατανοήσουν την τριμερή μορφή. Προσπάθησα να ωθήσω τους μαθητές να εξάγουν μόνοι τους συμπεράσματα για την τριμερή μορφή, δίνοντάς τους το Musette από το 1ο βιβλίο του J.S.Bach. Αφού το εκτελέσαμε με ρυθμικό σολφέζ, τα παιδιά ανέφεραν ότι βλέπουν το Α μέρος να επαναλαμβάνεται στο τέλος, το δεύτερο μέρος χρησιμοποιεί ρυθμικά σχήματα του Α και συζητήσαμε για τις πτώσεις που γίνονται. Έτσι, μιλήσαμε για την τριμερή μορφή, ακούσαμε και άλλα παραδείγματα με παράλληλη συζήτηση και στο τέλος τους χώρισα σε 3 ομάδες. Τους ζήτησα να κάνουν μια στοιχειώδη ανάλυση ενός έργου και να μας παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους.

Το μάθημα είχε αρκετή διάδραση και τα παιδιά κατάλαβαν τις τριμερές φόρμες, όπως φάνηκε μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους. Το πλάνο που σχεδίασα εφαρμόστηκε καλά, αν και δεν έμεινε χρόνος για να τραγουδήσουμε, όπως ήθελα.

07/02/2024, 7η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Ξεκινήσαμε ρωτώντας τα παιδιά για τις τριμερές και τις διμερές φόρμες. Μέσα από ακουστικά παραδείγματα και διάφορες ερωτήσεις, φάνηκε πως κατανόησαν τις μορφές αυτές, καθώς οι περισσότεροι απαντάνε σωστά. Προχωρήσαμε σε ακρόαση παραδειγμάτων και συζητήσαμε για την δομή τους. Επιβεβαιώσαμε τις απαντήσεις μέσα από χάρτη ακρόασης. Έπειτα, αναφερθήκαμε στον κλασικισμό και τις οργανικές μορφές του. Τέλος, στο προηγούμενο μάθημα δεν ολοκλήρωσαν την ομαδική σύνθεση και κλείσαμε το μάθημα με αυτόν τον τρόπο.

Τα παιδιά κατανόησαν όσα είπαμε και αυτό φάνηκε από την συμμετοχή τους στην συζήτηση και τις δραστηριότητες. Η διδασκαλία μου πήγε καλά και πιστεύω πως ήμουν κατάλληλα προετοιμασμένη για το μάθημα, το οποίο υλοποιήθηκε με βάση την ακρόαση και την συζήτηση. Θεωρώ πως έλλειπε κάποιο διαδραστικό μέρος από το μάθημα, χωρίς ωστόσο τα παιδιά να χάνουν το ενδιαφέρον τους.

14/02/2024, 8η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με μικρή καθυστέρηση καθώς οι μαθητές άργησαν να μαζευτούν στην τάξη. Είχα ζητήσει μια εργασία την οποία μόλις 3 μαθητές έκαναν. Μας παρουσίασαν τα ευρήματά τους. Συνεχίσαμε το μάθημα, του οποίου στόχος ήταν τα παιδιά να γνωρίσουν την απλή κυκλική φόρμα-rondo. Μέσα από συζήτηση και ακρόαση παραδειγμάτων οι μαθητές κατανόησαν την καινούργια αυτή έννοια. Εξέφρασαν τις απορίες τους και συζητήσαμε για τον ρόλο της επανάληψης και της αντίθεσης μεγάλων τμημάτων στη μορφή ροντό. Για την επόμενη φορά τους ζήτησα να φέρουν τα μουσικά τους όργανα και να αναζητήσουν κομμάτια που έχουν μορφή ροντό.

Στα περισσότερα μαθήματα της διδασκαλίας μου με βοηθάει και η καθηγήτρια της τάξης. Το σημερινό μάθημα το σχεδιάσαμε μαζί και πιστεύω πως έλλειπε το τραγούδι και η διάδραση των παιδιών. Θα μπορούσαμε να βάλουμε λιγότερα ακροάματα και

να εκτελέσουμε ομαδικά κάποιο παράδειγμα, ώστε τα παιδιά να καταλάβουν το ροντό μέσα από την πράξη.

21/02/2024

Μορφολογία: Β΄Λυκείου, 1η ώρα

Το σημερινό μάθημα δεν έγινε καθώς πραγματοποιήθηκε σχολική εκδρομή.

28/02/2024, 9η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με συζήτηση των προηγούμενων γνώσεων και συζήτηση για το κλασικό ροντό και την διαφορά του από το απλό. Στην συνέχεια, ακούσαμε διάφορα παραδείγματα και συζητήσαμε για την σονάτα και την συμφωνία, όπου υπάρχει σε διάφορα μέρη τους η μορφή ροντό. Εντοπίσαμε το Α και τα υπόλοιπα μέρη και χωρισμένοι σε 2 ομάδες έκαναν μια δική τους σύνθεση και την εκτέλεσαν. Χρησιμοποίησαν το πιάνο, το τραγούδι και το θρανίο για να εκτελέσουν τον ρυθμό.

Ο χρόνος δεν έφτασε για να κάνουμε όσα είχα συμπεριλάβει στο πλάνο. Όμως, ήταν διαδραστικό μάθημα και τα παιδιά το ευχαριστήθηκαν. Μέσα από τις δημιουργίες τους, οι οποίες είχαν απλές μορφές ροντό, φάνηκε ότι κατάλαβαν την μορφή αυτήν.

06/03/2024, 10η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄Λυκείου, 1η ώρα

Στο σημερινό μάθημα η καθηγήτρια ήθελε να κάνει μια επανάληψη με όλα όσα διδάχτηκαν τα παιδιά από την αρχή της χρονιάς μέχρι σήμερα. Έτσι, ετοίμασε διάφορες ασκήσεις που κάναμε όλοι μαζί στην τάξη, οι οποίες περιελάμβαναν ακροάματα, αρμονική ανάλυση παραδειγμάτων, εντοπισμό διμερών και τριμερών μορφών, μοτιβικά υλικά, φράσεις, και απλό ροντό. Στόχος των επαναληπτικών ασκήσεων ήταν το διαγώνισμα τετραμήνου που θα έγραφαν τα παιδιά μέσα στην εβδομάδα.

13/03/2024, 11η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄Λυκείου, 1η ώρα

Στόχος ήταν τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με τα απλά, σύνθετα και ελεύθερα στροφικά τραγούδια, καθώς και με τον κύκλο τραγουδιών. Αυτό έγινε μέσα από την ακρόαση και την συζήτηση των παραδειγμάτων. Επιπλέον, μιλήσαμε για την ποίηση

και την μουσική και τους ζήτησα να διαλέξουν 2 ποιήματα. Σε δύο ομάδες δημιουργήσαν μια γρήγορη μουσική σύνθεση και την παρουσίασαν στην τάξη.

Πιστεύω πως το μάθημα έπρεπε να είχε και άλλη ώρα καθώς δεν έφτασε για να ολοκληρώσω όλες τις δραστηριότητες που είχα σχεδιάσει. Η μελοποίηση που έκαναν οι μαθητές τους κέντρισε το ενδιαφέρον και φυσικά ήταν απαραίτητος περισσότερος χρόνος για να κάνουν σωστά και ολοκληρωμένα την εργασία αυτή. Τέλος, η διδασκαλία μου πήγε καλά και οι στόχοι μου πραγματοποιήθηκαν.

20/03/2024, 12η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με παρουσίαση της εργασίας που είχα ζητήσει. Συζητήσαμε και ακούσαμε τραγούδια από τον κύκλο τραγουδιών του Μάλερ, του Μπετόβεν και του Μάνου Χατζιδάκι. Στην συνέχεια, σε 2 ομάδες ακούσαμε διάφορα έργα ποπ, παραδοσιακά, ρεμπέτικα, δημοτικά και λόγιας δυτικής μουσικής. Συζητήσαμε για τα χαρακτηριστικά τους και εστιάσαμε στον στροφικό τους χαρακτήρα. Προχωρήσαμε σε ομαδική εκτέλεση κάποιων από αυτά, παίζοντας πιάνο, κιθάρα και τραγουδώντας. Τα παιδιά κατάφεραν να βρουν τις συγχορδίες χωρίς βοήθεια και τραγουδήσαμε χρησιμοποιώντας σε κάποια σημεία με την βοήθειά μου δεύτερη φωνή.

Τα παιδιά διασκέδασαν και κατάλαβαν τα στροφικά τραγούδια. Αυτό φάνηκε από την ενεργητική τους συμμετοχή στην ομαδική εκτέλεση. Πιστεύω πως το τραγούδι είναι ένα εργαλείο που θα έπρεπε να χρησιμοποιώ σε όλα τα μαθήματα, αφού κεντρίζει το ενδιαφέρον των παιδιών.

27/03/2024, 13η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Στόχος ήταν τα παιδιά να κατανοήσουν τις παραλλαγές και να μπορούν να τις ξεχωρίζουν τόσο ακουστικά όσο και οπτικά. Πιστεύω πως μέσα από ακρόαση, συζήτηση και ανάλυση παραδειγμάτων οι μαθητές κατανόησαν τις παραλλαγές. Επιπλέον, για μεγαλύτερη εμπέδωση τους χώρισα σε ομάδες, ζητώντας τους να κάνουν δυο σύντομες παραλλαγές της Ωδής στη χαρά του Μπετόβεν. Όταν μας παρουσίασαν το αποτέλεσμα, η μία ομάδα τραγουδούσε και συνόδευε στο πιάνο και η άλλη στην κιθάρα.

Θεωρώ πως το μάθημα ήταν ενδιαφέρον για τα παιδιά, συνθέτοντας και παίζοντας μουσική. Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση και ανταποκρίθηκαν στην εργασία που τους ζήτησα να κάνουν. Για αλλαγή, θα μπορούσε κάποιος μαθητής να παίζει το αρχικό θέμα στο πιάνο την ώρα που ακούγαμε τις παραλλαγές, συνειδητοποιώντας τις αλλαγές που έκανε ο συνθέτης. Τέλος, θα μπορούσα να προσεγγίσω διαθεματικά την έννοια των παραλλαγών μέσα από την ζωγραφική, την γλυπτική και την αρχιτεκτονική. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να αποτελέσει ξεχωριστό μάθημα.

03/04/2024, 14 η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων. Στην συνέχεια, μέσα από ακρόαση και ανάλυση παραδειγμάτων τα παιδιά συνειδητοποίησαν πως οι παραλλαγές μπορούν να αποτελούν μέρος μιας μεγαλύτερης σύνθεσης όπως είναι η σονάτα. Έπειτα συζητήσαμε για τον αυτοσχεδιασμό και κατάλαβα πως λίγα παιδιά ήξεραν πληροφορίες από την ιστορία της μουσικής. Συμμετείχαν 2-3 μαθητές, οι οποίοι πήγαιναν ωδείο. Τέλος, σε δύο ομάδες αυτοσχεδίασαν μικρή μελωδία σε μια διαδοχή συγχορδιών που τους έδωσα. Έπαιξαν στο πιάνο, την κιθάρα και τραγούδησαν την δημιουργία τους.

Η διδασκαλία μου πήγε καλά, αλλά δεν πρόλαβα να κάνω όλες τις δραστηριότητες που συμπεριέλαβα στο πλάνο. Το μάθημα είχε αρκετή διάδραση και πιστεύω πως δημιούργησα κίνητρα στα παιδιά να ψάξουν διάφορα είδη μουσικής και τραγούδια που χρησιμοποιούν τον αυτοσχεδιασμό.

10/04/2024, 15 η διδασκαλία

Μορφολογία: Β΄ Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα άργησε να ξεκινήσει καθώς τα παιδιά ήταν αναστατωμένα και μιλούσαν μεταξύ τους. Η καθηγήτρια της τάξης έβγαλε έναν μαθητή με απουσία. Έπειτα το μάθημα ξεκίνησε. Στόχος ήταν οι πολυφωνικές φόρμες. Ρώτησα τα παιδιά να μου πουν τι είναι πολυφωνία και συζητήσαμε. Αναφερθήκαμε στην μίμηση και τους τρόπους εφαρμογής της. Αφού ακούσαμε κάποια παραδείγματα, τραγουδήσαμε 1 κανόνα (*dona nobis pacem*). Δύο μαθητές έπαιξαν συνοδεία στο πιάνο και την κιθάρα, δημιουργώντας έτσι ένα μικρό μουσικό σύνολο. Στον χρόνο που απέμεινε τους έδωσα την μελωδία του “Frère Jacques” και τους ζήτησα να κάνουν την μίμηση των άλλων φωνών.

Τα παιδιά ήταν ζωνρά και πολλές φορές χρειάστηκε να επέμβει η καθηγήτρια. Κατά την ακρόαση των παραδειγμάτων πολλοί γελούσαν και μιλούσαν μεταξύ τους. Υπό αυτές τις συνθήκες χάθηκε αρκετή ώρα από το μάθημα και δεν πρόλαβα να δείξω παραδείγματα για την ιβενσιον. Όταν ήρθε η στιγμή να τραγουδήσουν, ηρέμησαν και συγκεντρώθηκαν. Μέσα από αυτό συνειδητοποίησα πως οι μαθητές δείχνουν περισσότερο ενδιαφέρον όταν συμμετέχουν με βιωματικό τρόπο στο μάθημα.

17/04/2024, 16η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με τις ιβενσιον που δεν πρόλαβα να διδάξω την προηγούμενη εβδομάδα. Μέσα από ακρόαση αναφερθήκαμε στα είδη μίμησης που χρησιμοποιεί ο μπαχ και έπειτα σε 2 ομάδες έκαναν μια μικρή σύνθεση, αξιοποιώντας την μίμηση. Στην συνέχεια, μιλήσαμε για την φούγκα και τα χαρακτηριστικά της, ακούγοντας και αναλύοντας παραδείγματα. Στον χρόνο που απέμεινε προσπαθήσαμε να τραγουδήσουμε σε 4 ομάδες μια φούγκα του μπαχ, κάτι που δυσκόλεψε αρκετά τα παιδιά. Αν είχαμε περισσότερη ώρα για εξάσκηση θα το είχαν καταφέρει. Ίσως έπρεπε να τραγουδήσουμε το θέμα, ώστε να κατανοήσουν την μίμηση που γίνεται στην συνέχεια.

Το σχέδιο μαθήματος εφαρμόστηκε ικανοποιητικά και η διδασκαλία μου κύλησε ομαλά. Τέλος, παρατήρησα πως όταν δεν υπήρχε συζήτηση ταυτόχρονα με τα παραδείγματα τα παιδιά έχαναν την συγκεντρώσή τους και έτσι προκαλούσα την προσοχή τους με ερωτήσεις, όπως τι παρατηρούν, πώς γίνεται η μίμηση, ποιο είναι το θέμα στην φούγκα κλπ.

24/04/2024, 17η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Το μάθημα ξεκίνησε με 10 λεπτά καθυστέρηση καθώς άργησαν να έρθουν στην τάξη. Στόχος ήταν να γνωρίσουν την φόρμα σονάτα, να διακρίνουν τα 3 τμήματά της και να εξοικειωθούν με την ορολογία των τμημάτων αυτών. Αναφέραμε διάφορες πληροφορίες και κάναμε σχεδιαγραμματικά την μορφή σονάτα. Στην συνέχεια, τις εντοπίσαμε σε σχετικό παράδειγμα και ένας μαθητής έπαιξε στο πιάνο την σονάτα του Μπετόβεν σε αργό τέμπο. Έτσι, είχαμε την ευκαιρία να σταματάμε και να συζητάμε. Μετά, ακούσαμε την σονάτα απο τον υπολογιστή και επιβεβαιώναμε τις πληροφορίες που συγκεντρώσαμε στο σχεδιάγραμμα. Στον χρόνο που απέμεινε

κάναμε το ίδιο στην σονάτα σε ντο μείζονα του Μότσαρτ. Τέλος, για το σπίτι τους έβαλα να εντοπίσουν τα τρία τμήματα και να διαχωρίσουν τις δύο βασικές ομάδες στην έκθεση και την επανέκθεση μιας σονάτας.

Το μάθημα είχε πολλή συζήτηση και ανάλυση παραδειγμάτων. Ίσως έπρεπε να βρω κάτι πιο διαδραστικό όπως εργασία σε ομάδες, εκτέλεση της σονάτας με όργανα κ.λπ.

15/05/2024, 18η διδασκαλία

Μορφολογία: Β' Λυκείου, 1η ώρα

Πρώτο μάθημα μετά το Πάσχα και ξεκινήσαμε με συζήτηση για το πώς περάσαμε. Στην συνέχεια, κάναμε την εργασία που τους είχα βάλει για το σπίτι. Μόνο 3 μαθητές την είχαν κάνει. Αφού ολοκληρώσαμε την άσκηση, το μάθημα κύλησε όπως το προηγούμενο με ακρόαση και συζήτηση. Προκειμένου το μάθημα να μην είναι μόνο συζήτηση και ακρόαση, θα μπορούσα να είχα κάνει ένα σταυρόλεξο ή ένα παιχνίδι με ερωτήσεις κλειστού τύπου. Πιστεύω πως θα ήταν ενδιαφέρον για τα παιδιά αλλά και και ένας τρόπος για να ελέγξω αν κατανόησαν την σονάτα.

Κατ' επέκταση, θα μπορούσα να αφιερώσω ένα μάθημα αποκλειστικά με κουίζ γνώσεων, ερωτήσεις κλειστού τύπου, σταυρόλεξα και παιχνίδια που να αφορούν όλη την ύλη, από την αρχή της χρονιάς μέχρι σήμερα, για επανάληψη.

Στον χρόνο που έμεινε τα παιδιά μου ανέφεραν τι τους φάνηκε ενδιαφέρον στα μαθήματα, με το τραγούδι, την ομαδική εκτέλεση και την διάδραση να επικρατούν. Οι ίδιοι σημείωσαν πως ενώ στην αρχή ντρεπόταν να τραγουδήσουν κάθε φορά ένιωθαν και καλύτερα, πράγμα που και εγώ παρατήρησα.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο παρόν μέρος της εργασίας, παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις και τα αποτελέσματα της εξάμηνης πρακτικής μου άσκησης. Συγκεκριμένα, αναλύεται ο τρόπος οργάνωσης των μαθημάτων, τα θετικά και αρνητικά τους στοιχεία, η συμμετοχή των μαθητών και η σχέση μου μαζί τους, η συμβολή της καθηγήτριας της τάξης, οι παρατηρήσεις, τα συναισθήματά μου και γενικότερα η συνολική μου εμπειρία.

Η διδασκαλία μου αυτό το εξάμηνο αποτέλεσε μια σημαντική εμπειρία για μένα. Στα πρώτα μαθήματα, το άγχος μου ήταν έντονο καθώς δεν ήξερα πώς να παρουσιάσω τις πληροφορίες στους μαθητές και δεν είχα γνωρίσει ακόμα τους χαρακτήρες τους. Με την πάροδο του χρόνου, διαπίστωσα ότι οι μαθητές είχαν όρεξη για μάθηση και σιγά σιγά εξοικειώθηκα, καταφέροντας να διδάσκω χωρίς να με κυριεύει το άγχος. Πιστεύω πως για μεγαλύτερη εξοικείωση και απόκτηση εμπειρίας είναι απαραίτητες περισσότερες ώρες διδασκαλίας.

Μια από τις αρχικές προκλήσεις που συνάντησα ήταν η έλλειψη πίνακα πενταγράμμου. Για να το αντιμετωπίσω, σχεδίαζα αυτοσχέδιο πεντάγραμμο στον απλό πίνακα, κάτι που ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρο. Για να εξοικονομήσω χρόνο, χρησιμοποίησα το πρόγραμμα MuseScore για να γράφω τα παραδείγματα. Επίσης, η σωστή διαχείριση του χρόνου αποτελούσε δυσκολία καθώς πολλές φορές τα ημερήσια πλάνα περιείχαν πολλές δραστηριότητες που δεν μπορούσαν να υλοποιηθούν στο διαθέσιμο χρόνο. Ωστόσο, ένιωθα ασφαλής, καθώς ήμουν πάντα προετοιμασμένη να προσαρμόσω το μάθημα ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Στα ημερήσια πλάνα διδασκαλίας μου συμπεριέλαβα στόχους, μέσα και υλικά που θα χρησιμοποιούσα, δραστηριότητες και ό,τι θεωρούσα πως θα ήταν χρήσιμο για την διδακτική κάθε μαθήματος. Μάλιστα, προσπάθησα να διατηρήσω μια συνέχεια των μαθημάτων καθώς και στοιχεία που προσαρμόζονταν στις ανάγκες της σχολικής τάξης (Κοκκίδου, 2009).

Κατά τον σχεδιασμό των μαθημάτων, προσπαθούσα να μπαίνω στη θέση των μαθητών και να ανακαλώ τις δικές μου εμπειρίες ως μαθήτρια, ώστε να συμπεριλάβω δραστηριότητες που θα κέντριζαν το ενδιαφέρον τους. Το βασικό εργαλείο που ενσωμάτωσα στα μαθήματά μου ήταν το τραγούδι. Αν και αρχικά οι μαθητές χλεύαζαν και κοροΐδευαν ο ένας τον άλλον, σταδιακά απελευθερώθηκαν και άρχισαν

να απολαμβάνουν τη διαδικασία. Η πλειονοφία συμμετείχε ενεργά, αν και υπήρχαν μέρες που πολλοί βαριόντουσαν. Προσπαθούσα να διεγείρω το ενδιαφέρον τους μέσω συζήτησης, δραστηριοτήτων και τραγουδιού.

Στην διδασκαλία της αρμονίας, ξεκίνησα από απλές δραστηριότητες και προχώρησα σε πιο σύνθετες, όπως το τραγούδι διαστημάτων και συγχορδιών α καπέλα. Σταδιακά, οι μαθητές εξοικειώθηκαν με το πιάνο, καταφέροντας να εκτελέσουν βασικά θέματα αρμονίας και διαδοχές συγχορδιών (Βασιλειάδης και σύν., 2024). Επίσης, τους εισήγαγα στη χρήση της τεχνολογίας στη μουσική, μέσω του προγράμματος MuseScore.

Στη μορφολογία, χρησιμοποίησα γνωστά τραγούδια και παραδείγματα από τη δυτική και μη μουσική, ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν τα διάφορα μορφολογικά στοιχεία. Η διδασκαλία αυτού του μαθήματος ήταν πιο δύσκολη λόγω της φύσης του περιεχομένου, αλλά η συμβολή της καθηγήτριας της τάξης ήταν καθοριστική, προσφέροντας καθοδήγηση και υποστήριξη. Με βοήθησε στον τρόπο έκφρασης των πληροφοριών και ήταν μαζί μου σε όλες τις διδασκαλίες. Σε όλα τα μαθήματα, προσπαθούσα να συνδυάσω τη θεωρία με την πράξη για να επιτύχω μεγαλύτερη κατανόηση και συμμετοχή από τους μαθητές.

Πιστεύω ότι για να είναι ένα μάθημα ολοκληρωμένο χρειάζεται περισσότερος διδακτικός χρόνος. Αν είχα περισσότερο χρόνο θα ενσωμάτωνα διάφορα διαδραστικά στοιχεία όπως σταυρόλεξα, κουίζ και παιχνίδια γνώσεων. Αυτά τα εργαλεία θα βοηθούσαν στην καλύτερη αφομοίωση των νέων γνώσεων, θα έκαναν το μάθημα πιο ευχάριστο και ταυτόχρονα θα λειτουργούσαν ως τρόπος επανάληψης για τους μαθητές και αξιολόγησης για εμένα.

Γενικότερα, προσπάθησα να εντάξω σε όλα μου τα μαθήματα το τραγούδι, προκειμένου να εφαρμόσω την βιωματική διδασκαλία. Όπως φάνηκε από τα μαθήματα, ήταν ένα χρήσιμο και ενδιαφέρον εργαλείο, αφού οι μαθητές πέρασαν ευχάριστα και εμπέδωσαν όσα είπαμε. Με την πάροδο των μαθημάτων εξοικειώνονταν όλο και περισσότερο καθώς δεν είχαν συνηθίσει να χρησιμοποιούν το τραγούδι σε τέτοια θεωρητικά μαθήματα. Άλλωστε, η βιωματικότητα, που αποτελεί βασικό στοιχείο μάθησης, επιτυγχάνεται μέσα από το τραγούδι, τον αυτοσχεδιασμό, την σύνθεση, την εκτέλεση οργάνων και άλλων τρόπων, που προσπάθησα να εντάξω στα μαθήματά μου (Διονυσίου, 2013).

Εκτός από τους μαθητές, το τραγούδι ήταν και για εμένα μια πρόκληση. Ενώ στην αρχή ένιωθα εκτεθειμένη και ήμουν μαζεμένη, σταδιακά βελτιωνόμουν και ήμουν πιο σίγουρη, βοηθώντας με να απελευθερωθώ. Επιπλέον, για μεγαλύτερη σιγουριά σε αυτά που θα έλεγα στα παιδιά αφιέρωσα πολλές ώρες διαβάζοντας, ψάχνοντας και ακούγοντας διάφορα παραδείγματα. Πιστεύω πως όσο πιο καλά γνωρίζει κανείς αυτά που θέλει να πει στους μαθητές του τόσο πιο σίγουρος θα είναι και θα μπορέσει να τα μεταδώσει γεμάτος με αυτοπεποίθηση.

Αυτό που ήθελα για την τάξη μου ήταν ο αλληλοσεβασμός και η συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Ήθελα να γίνουμε μια ομάδα που όλοι ήταν ίσοι, μπορούσαν ελεύθερα να εκφράσουν τους προβληματισμούς τους και ένιωθαν άνετα να μοιραστούν, είτε με τους συμμαθητές τους είτε με εμένα, εξωσχολικά θέματα που τους απασχολούσαν. Το τραγούδι, η ομαδική εκτέλεση οργάνων και οι συζητήσεις θεωρώ πως αποτέλεσαν σημαντικά μέσα για την ανάπτυξη αυτής της ομαδικότητας. Μάλιστα, για το σύντομο χρονικό διάστημα που ήμουν μέλος αυτών των τάξεων πιστεύω πως τα παραπάνω επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό.

Αδιαμφισβήτητα, μέσα από την διδασκαλία μου συνειδητοποίησα πως σαν εκπαιδευτικός θα ήθελα να έχω μια τάξη στην οποία θα κυριαρχεί η ισότητα, ο διάλογος και η συνεργασία των μαθητών. Ακόμα, η βιωματικότητα έχει θετικά αποτελέσματα στην μαθησιακή διαδικασία και θα ήθελα να την χρησιμοποιώ στις μελλοντικές μου διδασκαλίες καθώς το μάθημα αποκτά ενδιαφέρον, δεν είναι βαρετό και βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τις νέες γνώσεις.

Κλείνοντας, η εμπειρία μου αυτούς τους μήνες μου έδειξε πως η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών είναι ζωτικής σημασίας για την εξέλιξη της εκπαίδευσης και την προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ενημερώνονται για τις νέες μεθόδους διδασκαλίας, για την χρήση της τεχνολογίας κ.α, προκειμένου να μπορούν να εμπνέουν τους μαθητές τους και να δίνουν κίνητρα για μάθηση. Με αυτό τον τρόπο οι εκπαιδευτικοί θα ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή τους, θα νιώθουν σίγουροι για τις γνώσεις που μεταδίδουν στους μαθητές και θα καταφέρουν να διατηρήσουν τον ενθουσιασμό και την ενέργειά τους για την διδασκαλία, εντάσσοντας και την βιωματικότητα. (Πυργιωτάκης, 2011)

Συμπερασματικά, το προφίλ του κάθε μαθητή διαφέρει και έτσι ο εκπαιδευτικός οφείλει να προσαρμόζεται στις ανάλογες συνθήκες. Το μάθημα της μουσικής είναι

απαραίτητο να γίνεται με διαδραστικό και πολυδιάστατο τρόπο μέσα από την πράξη, την θεωρία, την ακρόαση, την ανάλυση και την χρήση των νέων τεχνολογιών. Έτσι, το μάθημα θα είναι ολοκληρωμένο και η δημιουργικότητα, η φαντασία και η δημιουργία προσωπικής σχέσης των μαθητών με την μουσική θα επιτευχθεί (Διονυσίου, 2013)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλειάδης, Λ., Κατσώχη, Χ., & Τσερπέ, Μ. (2024). *Διδακτική Μεθοδολογία για την Αρμονία και τις Ακουστικές Δεξιότητες: Οδηγός για την εισαγωγή στα Τμήματα Μουσικών Σπουδών των Α.Ε.Ι. Ε.Ε.Μ.Ε.*

Διαμαντής, Γ. (2007). *Αρμονία*, 5η έκδ. Φίλιππος Νάκας.

Διονυσίου, Ζ. (2013). *Συμβολή στην διδακτική της μουσικής*, στο Παπαπαναγιώτου, Ξ. (Επίμ.) *Ζητήματα μουσικής παιδαγωγικής*. ΕΕΜΕ.

ΙΕΠ (2015). *Πρόγραμμα Σπουδών μαθημάτων Μουσικού Σχολείου*, ΦΕΚ 2858/28-12-2015,
https://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/PS__Odigoι_Ekpkou/FEK_2828_ps_mousikis_paideias.pdf, ημερομηνία προσπέλασης 10/11/23

ΙΕΠ (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού: Μάθημα μουσικής παιδείας: Αρμονία (Τάξεις Α, Β, Γ) Γενικό Μουσικό Λύκειο*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
https://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/PS__Odigoι_Ekpkou/odigos_armonia.pdf, ημερομηνία προσπέλασης 10/11/23

ΙΕΠ (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού: Μάθημα μουσικής παιδείας: Ανάπτυξη Ακουστικών Ικανοτήτων (Τάξεις Α, Β, Γ) Γενικό Μουσικό Λύκειο*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
https://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/PS__Odigoι_Ekpkou/odigos_anaptyxi_akoust_ikanotiton.pdf ημερομηνία προσπέλασης 10/11/23

ΙΕΠ (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού: Μάθημα μουσικής παιδείας: Μορφολογία (Τάξη Β) Γενικό Μουσικό Λύκειο*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
https://www.iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/PS__Odigoι_Ekpkou/odigos_morfologia.pdf, ημερομηνία προσπέλασης 10/11/23

Καλομοίρης, Μ., Οικονομίδης, Φ. (1934). *Θέματα Αρμονίας*. Μουσικός εκδοτικός οίκος Στέφανου Γαϊτάνου.

Κοκκίδου, Μ. (2009). *Σχεδιασμός και ανάπτυξη ημερήσιου μαθήματος μουσικής*, στο Ζ. Διονυσίου, & Σ. Αγγελίδου (Επίμ.) *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: Ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών*. ΕΕΜΕ.

Machlis, J. (1996). *Η Απόλαυση της Μουσικής: Εισαγωγή στην Τέχνη της Διεισδυτικής Ακρόασης*, α' έκδ. Fagotto books.

Michels, Ul. (1994). *Ατλας της μουσικής*, μτφρ I.E.M.A, 1ος τόμος. Φίλιππος Νάκας.

Πυργιωτάκης, Ι. (2011). *Εισαγωγή στην παιδαγωγική επιστήμη*. Πεδίο.

Walton, Ch. (1990). *Βασικές μουσικές φόρμες: μαθήματα μορφολογίας της μουσικής* (Ν. Τσαφταρίδης, Επίμ.). Edition orpheus.

Schoenberg, A. (1988). *Βασικές Αρχές Μουσικής Σύνθεσης* (μτφ.-επιμ. G. Strang, L. Stein, & Γ. Νάσος.), 3η έκδ. Νάσος.

Μουσικό Σχολείο Σιάτιστας.

<http://gym-mous-siatist.koz.sch.gr/wn/index.php/2011-02-04-15-15-19>.
προσπέλασης 10/05/24.

Ημ/νια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Σχέδια ημερήσιων μαθημάτων: Αρμονία

Ημερομηνία: 11/12/2023

Τάξη: Α λυκείου (*1η διδασκαλία*)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Α' αναστροφή κύριων συγχορδιών»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - οι μαθητές: θα γνωρίσουν την α' αναστροφή, θα την σχηματίσουν και θα μάθουν τον συμβολισμό της. - θα γνωρίσουν την α' αναστροφή ως μέσο εμπλουτισμού της μελωδικής κίνησης του μπάσο
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Η πρώτη αναστροφή στις κύριες συγχορδίες
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Στο μάθημα θα εστιάσουμε στην α' αναστροφή των συγχορδιών. Στην α' αναστροφή, η 3η νότα της συγχορδίας βρίσκεται στον μπάσο. Συμβολίζεται με 6 (πχ V6).
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να κατανοήσουν την α' αναστροφή, να μπορούν να την διακρίνουν σε μουσικά έργα αλλά και να την χρησιμοποιούν στα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους Οι μαθητές θα μάθουν να σχηματίζουν συγχορδίες σε α' αναστροφή και θα εντοπίζουν την θέση της συγχορδίας σε ένα λυμένο θέμα. Επιπλέον, θα λύσουν θέμα και θα προσπαθήσουν να τραγουδήσουν. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν μουσική.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Μελωδία ☐ Εκτέλεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Σύνθεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, ανεξάρτητη εργασία, συζήτηση
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, συζητάμε για την α' αναστροφή και γράφω στον πίνακα πως σχηματίζεται. Τους ζητάω να κάνουν α' αναστροφή διαφόρων συγχορδιών σε 4 φωνη μορφή(SATB). • Έπειτα, δίνω παιδιά ένα λυμένο θέμα αρμονίας και τους ζητάω να τοποθετήσουν βαθμίδες. Προσπαθούμε να το τραγουδήσουμε ή να το παίζουμε σε όργανα που διαθέτει η τάξη (κιθάρα, πιάνο, φωνή). Επίσης, αν κάποιο παιδί έχει γιουκαλίλι ή φλογέρα μπορούμε να τα αξιοποιήσουμε και του ζητάω να τα φέρνει σε κάθε μάθημα. • Τέλος, γράφουμε όλοι μαζί ένα θέμα Μπάσου και συζητάμε για τα αποτελέσματα και τις λύσεις του.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από παραδείγματα και την λύση θέματος. • Κατανόηση μέσα από την τοποθέτηση βαθμίδων σε ένα μουσικό έργο. • Μπόρεσαν να σχηματίσουν αναστροφές συγχορδιών; • Εκτέλεσαν το θέμα; • Πέρασαν ευχάριστα στο μάθημα;

Ημερομηνία: 18/12/2023

Τάξη: Α λυκείου (2η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Β' αναστροφή συγχορδιών»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • οι μαθητές: θα μάθουν την α' και β' αναστροφή, θα τις σχηματίσουν και θα μάθουν τον συμβολισμό τους. • θα αναγνωρίζουν τις αναστροφές σε ένα έτοιμο θέμα • θα προσπαθήσουν να τις ξεχωρίζουν ακουστικά • θα αναπαράγουν ένα θέμα τραγουδώντας και παίζοντας όργανα.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Α' και Β' αναστροφή κύριων συγχορδιών.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Στο μάθημα θα εστιάσουμε στην α' και β' αναστροφή των συγχορδιών. Στην β αναστροφή η 5η νότα της συγχορδίας βρίσκεται στο μπάσο. Συμβολίζεται με 6/4 (πχ V6/4).
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εμπεδώσουν την α' αναστροφή και να γνωρίσουν την β' αναστροφή. Επίσης, θα είναι σε θέση να εντοπίζουν τις αναστροφές σε ένα θέμα.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν συγχορδίες σε α' και β' αναστροφή και να τις σχηματίζουν. Ακόμα, θα προσπαθήσουν να τραγουδήσουν και να εκτελέσουν ένα θέμα αρμονίας. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	- Πίνακας - διαδραστικός πίνακας, η/υ - musescore - Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	- Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο - Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, ομαδοσυνεργατική. - Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: εκτέλεση, ακρόαση, δημιουργία παραδειγμάτων. - Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, εργασία σε μικρές ομάδες.
Πορεία διδασκαλίας	- Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. - Τους ρωτώ τι θυμούνται από τα προηγούμενα μαθήματα για τις συγχορδίες και την α' αναστροφή. Στην συνέχεια, γράφω στο πίνακα συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση και τα παιδιά σχηματίζουν την α' αναστροφή. Τους δείχνω και άλλον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αναστραφεί μια συγχορδία και έτσι μαθαίνουμε την β' αναστροφή. Τις ακούμε στο πιάνο. Συζητάμε για την β' αναστροφή και τους κανόνες που ισχύουν. - Έπειτα, σχηματίζουν διάφορες συγχορδίες σε α' και β' αναστροφή. Αφού κάνουν 2-3 συγχορδίες, βλέπουμε ένα έτοιμο θέμα γραμμένο στο musescore. Ένας ένας τοποθετεί βαθμίδες σε κάθε συγχορδία, ενώ ταυτόχρονα ακούμε το θέμα. - Τέλος, αν τα παιδιά θυμηθούν και φέρουν διάφορα όργανα χωριζόμαστε σε 4 ομάδες και παίζουμε το θέμα. Αν όχι, χωριζόμαστε σε 4 ομάδες και τραγουδάμε.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	- Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από παραδείγματα και εκτέλεση. - Κατανόηση μέσα από συζήτηση και τοποθέτηση βαθμίδων σε ένα μουσικό έργο. - Μπόρεσαν να σχηματίσουν αναστροφές συγχορδιών; - Εκτέλεσαν τα θέματα; - Συνεργάστηκαν μεταξύ τους; - Πέρασαν ευχάριστα στο μάθημα;

Ημερομηνία: 10/01/2024

Τάξη: Α λυκείου (3η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση θεμάτων»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - Οι μαθητές: θα μάθουν να σχηματίζουν και να εντοπίζουν το διαβατικό 6/4. - θα λύνουν θέμα αρμονίας χρησιμοποιώντας όσα έμαθαν μέχρι τώρα.

	• θα μπορούν να ξεχωρίζουν ακουστικά μείζονες και ελάσσονες κλίμακες. • θα κάνουν ακουστική καλλιέργεια διαφόρων διαστημάτων και συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση και σε αναστροφή.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να κατανοήσουν τις αναστροφές και το διαβατικό 6/4 και να μπορούν να τα εφαρμόζουν στα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους Οι μαθητές θα μάθουν να λύνουν θέμα με συγχορδίες σε α' και β' αναστροφή, να σχηματίζουν και εντοπίζουν το διαβατικό 6/4. Ακόμα, θα μπορούν να διακρίνουν ακουστικά συγχορδίες και διαστήματα καθώς και να τραγουδάνε. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να εκτελούν, να συνθέτουν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πίνακας • Πιάνο • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: σύνθεση, ακρόαση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή στο μάθημα με συζήτηση, παραδείγματα, λύση θέματος και τραγούδι
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Έπειτα, κάνουμε ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων και τους ζητάω να μου πουν τι θυμούνται για τις αναστροφές. Οι μαθητές σχηματίζουν διαβατικό 6/4 στη σολ μείζονα, ενώ προηγουμένως τους έχω δείξει πως σχηματίζεται. • Λύνουμε ένα θέμα μπάσου και εφαρμόζουμε στην πράξη όσα έχουμε μάθει. Τα παιδιά αιτιολογούν τις κινήσεις, τον διπλασιασμό νοτών και εκφράζουν απορίες. • Αφού ολοκληρώσουμε το θέμα, το παίζω στο πιάνο για να το ακούσουμε. Παίζω την φωνή του μπάσου και προσπαθούν να τραγουδήσουν. • Τέλος, αν φτάσει ο χρόνος κάνουμε ακουστικές ασκήσεις αναγνώρισης διαστημάτων, συγχορδιών και διαδοχές συγχορδιών.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από δημιουργία διαβατικού 6/4 σε διάφορες τονικότητες, λύση θέματος, συζήτηση και ακρόαση. • Μπόρεσαν να σχηματίσουν διαβατικό 6/4; • Τραγούδησαν την φωνή του μπάσου στο θέμα που έλυσαν; • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα;

	• Αναγνώρισαν ακουστικά διαστήματα και συγχορδίες; • Ακρόαση και εκτέλεση των θεμάτων.
--	---

Ημερομηνία: 17/01/2024

Τάξη: Α λυκείου (4η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Πτώσεις 1»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα μπορούν να σχηματίζουν και να εντοπίζουν πτώσεις μέσα σε ένα θέμα • θα μπορούν να τραγουδάνε την φωνή της σοπράνο και του μπάσου στα πλαίσια μιας πτώσης • θα μπορούν να ξεχωρίζουν ακουστικά και να τραγουδάνε διαστήματα, συγχορδίες, μείζονες και ελάσσονες κλίμακες.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Θα εστιάσουμε στις πτώσεις, παρομοιάζοντας τες με τα σημεία στίξη στην γλώσσα. Μουσική φράση: είναι ένα μουσικό τμήμα το οποίο καταλήγει σε πτώση. Πρόκειται δηλαδή για μια μικρή μουσική νοηματική φράση. Οι φράσεις αυτές ολοκληρώνονται με πτώση. Τα είδη των πτώσεων είναι: 1. Τέλεια πτώση 2. Ατελής πτώση 3. Μισή πτώση 4. Πλάγια πτώση 5. Απροσδόκητη ή απατηλή πτώση.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να μάθουν και να κατανοήσουν την τέλεια, ατελή και την μισή πτώση.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν ομαδικά. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να σχηματίζουν πτώσεις, εμπλουτίζοντας τις μουσικές τους δημιουργίες. Ακόμα θα μάθουν να ξεχωρίζουν τις φράσεις. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πίνακας • Πιάνο • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: βιωματική, διαλεκτική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: σύνθεση, εκτέλεση, ακρόαση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με παραδείγματα, συζήτηση και ακρόαση
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Συζητάμε για τις πτώσεις και τις σχηματίζω. Κάνουμε συσχετισμό των πτώσεων με τα σημεία στίξης στην γλώσσα. Ατελής, τέλεια και μισή. • Έπειτα, σε ένα δοσμένο θέμα τοποθετούμε βαθμίδες, αναγνωρίζουμε τις πτώσεις και τα παιδιά λένε τις απορίες τους. • Σχηματίζει ο καθένας μόνος του μια τέλεια, ατελή και μισή πτώση στην σολ και στην φα μείζονα. Φυσικά, τις ακούμε στο πιάνο. Οι μαθητές πρέπει να μπορούν να τις ξεχωρίζουν ακουστικά. • Τέλος, κάνουμε ακουστικές ασκήσεις αναγνώρισης διαστημάτων, συγχορδιών και διαδοχές συγχορδιών. Ζητάω από τα παιδιά να τραγουδήσουν αυτά που θα παίξω για μεγαλύτερη εξάσκησή τους.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, παραδείγματα και την τοποθέτηση βαθμίδων. • Κατανόηση μέσα από την δημιουργία μεμονωμένων πτώσεων. • Μπόρεσαν να σχηματίσουν πτώσεις; Τις διέκριναν ακουστικά; • Αναγνώρισαν ακουστικά διαστήματα και συγχορδίες; Τραγούδησαν; • Ακρόαση των θεμάτων.

Ημερομηνία: 24/01/2024

Τάξη: Α λυκείου (5η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Πτώσεις 2»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - σύνδεση της μουσικής με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - οι μαθητές: θα μπορούν να σχηματίζουν και να εντοπίζουν πτώσεις μέσα σε ένα θέμα - θα μπορούν να ξεχωρίζουν ακουστικά τις πτώσεις.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Συνέχεια των πτώσεων. Απροσδόκητη, πλάγια, πλάγια εκκλησιαστική.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να μάθουν και να κατανοήσουν την απροσδόκητη, πλάγια και πλάγια εκκλησιαστική πτώση και να μπορούν να τις εφαρμόσουν στα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν ομαδικά. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να σχηματίζουν πτώσεις, εμπλουτίζοντας τις μουσικές τους δημιουργίες. Επιπλέον, θα μπορούν να τις ξεχωρίζουν ακουστικά. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	- Πίνακας - Πιάνο - Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	- Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. - Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική - Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: σύνθεση, ακρόαση

	• Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με δημιουργία παραδειγμάτων, αρμονική ανάλυση, συζήτηση και ακρόαση.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, τους ζητάω να μου πουν τι θυμούνται απο το προηγούμενο μάθημα και έτσι συζητάμε για τις πτώσεις και τις σχηματίζω στον πίνακα. Κάνουμε συσχετισμό των πτώσεων με τα σημεία στίξης στην γλώσσα. Απροσδόκητη, πλάγια, πλάγια εκκλησιαστική. Παράλληλα, μιλάμε για την VI βαθμίδα, αλλά γρήγορα καθώς θα μιλήσουμε αναλυτικά για αυτήν στο επόμενο μάθημα. • Έπειτα, σε ένα δοσμένο θέμα τοποθετούμε βαθμίδες και αναγνωρίζουμε τις πτώσεις. Τις παίζω στο πιάνο. Αφου τις ακούσουμε αρκετές φορές, τις παίζω όλες απο την αρχή και οι μαθητές προσπαθούν να τις αναγνωρίσουν ακουστικά. • Σχηματίζει ο καθένας μόνος του από μία απροσδόκητη, πλάγια και πλάγια εκκλησιαστική πτώση σε διάφορες τονικότητες. • Τέλος, λύνουμε ομαδικά ένα θέμα που περιέχει πτώσεις και συζητάμε για αυτό. Ακούμε το θέμα στο πιάνο ώστε να διακρίνουμε τις τρεις αυτές πτώσεις.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από την λύση θέματος και την τοποθέτηση βαθμίδων. • Κατανόηση μέσα απο την δημιουργια μεμονωμένων πτώσεων. • Κατάφεραν να εντοπίσουν τις πτώσεις ακουστικά και οπτικά; Έμαθαν τον συμβολισμό τους; • Μπόρεσαν να κάνουν αρμονική ανάλυση και να λύσουν ένα θέμα; • Ακρόαση των θεμάτων.

Ημερομηνία: 31/01/2024

Τάξη: Α λυκείου (δη διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Δευτερεύουσες συγχορδίες 1»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα γνωρίσουν τις δευτερεύουσες συγχορδίες και τους κανόνες που ισχύουν. • θα τις εντοπίζουν σε θέματα και θα τις διακρίνουν ακουστικά • θα μπορούν να τις χρησιμοποιούν για εμπλουτισμό των θεμάτων τους. • θα κάνουν ακουστική καλλιέργεια διαφόρων διαστημάτων και συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση και σε αναστροφή. Ακόμα, θα ξεχωρίζουν διαδοχές συγχορδιών, οι οποίες θα περιλαμβάνουν και II και VI βαθμίδα.

	• θα μπορούν να τραγουδήσουν και να παίξουν στο πιάνο διαστήματα, εύκολες συγχορδίες και διαδοχές συγχορδιών.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Δευτερεύουσες συγχορδίες: II, VI.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να γνωρίσουν τις δευτερεύουσες βαθμίδες, να μπορούν να τις ξεχωρίζουν και να τις χρησιμοποιούν στα θέματά τους. Ακόμα, να μπορούν να αναγνωρίσουν και να εκτελέσουν διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν ομαδικά. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν στα θέματά τους δευτερεύουσες συγχορδίες. Επιπλέον, θα μπορούν να τραγουδήσουν. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Εκτέλεση ☐ Μελωδία ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πίνακας • Πιάνο • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, ομαδοσυνεργατική, βιωματική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με συζήτηση, παραδείγματα και ακουστικές ασκήσεις.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, τους ζητάω να μου πουν αν θυμούνται πληροφορίες για την VI βαθμίδα που είδαμε στο προηγούμενο μάθημα. Συζητάμε για κανόνες, διπλασιασμό φωνών, διαδοχή συγχορδιών κ.λπ. Κάνουμε το ίδιο και για την II βαθμίδα. • Αφού παρουσιάσω τις δευτερεύουσες συγχορδίες συζητάμε για τις ομοιότητες με τις κύριες (IV με II και VI). Τις ακούμε. • Έπειτα, σε ένα έτοιμο θέμα τοποθετούμε όλοι μαζί βαθμίδες και το ακούμε. Τραγουδάμε την φωνή του Bass και παρατηρούμε τα νέα στοιχεία στις συνδέσεις των συγχορδιών, τόσο οπτικά όσο και ακουστικά. • Τέλος, κάνουμε ακουστικές ασκήσεις. Διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή κύριων συγχορδιών. Εκτέλεση τραγουδώντας διαστήματα και συγχορδίες σε αρπές. Προσπαθώ σιγά σιγά να τους βάζω να παίζουν στο πιάνο. Σε δυάδες

	παίζουν διαστήματα και συγχορδίες. Οι υπόλοιποι συμμαθητές κάνουν αναγνώριση. • Για το σπίτι τους δίνω ένα θέμα στην ντο+ και ένα στην σολ+.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από αρμονική ανάλυση, ακρόαση και εκτέλεση. • Κατάφεραν να εντοπίσουν τις δευτερεύουσες βαθμίδες σε ένα έτοιμο θέμα; • Τις εντόπισαν ακουστικά; • Κατανόησαν την διαφορά και την χρήση τους σε σχέση με τις κύριες βαθμίδες; • Μπόρεσαν να αναγνωρίσουν διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχές; Τα τραγούδησαν; • Επαιξαν στο πιάνο διαστήματα και συγχορδίες;

Ημερομηνία: 07/02/2024

Τάξη: Α λυκείου (7η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Αρμονία: Δευτερεύουσες συγχορδίες 2»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • οι μαθητές: θα γνωρίσουν τις δευτερεύουσες συγχορδίες και τους κανόνες που ισχύουν. • θα τις εντοπίζουν σε θέματα και θα τις διακρίνουν ακουστικά • θα μπορούν να τις χρησιμοποιούν για εμπλουτισμό των θεμάτων τους. • θα λύνουν θέμα αρμονίας χρησιμοποιώντας όσα έμαθαν μέχρι τώρα.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Δευτερεύουσες συγχορδίες III, VII.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να γνωρίσουν τις υπόλοιπες δευτερεύουσες βαθμίδες, να μπορούν να τις ξεχωρίζουν και να τις χρησιμοποιούν για να εμπλουτίσουν τα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν ομαδικά. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν δευτερεύουσες συγχορδίες, εμπλουτίζοντας τα θέματά τους.

	Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πίνακας • Πιάνο • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με την λύση θέματος, συζήτηση, ακρόαση και σχηματισμό παραδειγμάτων.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Μου δίνουν τα θέματα που είχαν για το σπίτι. • Στην συνέχεια, τους ζητάω να μου πουν τι θυμούνται απο το προηγούμενο μάθημα και έτσι συζητάμε τις δευτερεύουσες συγχορδίες. Μαθαίνουμε την III και VII και συζητάμε για τις ομοιότητες με τις κύριες (V-VII). • Έπειτα, λύνουμε ομαδικά ένα θέμα, προσέχοντας ποιες νότες πρέπει να διπλασιάσουμε και τα παιδιά αναφέρουν τους κανόνες που ισχύουν σε κάθε μέτρο για μεγαλύτερη εμπέδωση. Τραγουδάμε την φωνή του Bass και παρατηρούμε τις διαφορές στις συνδέσεις των συγχορδιών. • Τέλος, εκτελούμε το θέμα στο πιάνο. Κατ'επέκταση, δημιουργούμε ένα ρυθμικό σχήμα και το εκτελούμε είτε με παλαμάκια, είτε χτυπώντας ρυθμό στα θρανία.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την τοποθέτηση βαθμίδων, λύση θέματος και ακρόαση. • Κατάφεραν να λύσουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας κύριες και δευτερεύουσες βαθμίδες;

Ημερομηνία: 15/02/2024

Τάξη: Α λυκείου (8η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«chrome music lab και ασκήσεις ανάπτυξης της ακουστικής ικανότητας»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • οι μαθητές: θα μάθουν να χρησιμοποιούν μια πλατφόρμα, όπου θα δημιουργούν συνθέσεις. • θα εκτελούν τις δημιουργίες τους • θα μπορούν να τραγουδήσουν και να παίξουν στο πιάνο διαστήματα, εύκολες συγχορδίες, διαδοχές συγχορδιών, μείζονες και ελάσσονες κλίμακες.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ορισμούς τους	Chrome music lab και ακουστικές ασκήσεις.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να κάνουν δικές τους δημιουργίες και να μπορούν να αξιοποιούν την τεχνολογία.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν ομαδικά, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και οδηγώντας στην κοινωνικοποίησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν το chrome music lab, ώστε να κάνουν δικές τους δημιουργίες. Ακόμα, θα εξασκηθούν στην ακουστική τους ικανότητα και το τραγούδι. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• H/Y, chrome music lab • πιάνο
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση, τεχνολογία • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με εργασία σε μικρές ομάδες, ακρόαση και τραγούδι
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, αφού δανειστώ από το γραφείο των καθηγητών δύο λάπτοπ, δείχνω το chrome lab music και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να το χρησιμοποιήσουν και αφήνω τα παιδιά να το εξερευνήσουν. Γράφουν συνθέσεις χρησιμοποιώντας όσα έχουμε μάθει στην αρμονία μέχρι σήμερα. Ακούμε τις δημιουργίες και συζητάμε για το σκεπτικό τους. • Εκτελούμε τις δημιουργίες των παιδιών στο πιάνο, τραγουδάμε την χαμηλή φωνή της συγχорδίας και με παλαμάκια χτυπάμε τα ρυθμικά σχήματα που συνέθεσαν. • Τον υπόλοιπο χρόνο τον αφιερώνουμε σε ακουστικές ασκήσεις. Παίζω διαστήματα, συγχорδίες και διαδοχή συγχорδιών και τα παιδιά αναγνωρίζουν. Έπειτα, επαναλαμβάνουν τραγουδώντας αυτά που παίζω. Σε ζευγάρια, παίζουν στο πιάνο μείζονες και ελάσσονες κλίμακες και τις τραγουδάνε. Τέλος, παίζουν εύκολες διαδοχές συγχорδιών.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και ακρόαση. • Κατανόηση μέσα από την δημιουργία μικρών συνθέσεων με την χρήση η/υ. • Κατάφεραν να χρησιμοποιήσουν το chrome lab music και να εκτελέσουν αυτό που έγραψαν; • Αναγνώρισαν ακουστικά διαστήματα και συγχорδίες; Τραγούδησαν; • Επαιξαν στο πιάνο κλίμακες, διαστήματα, συγχорδίες και διαδοχές; Μπόρεσαν να τραγουδήσουν; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα; • Πέρασαν ευχάριστα;

Ημερομηνία: 21/02/2024

Τάξη: Α λυκείου (9η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση θεμάτων».
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα μπορούν να χρησιμοποιούν όλα τα στοιχεία που έμαθαν μέχρι σήμερα για να λύσουν ένα θέμα • θα λύσουν τις απορίες τους • θα τραγουδήσουν και θα αναγνωρίσουν ακουστικά διαστήματα και συγχορδίες.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν όλους τους κανόνες που έχουν διδαχθεί μέχρι σήμερα μέσα σε ένα θέμα. Έτσι, μέσα από επανάληψη, θα επιβεβαιώσουν τις γνώσεις τους, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους συστηματικά, ώστε να λύσουν θέματα αρμονίας σύμφωνα με τους κανόνες. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πίνακας • Πιάνο • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με λύση θέματος, συζήτηση, ακρόαση και τραγούδι

Πορεία	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Δίνω στα παιδιά ένα θέμα μπάσου και έχουν λίγο χρόνο να το λύσουν μόνοι τους. Έπειτα, το βλέπουμε όλοι μαζί και συζητάμε για τους κανόνες που ισχύουν. Το θέμα περιλαμβάνει όλα όσα διδάχτηκαν μέχρι σήμερα και έτσι έχουν την ευκαιρία να τα χρησιμοποιήσουν. Μόλις ολοκληρώσουμε, τραγουδάμε την φωνη του μπάσου. • Τέλος, τραγουδάμε μείζονες και ελάσσονες συγχορδίες σε αρπισμό και διαστήματα. Νέο στοιχείο: Τους δίνω την βάση ή την κορυφή και τους ζητώ να τραγουδήσουν ένα διάστημα (πχ τους δίνω την ντο ως βάση και τους ζητώ να μου τραγουδήσουν μια 4K). • Για το σπίτι τους βάζω δύο θέματα, ένα μπάσο και ένα σοπράνο.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την λύση, την ακρόαση και την εκτέλεση θέματος. • Τραγούδησαν διαστήματα, συγχορδίες και κλίμακες; • Συμμετείχαν ενεργά θέτοντας απορίες και προβληματισμούς; • Κατάφεραν να λύσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας διάφορα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα;

Ημερομηνία: 28/02/2024

Τάξη: Α λυκείου (10η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • απόλαυση της μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • ο μαθητής: θα αξιοποιήσει την ακουστική του ικανότητα για να γράψει παρτιτούρα σε ένα γνωστό τραγούδι.
Σκοπός	Σκοπός είναι τα παιδιά να μπορέσουν να αξιοποιήσουν την ακουστική τους ικανότητα, να γράψουν παρτιτούρα ενός γνωστού τραγουδιού ακουστικά και να το εκτελέσουν.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους και την απόλαυσή τους για το μάθημα της μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους και την ακουστική τους ικανότητα συστηματικά, ώστε να μπορέσουν να αποτυπώσουν μόνοι τους τις νότες σε ένα γνωστό τραγούδι.

	Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να συνθέτουν και να εκτελούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • διαδραστικός πίνακας • πιάνο, κιθάρα
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, εργασία σε μικρές ομάδες
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, σε 2 ομάδες ακούμε το Imagine και έχουν χρόνο να γράψουν τις νότες του στο πεντάγραμμό τους με την βοήθεια του πιάνου, της κιθάρας και της φωνής τους. Τους δίνω 20 λεπτά και παρουσιάζουν ό,τι πρόλαβαν να γράψουν. • Εκτελούν το τραγούδι με τα όργανα και τραγουδώντας. • Στην συνέχεια παίζω στο πιάνο και βάζω άλλες συγχορδίες (πχ αντί για iv βάζω vi) και συζητάμε για τις αλλαγές που προκαλούνται μέσα από τέτοιες τροποποιήσεις. Τους παροτρύνω να βρουν άλλα τραγούδια και να κάνουν το ίδιο. • Αν μείνει χρόνος παίζω διαστήματα στο πιάνο, τα τραγουδάμε και τα αναγνωρίζουμε.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασία και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την ακρόαση, την δημιουργία και την εκτέλεση ενός τραγουδιού. • Κατάφεραν να γράψουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;

Ημερομηνία: 07/03/2024

Τάξη: Α λυκείου (11η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση θεμάτων»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να λύσουν ένα θέμα για μεγαλύτερη εμπέδωση των όσων είπαμε μέχρι τώρα. Ακόμα, μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια θα δημιουργήσουν μία δική τους σύνθεση.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους συστηματικά, ώστε να λύσουν θέμα αρμονίας σύμφωνα με τους κανόνες. Επιπλέον, θα εφαρμόσουν τις γνώσεις τους και θα συνθέσουν μια σύντομη μελωδία. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, εργασία σε μικρές ομάδες.

Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Έπειτα, λύνουμε ένα θέμα μπάσου απο τον Καλομοίρη, σύμφωνα με όσα έχουμε μάθει. Συζητάμε για τους κανόνες που ισχύουν. • Αφού ολοκληρώσουμε το θέμα, το παίζω στο πιάνο ή ζητάω απο 2 παιδιά να το εκτελέσουν στο πιάνο. Ο ένας θα παίζει μπάσο-τενόρο και ο άλλος σοπράνο-άλτο. Απομονώνω την φωνή του μπάσου και την τραγουδάμε, ώστε οι μαθητές να ξεχωρίζουν ακουστικά την διαδοχή συγχορδιών. • Τέλος, σε 2 ομάδες τους δίνω 2 μέτρα με σύνδεση κύριων και δευτερευουσών συγχορδιών και τους δίνω λίγο χρόνο να δημιουργήσουν μια δική τους σύνθεση. Την εκτελούν παίζοντας και τραγουδώντας.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασία, λύση θέματος και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την λύση, την ακρόαση και την εκτέλεση θέματος. • Κατάφεραν να λύσουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας διάφορα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα; • Τραγούδησαν την φωνή του μπάσου; • Μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά την διαδοχή συγχορδιών; • Κατάφεραν να δημιουργήσουν μια σύντομη μελωδία με δοσμένο βάσιμο; Την εκτέλεσαν;

Ημερομηνία: 13/03/2024

Τάξη: Α λυκείου (12η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση και ανάλυση θέματος»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να λύσουν ένα θέμα για μεγαλύτερη εμπέδωση των όσων είπαμε μέχρι τώρα και να κάνουν ανάλυση σε ένα απόσπασμα χορικού του μπαχ.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους συστηματικά, ώστε να λύσουν θέμα αρμονίας σύμφωνα με τους κανόνες. Επιπλέον, θα μπορούν να αναγνωρίσουν τις συγχορδίες σε ένα χορικό, τοποθετώντας βαθμίδες. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Θέμα απο το βιβλίο του Καλομοίρη • Παρτιτούρα χορικού του μπαχ απο τον διαδραστικό πίνακα
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω απο το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, εκτέλεση σε μικρές ομάδες.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Έπειτα, λύνουμε ένα θέμα μελωδίας απο τον Καλομοίρη, σύμφωνα με όσα έχουμε μάθει. Συζητάμε για τους κανόνες που ισχύουν. • Αφού ολοκληρώσουμε το θέμα, το παίζω στο πιάνο. Απομονώνω την φωνή του μπάσου και τραγουδάμε, όπως κάνουμε σε όλα σχεδόν τα μαθήματα. • Στην συνέχεια, τοποθετούμε βαθμίδες σε ένα απόσπασμα χορικού του μπαχ. Το ακούμε μέσω του πιάνου. • Στον χρόνο που θα απομείνει, σε ζευγάρια κάθονται στο πιάνο και παίζουν 1 μείζονα και μία ελάσσονα κλίμακα. Τους ζητάω να επαναλάβουν τραγουδώντας την.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από λύση και ανάλυση θέματος και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την λύση, την ακρόαση και την εκτέλεση. • Κατάφεραν να λύσουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας διάφορα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα; • Τραγούδησαν την φωνή του μπάσου; • Μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά την διαδοχή συγχορδιών; • Μπορούν να τραγουδήσουν και να ξεχωρίσουν ακουστικά μείζονες και ελάσσονες κλίμακες;

Ημερομηνία: 21/03/2024

Τάξη: Α λυκείου (13η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Τετράφωνη συγχορδία: V7»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα αναγνωρίζουν την V7 οπτικά και ακουστικά και θα μπορούν να την τραγουδήσουν σε αρπισμό. • θα μπορούν να την σχηματίζουν. • θα αντιληφθούν τα διάφωνα διαστήματα και τις λύσεις τους.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Η δεσπόζουσα με έβδομη (V7)- Ευθεία κατάσταση.
Καινούργιες μουσικές έννοιες κι ο ορισμός τους	V7: τετράφωνη φυσική συγχορδία.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι να γνωρίσουν μια τετράφωνη συγχορδία , την V7 σε ευθεία κατάσταση. Θα μάθουν να την κατασκευάζουν και να την χρησιμοποιούν στα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συζητάνε, να εκφράζουν τις απορίες τους και να αλληλεπιδρούν στο μάθημα, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να σχηματίζουν την V7, να την εντοπίζουν σε ένα λυμένο θέμα, να την τραγουδάνε και να την αναγνωρίζουν ακουστικά. Επιπλέον, θα γνωρίσουν τρόπους με τους οποίους εμφανίζεται σε ένα θέμα καθώς και κάποιους κανόνες. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να δημιουργούν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ

Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με μικρά παραδείγματα, συζήτηση και τραγούδι.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, σχηματίζω στον πίνακα την V7 και αναλύουμε τα διαστήματά της, αναφέρουμε τους κανόνες που ισχύουν και τον τρόπο με τον οποίο εμφανίζεται μέσα σε ένα θέμα. Δείχνω τον τρόπο με τον οποίο χτίζεται η τετράφωνη αυτήν συγχορδία και ζητάω από τα παιδιά να σχηματίζουν μια σύνδεση I-IV-V7 στην σολ μείζονα. • Έπειτα, σχηματίζω v7 ελλιπή-I πλήρη και v7 πλήρη-I ελλιπή. Τα παιδιά κάνουν το ίδιο στην σολ μείζονα. Τραγουδάμε σε 4 ομάδες μια V7 σε αρπισμό, όπου η κάθε ομάδα μπαίνει διαδοχικά με την 1η, 3η, 5η ή 7η της συγχορδίας. • Αφού μιλήσουμε για τους βασικούς κανόνες της V7 σε ευθεία κατάσταση, συνεχίζουμε με ακουστικές ασκήσεις. Αναλυτικά, οι μαθητές καλούνται να αναγνωρίσουν 3 διαστήματα, μείζονες, ελάσσονες και V7 συγχορδίες και να αναγνωρίσουν 3 διαδοχές συγχορδιών. • Κάνουμε πειραματισμούς: Α. Στην αναγνώριση διαστημάτων: ο μαθητής τραγουδάει μόνο την βάση ή την κορυφή του διαστήματος ή και τις δυο νότες. ο μαθητής με βάση μια νότα τραγουδά ανιόντα και κατιόντα διαστήματα. Για διευκόλυνση των μαθητών τους δίνω έναν πίνακα με γνωστά τραγούδια, με τα οποία μπορούν να ξεχωρίζουν τα διαστήματα. Β. Αναγνώριση συγχορδιών: ο μαθητής τραγουδά την συγχορδία που παίζω, διαστηματικά από την βάση προς την κορυφή και αντίστροφα. Με βάση μια νότα τραγουδά ολόκληρη την συγχορδία, μείζονα και ελάσσονα. Με την βοήθεια του πιάνου τραγουδάνε αρπές συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση, ανεβαίνοντας ημιτονιακά. Γ. Στις διαδοχές συγχορδιών προσπαθούν να εντοπίσουν την φωνή του μπάσου για μεγαλύτερη διευκόλυνση τους. Όπως ήδη κάνουμε στα μαθήματα, τραγουδάνε την φωνή του μπάσου.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, παραδείγματα, ακρόαση και τραγούδι.. • Κατανόηση μέσα από δοσμένο θέμα και αναγνώριση των συγχορδιών. • Μπόρεσαν να εντοπίσουν την V7 ακουστικά και οπτικά; • Τραγούδησαν τα διαστήματα, τις συγχορδίες σε αρπές και την φωνή του μπάσου στα πλαίσια του ντικτέ; • Συμμετείχαν ενεργά, εκφράζοντας τους προβληματισμούς τους; • Πέρασαν ευχάριστα στο μάθημα;

Ημερομηνία: 27/03/2024

Τάξη: Α λυκείου (14η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«V7: Αναστροφές»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα αναγνωρίζουν την V7 οπτικά και ακουστικά και θα γνωρίσουν τις αναστροφές της. • θα συνειδητοποιήσουν ότι μια συγχορδία μπορεί να βρίσκεται σε γ' αναστροφή. • θα μάθουν να διακρίνουν σε αρχικό στάδιο τις 4 διαφορετικές καταστάσεις της V7. • θα μάθουν να χρησιμοποιούν αναστροφές της V7 σε ένα απλό θέμα.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Η V7 με αναστροφές.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ορισμούς τους.	Αναστροφές της V7: Α' αναστροφή-V6/5. Β' αναστροφή-V4/3. Γ' αναστροφή-V2.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι οι μαθητές να αναγνωρίζουν τις αναστροφές της V7 και τις 4 διαφορετικές καταστάσεις της. Θα μπορούν να τις ξεχωρίζουν ακουστικά και οπτικά, θα μάθουν να τις σχηματίζουν και να τις χρησιμοποιούν στα θέματά τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συζητάνε, να εκφράζουν τις απορίες τους και να αλληλεπιδρούν στο μάθημα, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να σχηματίζουν την V7 και τις αναστροφές της, να τις εντοπίζουν σε ένα λυμένο θέμα, να τις τραγουδάνε και να τις αναγνωρίζουν ακουστικά. Επιπλέον, θα γνωρίσουν τρόπους με τους οποίους οι αναστροφές χρησιμοποιούνται στα θέματα καθώς και κάποιους κανόνες. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να δημιουργούν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με παραδείγματα, συζήτηση, λύση θέματος και τραγούδι.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, τα παιδιά μου αναφέρουν τι είπαμε στο προηγούμενο μάθημα, κάνοντας μία επανάληψη των βασικών κανόνων. • Έπειτα, τους δείχνω τις αναστροφές και πως αυτές σχηματίζονται και αφού τα παιδιά κατανοήσουν το παράδειγμά μου, κάνουν αναστροφές της V7 στην σολ μείζονα. Τους ζητάω να παίξουν στο πιάνο μια απλή σύνδεση που περιέχει αναστροφές, ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι δεν είναι δύσκολο. • Συνεχίζοντας, βλέπουμε ένα εναρμονισμένο θέμα με όλες τις περιπτώσεις αναστροφών και συζητάμε για εναλλακτικές λύσεις που θα μπορούσαμε να δώσουμε, για τους λόγους που αλλάζει θέση μια συγχορδία κ.λπ. • Αφού έχουμε αναλύσει και ακούσει τα διαστήματα που προκύπτουν με τις αναστροφές, τραγουδάμε σε αρπισμό. Στην ακρόαση, εστιάζουμε στην φωνή που βρίσκεται στο μπάσο. • Στον υπόλοιπο χρόνο ξεκινάμε να λύνουμε ομαδικά ένα θέμα μπάσου.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, παραδείγματα, ακρόαση και τραγούδι.. • Κατανόηση μέσα από δοσμένο θέμα και λύση ενός θέματος μπάσου. • Μπόρεσαν να εντοπίσουν την V7 και τις αναστροφές της ακουστικά και οπτικά; • Τραγούδησαν τα διαστήματα, τις συγχορδίες σε αρπές και την φωνή του μπάσου στο θέμα που λύσαμε; • Συμμετείχαν ενεργά, εκφράζοντας τους προβληματισμούς τους; • Πέρασαν ευχάριστα στο μάθημα;

Ημερομηνία: 28/03/2024

Τάξη: Α λυκείου (15η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση θεμάτων και ντικτέ»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • Οι μαθητές: θα μπορούν να λύσουν θέμα, χρησιμοποιώντας συνδυασμό των όσων είπαμε μέχρι τώρα, εντάσσοντας και την V7. • θα εκτελέσουν την φωνή του μπάσου και θα προσπαθήσουν να εκτελέσουν το θέμα τους στο πιάνο. • θα αναγνωρίσουν ακουστικά βασικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να λύσουν δύο θέματα για μεγαλύτερη εμπέδωση των όσων είπαμε μέχρι τώρα, να μπορέσουν να τα εκτελέσουν και να αναγνωρίσουν διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών μέσα από το ντικτέ.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους συστηματικά, ώστε να λύσουν θέματα αρμονίας σύμφωνα με τους κανόνες. Επιπλέον, θα μπορούν να αναγνωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών, τραγουδώντας τα με διάφορους τρόπους. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Θέμα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, λύση θεμάτων, ακουστικές ασκήσεις εκτέλεση σε μικρές ομάδες ή ατομικά.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Αφού τα παιδιά μου αναφέρουν τι είπαμε στα προηγούμενα μαθήματα για την V7, λύνουμε 2 θέματα, ένα με δοσμένο μπάσο και ένα με μελωδία. Το παίζω στο πιάνο ή ζητάω από 1-2 παιδιά να το παίξουν. Απομονώνουμε την φωνή του μπάσου και τραγουδάμε. • Στην συνέχεια, κάνουμε ακουστικές ασκήσεις για αναγνώριση διαστημάτων, συγχορδιών και διαδοχή συγχορδιών. Όπως σε προηγούμενο μάθημα, κάνουμε πειραματισμούς: Α. Στην αναγνώριση διαστημάτων: ο μαθητής τραγουδάει μόνο την βάση ή την κορυφή του διαστήματος ή και τις δυο νότες. ο μαθητής με βάση μια νότα τραγουδά ανιόντα και κατιόντα διαστήματα. Για διευκόλυνση των μαθητών τους δίνω έναν πίνακα με γνωστά τραγούδια, με τα οποία μπορούν να ξεχωρίζουν τα διαστήματα. Β. Αναγνώριση συγχορδιών: ο μαθητής τραγουδά την συγχορδία που παίζω, διαστηματικά από την βάση προς την κορυφή και αντίστροφα. Με βάση μια νότα τραγουδά ολόκληρη την συγχορδία, μείζονα και ελάσσονα. Με την βοήθεια του πιάνου τραγουδάνε αρπεζ συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση, ανεβαίνοντας ημιτονιακά. Γ. Στις διαδοχές συγχορδιών προσπαθούν να εντοπίσουν την φωνή του μπάσου για μεγαλύτερη διευκόλυνση τους (Βασιλειάδης και σύν.,2024)
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από λύση θεμάτων, συζήτηση και ντικτέ. • Κατανόηση μέσα από την λύση, την ακρόαση και την εκτέλεση. • Κατάφεραν να λύσουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας διάφορα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα; • Έπαιξαν στο πιάνο το θέμα; • Τραγούδησαν την φωνή του μπάσου; • Μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών; • Μπορούν να τραγουδήσουν τα διαστήματα και τις συγχορδίες; • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Πέρασαν ευχάριστα;

Ημερομηνία: 03/04/2024

Τάξη: Α λυκείου (16η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Λύση θεμάτων»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • Οι μαθητές: θα μπορούν να λύσουν θέμα, χρησιμοποιώντας συνδυασμό των όσων είπαμε μέχρι τώρα, εντάσσοντας και την V7. • θα εκτελέσουν την φωνή του μπάσου και θα προσπαθήσουν να εκτελέσουν το θέμα τους στο πιάνο. • θα χρησιμοποιήσουν το musescore.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να λύσουν δύο θέματα για μεγαλύτερη εμπέδωση των όσων είπαμε μέχρι τώρα και να μπορέσουν να τα εκτελέσουν στο πιάνο και να τραγουδήσουν.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους συστηματικά, ώστε να λύσουν θέματα αρμονίας σύμφωνα με τους κανόνες. Επιπλέον, θα εκτελέσουν στο πιάνο τα θέματα, θα τραγουδήσουν και θα χρησιμοποιήσουν το musescore για να συμπληρώσουν τις φωνές που λείπουν. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Θέματα από το βιβλίο του Καλομοίρη
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, λύση θεμάτων, εκτέλεση σε μικρές ομάδες ή ατομικά.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, λύνουμε θέμα μπάσου και μελωδίας. Το έχω αντιγράψει στο musescore και τα παιδιά έρχονται ένα-ένα και λύνουν ένα δίμετρο ο καθένας. Οι υπόλοιποι γράφουν στο πεντάγραμμό τους. • Μόλις τελειώσουμε το θέμα, σε ζευγάρια κάθονται στο πιάνο και το εκτελούν, είτε παίζοντας όλες τις φωνές, είτε παίζοντας 2-2. Όπως κάθε φορά, τραγουδάμε την φωνή του μπάσου. • Κλείνοντας, τους ζητάω να παίξουν μια μείζονα και μια ελάσσονα κλίμακα και να την επαναλάβουν τραγουδώντας (μι-, λα+).
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από λύση θεμάτων, συζήτηση και τραγούδι. • Κατανόηση μέσα από την λύση, την ακρόαση και την εκτέλεση. • Κατάφεραν να λύσουν και να εκτελέσουν το θέμα τους χρησιμοποιώντας διάφορα στοιχεία της αρμονίας που διδάχτηκαν μέχρι τώρα; • Χρησιμοποίησαν το musescore και τους γεννήθηκε η επιθυμία να το χρησιμοποιούν εκτός σχολείου; • Έπαιξαν στο πιάνο το θέμα; • Τραγούδησαν την φωνή του μπάσου; • Μπορούν να τραγουδήσουν μείζονα και ελάσσονα κλίμακα; • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Πέρασαν ευχάριστα;

Ημερομηνία: 10/04/2024

Τάξη: Α λυκείου (17η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας-dictee»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • Ο μαθητής: θα μπορεί να διακρίνει ακουστικά τις κύριες και δευτερεύουσες συγχορδίες σε 4φωνα γραφή τόσο σε ευθεία κατάσταση όσο και σε αναστροφές. • θα μπορεί να διακρίνει διαστήματα και συγχορδίες ακουστικά • θα μπορεί να διακρίνει ακουστικά τις συνδέσεις των βαθμίδων και την αρμονική τους αλληλουχία. • θα μπορεί να τραγουδάει συγχορδίες, διαστήματα και διαδοχές συγχορδιών.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι να μπορούν οι μαθητές να αναγνωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και συνδέσεις συγχορδιών. Επιπλέον, θα μπορούν να ακούν και να γράφουν μια μελωδία.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών, τραγουδώντας τα με διάφορους τρόπους. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν μουσική, να γράφουν και να εκτελούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, εκτέλεση

	• Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, καταγραφή ακουστικών παραδειγμάτων, εκτέλεση σε μικρές ομάδες ή ατομικά.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Ακολουθούν ακουστικές ασκήσεις. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζουν διάφορα διαστήματα. Τα τραγουδάνε. Τους δίνω μια νότα ως βάση και τους ζητώ να μου τραγουδήσουν συγκεκριμένα διαστήματα. Συνεχίζουμε με ακρόαση και αναγνώριση συγχορδιών. Τα παιδιά τραγουδάνε αρπισμούς, τους δίνω βάση και σχηματίζουν μια τρίφωνη ή V7 συγχορδία. Έπειτα, παίζω εύκολες διαδοχές συγχορδιών, χρησιμοποιώντας διαβατικό 6/4, α' αναστροφή, κύριες και δευτερεύουσες βαθμίδες. Δίνω στα παιδιά μια σύνδεση (πχ I-IV-V-I) και τους ζητώ να μου τραγουδήσουν τον μπάσο, χωρίς να τους παίξω στο πιάνο. Κάποιος μαθητής έρχεται στο πιάνο και παίζει την συγκεκριμένη διαδοχή και ακούμε αν τραγουδήθηκε σωστά ή όχι. Τέλος, τους παίζω μια μελωδία 4 μέτρων και καλούνται να την γράψουν. • Κλείνοντας, τους δίνω 2 θέματα, μπάσο και σοπράνο, να τα κάνουν σπίτι για την επόμενη φορά.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση και ντικτέ. • Κατανόηση μέσα από την ακρόαση και την εκτέλεση. • Κατάφεραν να διακρίνουν τα ακουστικά παραδείγματα; • Έπαιξαν στο πιάνο διάφορες συνδέσεις συγχορδιών; • Τραγούδησαν διαστήματα και συγχορδίες; • Μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών; • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Πέρασαν ευχάριστα;

Ημερομηνία: 17/04/2024

Τάξη: Α λυκείου (18η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Εισαγωγή στους ξένους φθόγγους 1»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • οι μαθητές θα μάθουν: τους ξένους φθόγγους και να τους ξεχωρίζουν μέσα σε ένα θέμα.

Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Εισαγωγή στους ξένους φθόγγους
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ορισμός τους	Ξένοι φθόγγοι είναι αυτοί που εμφανίζονται σε μία συγχορδία και δεν ανήκουν σε αυτή. Οι ξένοι φθόγγοι δημιουργούν διάφωνες συνηχήσεις και δημιουργούν ρυθμό ομελωδικό ενδιαφέρον στα θέματα. Είδη ξένων φθόγγων: Διαβατικός, ποικιλματικός, προήγηση, καθυστέρηση, εκφυγή, ισοκράτης.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι οι μαθητές να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με τους ξένους φθόγγους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συζητάνε, να εκφράζουν τις απορίες τους και να αλληλεπιδρούν στο μάθημα, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση τους. Οι μαθητές θα μάθουν να ξεχωρίζουν σε μια μελωδική γραμμή τα ξένα μελωδικά στοιχεία και να κατανοούν την λειτουργικότητα των ξένων φθόγγων στην αρμονική ροή. Μέσα από παραδείγματα θα μάθουν ποιοι είναι οι ξένοι φθόγγοι και θα αναλύσουν ένα παράδειγμα.
Εστίαση	☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Παραδείγματα από τον οδηγό εκπαιδευτικού.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, εκτέλεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, ανάλυση παραδειγμάτων, ακουστικές ασκήσεις, εκτέλεση σε μικρές ομάδες ή ατομικά.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, ρωτάω να μου πουν τι πιστεύουν ότι είναι οι ξένοι φθόγγοι. Λέμε ότι είναι φθόγγοι που δεν ανήκουν στην βασική συγχορδία. Βλέποντας παραδείγματα συζητάμε και αναλύουμε τα είδη των ξένων φθόγγων. Ακούμε στο πιάνο. • Έπειτα, βλέπουμε στον πίνακα έτοιμα μικρά παραδείγματα και εντοπίζουμε τους ξένους φθόγγους. • Στον χρόνο που θα μας μείνει, κάνουμε ακουστικές ασκήσεις αναγνώρισης διαστημάτων και συγχορδιών και θα βάλω τα παιδιά σε δυάδες να παίζουν σύντομες διαδοχές συγχορδιών.

Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	- Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση και ανάλυση παραδειγμάτων. - Κατανόηση μέσα από την ακρόαση και την εκτέλεση. - Κατάφεραν να διακρίνουν τους ξένους φθόγγους και την λειτουργία τους; - Έπαιξαν στο πιάνο διάφορες συνδέσεις συγχορδιών; - Τραγούδησαν διαστήματα και συγχορδίες; - Μπόρεσαν να ξεχωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες και διαδοχή συγχορδιών; - Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; - Πέρασαν ευχάριστα;
--	---

Ημερομηνία: 18/04/2024

Τάξη: Α λυκείου (19η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Εισαγωγή στους ξένους φθόγγους 2»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - οι μαθητές: θα κατανοήσουν περισσότερο τους ξένους φθόγγους και την λειτουργία τους - θα μπορούν να τους χρησιμοποιούν στα θέματά τους - θα μπορούν να παίξουν στο πιάνο ένα εύκολο θέμα με ξένους φθόγγους - θα μπορούν να τραγουδήσουν και να παίξουν συγχορδίες και διαστήματα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι οι μαθητές να εντοπίζουν τους ξένους φθόγγους και να τους χρησιμοποιούν στα θέματά τους. Ακόμα, να μπορούν να εκτελέσουν στο πιάνο εύκολα θέματα, διαστήματα και συγχορδίες και να τραγουδήσουν.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να δημιουργούν, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν ξένους φθόγγους σε παραδείγματα. Ακόμα, θα μπορούν να εμπλουτίζουν ένα θέμα χρησιμοποιώντας ξένους φθόγγους. Τέλος, θα αναγνωρίσουν ακουστικά διαστήματα και συγχορδίες τραγουδώντας τα με διάφορους τρόπους και παίζοντας στο πιάνο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να γράφουν και να εκτελούν μουσική.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Πιάνο • Πίνακας, η/υ • Θέματα από το βιβλίο του Καλομοίρη • Παραδείγματα από τον οδηγό εκπαιδευτικού
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 2 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, εκτέλεση, σύνθεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή, ανάλυση παραδειγμάτων, λύση θέματος, ακουστικές ασκήσεις, εκτέλεση σε μικρές ομάδες ή ατομικά.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, τους ρωτάω να μου πουν τι θυμούνται για τους ξένους φθόγγους. Αφου γίνει επανάληψη, τους δίνω μουσικά αποσπάσματα από τον οδηγό σπουδών και τους ζητάω να αναγνωρίσουν τους ξένους φθόγγους. Επειτα, λύνουμε ένα θέμα και το εμπλουτίζουμε με όσα μάθαμε. Ταυτόχρονα, συζητάμε για τους κανόνες που έχουμε μάθει. Ζητάω από τους μαθητές να παίξουν το θέμα στο πιάνο για να το ακούσουμε. Αν δυσκολεύονται παίζουν σε ζευγάρια (δυο φωνές ο ένας, δύο ο άλλος). • Μόλις τελειώσουμε, κάνουμε ακουστικές ασκήσεις. Η διαφορά από τα προηγούμενα μαθήματα είναι πως θα ζητήσω από κάποιους μαθητές να παίξουν στο πιάνο διαστήματα και συγχορδίες και οι συμμαθητές τους να κάνουν αναγνώριση.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, ανάλυση παραδειγμάτων και λύση θέματος. • Κατανόηση μέσα από ακρόαση, εκτέλεση και συζήτηση. • Κατάφεραν να διακρίνουν τους ξένους φθόγγους και την λειτουργία τους; • Μπόρεσαν να εντάξουν τους ξένους φθόγγους στο θέμα; • Έπαιξαν στο πιάνο διαστήματα, συγχορδίες καθώς και το θέμα που λύσαμε; • Τραγούδησαν διαστήματα και συγχορδίες; • Μπόρεσαν να ξεχωρίσουν ακουστικά διαστήματα, συγχορδίες • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Πέρασαν ευχάριστα;

Σχέδια ημερήσιων μαθημάτων: Μορφολογία της μουσικής.

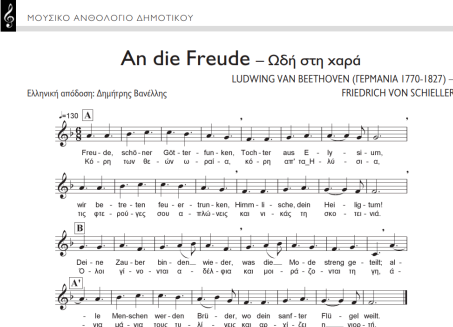
Ημερομηνία: 6 Δεκεμβρίου 2023.

Τάξη: Β΄ λυκείου (1η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Φράση και περίοδος»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα μάθουν να εντοπίζουν και θα κατανοήσουν την φράση και την περίοδο. • θα ξεχωρίζουν την περίοδο και τις φράσεις μέσα από τις πτώσεις.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Περίοδος της μουσικής
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Στο μάθημα θα εστιάσουμε στην περίοδο. Περίοδος: 2 όμοιες φράσεις που επαναλαμβάνονται. Ακόμα, θα γίνει επανάληψη των προηγούμενων γνώσεων.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να περάσουν ευχάριστα, να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα και να κατανοήσουν το τι είναι περίοδος στη μουσική καθώς και τα προηγούμενα που διδάχτηκαν.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται ομαδικά, να συζητάνε για να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να αναπτύξουν ενδιαφέρον Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν το μοτίβο, την φράση και την περίοδο σε ένα μουσικό έργο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν μουσική και να συνεργάζονται.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• διαδραστικός πίνακας, η/υ, • βιβλίο του Walton • πιάνο, κιθάρα • παρτιτούρες.Συγκεκριμένα: σονάτα σε σολ+ του Μοτσαρτ: https://youtu.be/HLcSkRZ4-6w?si=ByYKFrPPX0D_Mpl6 • Εντοπισμό φράσεων, πτώσεων και περιόδου στην ωδή στην χαρά:
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: τα θρανία ήταν σε 3 σειρές, το ένα πίσω απο το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική, βιωματική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση και σύνθεση μουσικής. • Συμμετοχή μαθητών: Τα παιδιά θα συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα μέσα από συζήτηση και ομαδικές δραστηριότητες.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Αρχικά, συζητάμε για τις φράσεις και την περίοδο και αναφερόμαστε στα έργα και τις συνθέσεις της κλασικο ρομαντικής εποχής. • Στην συνέχεια, τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες και δημιουργούν μια σύνθεση 6 μέτρων που να περιέχει περίοδο. Βλέπουμε τα αποτελέσματα στον πίνακα. Ως προέκταση, θα μπορούσαμε να συνδυάσουμε τις συνθέσεις των παιδιών και να βγάλουμε μία μεγαλύτερη ομαδική δημιουργία. • Έπειτα, προχωράμε σε ακρόαση διάφορων κομματιών και ζητάω από τα παιδιά να εντοπίσουν φράσεις, μοτίβα και περιόδους. Με αυτό τον τρόπο θα κατανοήσουν την περίοδο και θα συμπεριλάβουν τις προηγούμενες γνώσεις τους. • Τα παιδιά φέρνουν μουσικά όργανα και παίζουμε διάφορα αποσπάσματα έργων. Χωριζόμαστε σε 2 ομάδες. Πρώτα, παίζει η μία ομάδα ένα κομμάτι και η άλλη βρίσκει διάφορα μορφολογικά στοιχεία και το αντίστροφο.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση και εργασίες. • Κατανόηση μέσα από παραδείγματα • Μπόρεσαν να εντοπίσουν τις φράσεις και να τις χαρακτηρίσουν με βάση τις πτώσεις; • Εντόπισαν και κατανόησαν τι είναι η περίοδος; • Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση; • Συνεργάστηκαν μεταξύ τους; • Εκτέλεση των εργασιών.

Ημερομηνία: 20 Δεκεμβρίου 2023.

Τάξη: Β λυκείου (2η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Φράση, περίοδος, μοτίβα και πτώσεις 1»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα μπορούν να διακρίνουν τα διάφορα είδη φράσεων, τις περιόδους και τα μοτίβα σε διάφορα έργα. • θα ξεχωρίζουν ακουστικά πτώσεις. • θα μπορούν να κάνουν στοιχειώδη αρμονική ανάλυση.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Οι πτώσεις, οι φράσεις και τα μοτίβα μέσα από παραδείγματα
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Το μάθημα θα εστιάσει στον εντοπισμό και σχηματισμό των πτώσεων καθώς και στις φράσεις και στα μοτίβα μέσα σε ένα μουσικό έργο.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να περάσουν ευχάριστα, να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα και να εντοπίζουν τις πτώσεις, τις φράσεις και τα μοτίβα στα μουσικά έργα. Επιπλέον, θα μάθουν να σχηματίζουν οι ίδιοι πτώσεις, αποκτώντας έτσι ακόμα ένα εργαλείο στις μουσικές τους συνθέσεις.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται ομαδικά, να συζητάνε για να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να αναπτύξουν το ενδιαφέρον τους. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν τις πτώσεις, το μοτίβο και την φράση σε ένα μουσικό έργο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν μουσική και να συνεργάζονται.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• πίνακας • διαδραστικός πίνακας, η/υ • πιάνο • βιβλίο του Walton • παρτιτούρες. Συγκεκριμένα: σονάτα για πιάνο σε φα+ Μοτσαρτ: http://www.allpianoscores.com/free_scores.php?id=761 . Σονάτα για πιάνο σε φα- Μπετόβεν: https://youtu.be/o5dL-65mKe0?si=3_Hm_T68o4e13wHx .
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Τα θρανία ήταν σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: διαλεκτική, ομαδοσυνεργατική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής (ακρόαση της μουσικής, χρήση τεχνολογιών) • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών μέσα από δραστηριότητες και συζήτηση
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Αρχικά, θα γίνει μια εισαγωγή στις πτώσεις και στον σχηματισμό τους, σαν επανάληψη. Σχηματίζουμε μαζί πτώσεις σε διάφορες τονικότητες. Τις ακούμε. • Στην συνέχεια, βρισκουμε διαφορα στοιχεια όπως τονικοτητα, πτωσεις, φράσεις και μοτίβα σε διάφορα παραδείγματα. Τα ακούμε και παίζουμε φράσεις του έργου στο πιάνο. • Τέλος, βρίσκουμε τις βαθμίδες σε κάθε μέτρο και κάνουμε συζήτηση πάνω σε όσα διδαχθήκαμε στο μάθημα. Για ακόμα μεγαλύτερη κατανόηση κάνουμε σύγκριση των πτώσεων με τα σημεία στίξης της γλώσσας.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την εύρεση πτώσεων, φράσεων και μοτίβων σε διάφορα παραδείγματα. • Ακρόαση των εργασιών.

Ημερομηνία: 10 Ιανουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (3η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Φράση, περίοδος, μοτίβα και πτώσεις 2»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο.	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της της μορφολογίας της μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: θα μπορούν να διακρίνουν τα διάφορα είδη φράσεων, τις περιόδους και τα μοτίβα σε διάφορα έργα. • θα ξεχωρίζουν ακουστικά πτώσεις. • θα μπορούν να κάνουν στοιχειώδη αρμονική ανάλυση. • θα μπορούν να δημιουργήσουν μια σύνθεση, χρησιμοποιώντας υλικά που έχουν διδαχτεί μέχρι τώρα.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Στο μάθημα θα γίνει μια επανάληψη όλων όσων έκαναν οι μαθητές μέχρι σήμερα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να περάσουν ευχάριστα, να κεντρίζεται το ενδιαφέρον τους για μάθηση και να συνεργάζονται. Ταυτόχρονα, σκοπός είναι να μπορέσουν να ανακαλέσουν όλες τις γνώσεις/έννοιες που έλαβαν μέχρι στιγμής και να φανεί ότι τις κατανόησαν.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται ομαδικά, να συζητάνε για να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να αναπτύξουν το ενδιαφέρον τους. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν όλα όσα έχουν μάθει μέσα σε μουσικά παραδείγματα. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συνθέτουν, να εκτελούν και να ακούνε μουσική και να συνεργάζονται.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• πίνακας • διαδραστικός πίνακας, η/υ • πιάνο • βιβλίο του Walton • παρτιτούρες. Συγκεκριμένα, σονάτα σε ντο+ του Μότσαρτ: https://imslp.org/wiki/Piano_Sonata_No.16_in_C_major%2C_K.545_(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus) . Πές μου μια λέξη, Μάνος Χατζιδάκις: https://freepartitoura.blogspot.com/2014/01/blog-post_1221.html#google_vignette
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία ήταν σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο. • Μέθοδοι διδασκαλίας: ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική, βιωματική • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: ακρόαση, εκτέλεση, σύνθεση • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή με μικρές εργασίες και συζήτηση
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, εντοπίζουν βασικά μορφολογικά στοιχεία στα μουσικά κομμάτια (πτώσεις, ανάλυση, μοτίβα, φράσεις κλπ.). Συζητάμε και σκεφτόμαστε πως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτά τα μορφολογικά στοιχεία για να κάνουν μια δική τους σύνθεση. • Τέλος, χωρίζουμε σε 2 ομάδες και χρησιμοποιούμε στοιχεία και από τα δύο είδη που αναλύσαμε. Συνθέτουμε ένα δικό μας μουσικό έργο και βρίσκουμε τα μορφολογικά στοιχεία που διαμορφώσαμε. Έπειτα, τραγουδάμε τις 2 συνθέσεις με την βοήθεια του πιάνου.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από εργασίες και συζήτηση. • Κατανόηση μέσα από την εύρεση μορφολογικών στοιχείων και την αξιοποίηση τους για δημιουργία ομαδικής σύνθεσης. • κατάφεραν να συνθέσουν και να εκτελέσουν τις συνθέσεις τους με τα μορφολογικά στοιχεία που αναφέρθηκαν.

Ημερομηνία: 17 Ιανουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (4η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Μορφολογία της μουσικής: Διμερή φόρμα.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της θεωρίας, της μορφολογίας και της ιστορίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές θα μπορούν: να κατανοήσουν την έννοια των διμερών μορφών και τη σημασία τους για την οργανική μουσική της εποχής του Μπαρόκ. • να ξεχωρίσουν τα τμήματα της διμερούς μορφής και να εντοπίσουν την αρμονική πορεία της, κυρίως στο τέλος του πρώτου (Α) μέρους, σε άλλη τονικότητα και την επιστροφή της στην αρχική, στο τέλος του δεύτερου (Β) μέρους. • να αναγνωρίσουν το μοτιβικό παραλληλισμό των δύο τμημάτων μέσα στη μορφή. • να κατανοήσουν ότι η διμερή μορφή αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου έργου, όπως η σουίτα.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Διμερή φόρμα
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Διμερή φόρμα: Η διμερή φόρμα αποτελείται από δύο τμήματα, το Α και το Β. Κάθε τμήμα τελειώνει με μία πτώση, χρησιμοποιεί διαφορετικό μουσικό υλικό και συχνά παρουσιάζουν στοιχεία από το ίδιο μοτίβο. Οι συνθέτες της Μπαρόκ εποχής χρησιμοποιούσαν την διμερή μορφή στα έργα τους.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να μάθουν τις διμερείς φόρμες μέσα από συζήτηση και παραδείγματα, τόσο μέσα από την ακρόασή τους όσο και μέσα από παρτιτούρες.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν τις διμερείς φόρμες και να ξεχωρίζουν τα μέρη αυτής. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούνε μουσική και να αναλύουν ένα μουσικό κομμάτι.

εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton και το 1ο βιβλίο του Bach • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης; Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση της μουσικής • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση και μικρές εργασίες.
Πορεία διδασκαλίας	• Καλημερίζω τους μαθητές και συζητάμε για το πως κυλάει η εβδομάδα τους. • Στην συνέχεια, ξεκινάω μια συζήτηση ρωτώντας τους: Τι θα μου λέγατε ότι είναι μια διμερή μουσική φόρμα; Αφού ακουστούν απόψεις, αναφέρω την σωστή απάντηση. Συγκεκριμένα, λέω πως είναι 2 τμήματα/μέρη, όπου το κάθε μέρος τελειώνει με μία ολοκληρωμένη πτώση. Το υλικό των τμημάτων διαφέρει, αλλά συχνά το δεύτερο μέρος χρησιμοποιεί μοτιβικά στοιχεία του πρώτου. Το Α τμήμα τελειώνει στην τονική ή στην δεσπόζουσα (κάνοντας μετατροπία). Βλέπουμε τα λεγόμενά μου σε ένα παράδειγμα, το 1ο μινουέτο του Μπαχ. • Έπειτα, προχωράμε σε ακρόαση κι άλλων παραδειγμάτων και αναφέρουμε που βρίσκεται το πρώτο τμήμα και που το δεύτερο. Τί είδους πτώση κάνει το κάθε τμήμα; Χρησιμοποιούνται μοτίβα και στοιχεία απο το Α μέρος ή όχι; • Αφού ακούσουμε και σχολιάσουμε τα παραδείγματα ρωτώ τα παιδιά σε ποια εποχή της μουσικής έζησε ο Μπαχ; Με αυτόν τον τρόπο ξεκινάμε συζήτηση για την Μπαρόκ εποχή, για τους συνθέτες της και συνειδητοποιούμε ότι η διμερή φόρμα χρησιμοποιήθηκε πολύ κατα την εποχή εκείνη. Φυσικά, και άλλοι συνθέτες τις μετέπειτα εποχές χρησιμοποίησαν στα έργα τους διμερή φόρμα. Ακόμα, ακούμε έναν χορό απο σουίτα και συζητάμε για αυτήν (ακρόαση σαραμπάντας και αναφορά στον ρόλο της στην σουίτα). Ακρόαση 4ης Αγγλικής σουίτας, σαραμπάντα. • Τέλος, εξάγουμε συμπεράσματα και τα καταγράφουμε. Αν μείνει χρόνος, δίνω φύλλο εργασίας στα παιδιά, ζητώντας τους να τοποθετήσουν βαθμίδες, να ξεχωρίσουν το Α και Β τμήμα και την πτώση του καθενός απο αυτά.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση και εργασίες στην τάξη. • Κατανόηση μέσα από τον εντοπισμό του Α και του Β τμήματος των παραδειγμάτων. • Κατάφεραν να εντοπίσουν τις διμερείς φόρμες και τα στοιχεία τους, αιτιολογώντας τις απαντήσεις τους.

Ημερομηνία: 24 Ιανουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (5η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Μορφολογία της μουσικής: Διμερή φόρμα.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της θεωρίας, της μορφολογίας και της ιστορίας της μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές θα μπορούν: να μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά και οπτικά τη διμερή μορφή. • να εντοπίζουν την διμερή μορφή σε άλλα είδη μουσικής, πέρα της δυτικής.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με επιπλέον ακροάματα και συνθέσεις που χρησιμοποιούν διμερή φόρμα. Εκτός από συνθέσεις κλασικής μουσικής, θα ακούσουμε και κομμάτια ροκ και παραδοσιακής μουσικής, τα οποία βασίζονται στην διμερή φόρμα.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν τις διμερείς φόρμες και τα στοιχεία που υπάρχουν σε αυτές. Ακόμα, θα συνειδητοποιήσουν ότι τα μορφολογικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στη Δυτική μουσική, υπάρχουν και σε άλλα είδη μουσικής. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν στην πράξη όσα έμαθαν, αξιοποιώντας έτσι την ικανότητά τους να συνθέτουν μουσική.
Εστίαση	☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα από το yt: The Beatles - Yellow Submarine. https://youtu.be/m2uTFF_3MaA?si=HeZszGUvzf3z1uhS. παραδοσιακό «Σαμιώτισσα»: https://youtu.be/S_FLWhDr7cc?si=loG7AsBfiNTFirwC • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton και το 1ο βιβλίο του Bach • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση και σύνθεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση και μικρές εργασίες.

Πορεία διδασκαλίας	• Καλωσόρισμα των παιδιών και συζήτηση για το πως ήταν η βδομάδα τους. • Ξεκινάμε το μάθημα και ρωτάω τα παιδιά να μου πουν τι θυμούνται απο το προηγούμενο μάθημα. Συζητάμε και για την σουίτα λίγο πιο αναλυτικά. • Αφού γίνει μία συζήτηση για τις διμερές φόρμες και όσα είπαμε, ξεκινάμε με ακρόαση του έργου του Mozart Κουαρτέτο εγχόρδων σε μι ύφεση, 3ο μέρος, τριο και συζητάμε για την φόρμα του. • Στην συνέχεια, ακούμε τραγούδια άλλων ειδών που έχουν διμερή φόρμα. Ενδεικτικά: ροκ: The Beatles - Yellow Submarine, παραδοσιακό: Σαμιώτισσα • Παίζω στο πιάνο το παραδοσιακό «Σαμιώτισσα» και οι μαθητές, εντοπίζουν τα μοτίβα, τις φράσεις και τις πτώσεις κάθε μέρους του τραγουδιού. Το τραγουδάμε στην αρχή όλοι μαζί και μετά σε 2 ομάδες, κάνοντας διφωνία. • Αν υπάρχει χρόνος, χωρίζω τα παιδιά σε 2 ή 3 ομάδες και τους ζητάω να δημιουργήσουν μια διμερές σύνθεση.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση και εργασίες στην τάξη. • Κατανόηση μέσα από τον εντοπισμό μορφολογικών στοιχείων των παραδειγμάτων. • Κατάφεραν να εντοπίσουν και να τραγουδήσουν κομμάτια με διμερή μορφή.

Ημερομηνία: 24 Ιανουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (6η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Τριμερή φόρμα»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • Να μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά και οπτικά τη τριμερή μορφή. • Να μπορούν να εκτελούν κομμάτια τριμερούς μορφής. • Να μπορούν να τραγουδήσουν κομμάτια τριμερούς μορφής.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Τριμερή φόρμα
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ορισμός τους	Η τριμερή φόρμα (A-B-A', AA-BA') αποτελείται απο έκθεση, νέο υλικό και επανέκθεση. Έτσι, όταν υπάρχουν δύο διαφορετικά μέρη Α και Β και ακολουθεί ξανά το πρώτο μέρος Α, τότε η δομή είναι τριμερή. Εμφανίζεται την εποχή του κλασικισμού.

Σκοπός μαθήματος	Σκόπος είναι οι μαθητές να γνωρίσουν τις τριμερείς μορφές μέσα απο ακρόαση κομματιών, συζήτηση και ομαδικές εργασίες.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν τις τριμερείς φόρμες και τα στοιχεία που υπάρχουν σε αυτές. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν στην πράξη όσα έμαθαν, αξιοποιώντας έτσι την ικανότητά τους να συνθέτουν και να εκτελούν μουσική.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton, το 1ο βιβλίο του Bach. Επιπλέον, https://imslp.org/wiki/Kinderszenen,_Op.15_(Schumann,_Robert) • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, εργασίες, ακροάματα και τραγούδι.
Πορεία διδασκαλίας	• Καλωσόρισμα των παιδιών. • Ξεκινάμε το μάθημα, δίνοντας στα παιδιά παρτιτούρα το Musette από το βιβλίο Anna Magdalena του J.S.Bach. Τους ζητάω να το εκτελέσουμε ρυθμικά με τις νότες, κάνοντας έτσι ένα είδος σολφέζ. • Αφού τελειώσουμε τους ρωτάω τι παρατηρούν. Ομοιότητες και διαφορές σε όλο το έργο. Θυμίζει την διμερή μορφή που μάθαμε στα προηγούμενα μαθήματα; Που υπάρχει διαφορά; • Στην συνέχεια, συζητάμε για την τριμερή μορφή, τα χαρακτηριστικά της και ακούμε πολλά παραδείγματα. Με αυτόν τον τρόπο εφαρμόζουμε την θεωρία στην πράξη, αφού κάνουμε μια στοιχειώδη ανάλυση των ακροαμάτων. • Έπειτα, τους χωρίζω σε δύο ομάδες. Στον διαδραστικό πίνακα υπάρχει παρτιτούρα του Kinderszenen, op.15 No.1 του Schumann και τους ζητάω να εντοπίσουν τις πτώσεις, την μορφή και τα μοτίβα. Παρουσιάζουν τα ευρήματά τους και συζητάμε. • Στον χρόνο που θα μείνει, εκτελούμε τραγουδώντας το Musette του Bach.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, ακρόαση και εργασίες στην τάξη. • Κατανόηση μέσα από τον εντοπισμό μορφολογικών στοιχείων των παραδειγμάτων και ομαδικής εργασίας. • Κατάφεραν να εντοπίσουν κομμάτια με διμερή μορφή. Αξιολόγηση και μέσω τραγουδιού.

Ημερομηνία: 07 Φεβρουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (7η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Τριμερή φόρμα 2»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της θεωρίας, της μορφολογίας και της ιστορίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές: να μπορούν να ξεχωρίσουν ακουστικά τη τριμερή μορφή. • να συγκρίνουν και να ξεχωρίζουν την διμερή και τριμερή μορφή.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Τριμερή φόρμα (A-B-A', AA-BA'). Θα γίνει συνέχεια του προηγούμενου μαθήματος.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να έρθουν σε μία πιο αναλυτική επαφή με την τριμερή μορφή μέσα από ακρόαση, συζήτηση και ομαδική εργασία. Επιπλέον, να μπορούν να ξεχωρίζουν τόσο ακουστικά όσο και οπτικά αν ένα κομμάτι έχει διμερή ή τριμερή μορφή.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν τις τριμερείς φόρμες και τα στοιχεία που υπάρχουν σε αυτές μέσα από ακρόαση παραδειγμάτων. Ακόμα, θα συνειδητοποιήσουν την ύπαρξη τέτοιων μορφών στα έργα συνθετών της κλασικής περιόδου. Τέλος, θα έρθουν σε επαφή με οργανικούς χορούς, που αποτελούν την βάση των διμερών και τριμερών μορφών. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούνε μουσική και να αναλύουν ένα μουσικό κομμάτι.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt.

	• Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton, τον Άτλα και το ίντερνετ. Συγκεκριμένα, Μότσαρτ https://youtu.be/MeaQ595tzxQ?si=xZGMt7erLBycz-1K. Σούμαν https://youtu.be/StmD-NfYlbM?si=kuhlah9uSbbPcZ6I. • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και εργασία.
Πορεία διδασκαλίας	• Καλωσόρισμα των παιδιών στο μάθημα και συζήτηση για το πως ήταν η εβδομάδα τους. • Το μάθημα ξεκινάει με συζήτηση για τις διμερείς και τριμερείς φόρμες. Ποιες είναι οι διαφορές τους; • Στην συνέχεια, βάζω διάφορα ακροάματα και συζητάμε αν είναι διμερή ή τριμερή, πως το καταλάβαμε. Η μικρή νυχτερινή μουσική του μότσαρτ είναι το ακρόαμα που κάνουμε ανάλυση. (βλέπουμε την δομή του σελ 144 ατλας.) • Άλλο ένα παράδειγμα που θα σχολιάσουμε είναι το the wild rider του Σούμαν. Συζητάμε για την δομή του. • Έπειτα, συζητάμε για τον κλασικισμό και τα διάφορα έργα της εποχής όπως σονάτα, συμφωνία, προκειμένου να κατανοήσουν ότι η τριμερή μορφή δεν είναι μόνο μία αυτοτελή μορφή (μινουέτο, σκέρτσο κλπ). • Τέλος, κάνουμε συζήτηση για τους οργανικούς χορούς, που αποτελούν την βάση των διμερών και τριμερών μορφών. Ακούμε σχετικά παραδείγματα. • Εργασία για την επόμενη φορά: Με ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων διμερών και τριμερών μορφών, οι μαθητές καλούνται να εκτελέσουν κομμάτια των ίδιων μορφών από το ρεπερτόριό τους.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση των παιδιών μέσα από συζήτηση, ακρόαση και εργασία. • Οι μαθητές έμαθαν να εντοπίζουν και να ξεχωρίζουν τις διμερείς και τριμερείς μορφές. • Κατανόησαν ότι η τριμερή μορφή αποτελεί, εκτός από αυτοτελή μορφή, μέρος ενός ευρύτερου έργου; • Κατάφεραν να εκτελέσουν τέτοιες μορφές σε μουσικά όργανα; Μπόρεσαν να τραγουδήσουν ομαδικά; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;

Ημερομηνία: 14 Φεβρουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (8η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Απλή κυκλική φόρμα-rondo»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • γνωριμία ακουστικά και μορφολογικά με τη μορφή ροντό. • οι μαθητές: θα μπορούν να κατανοήσουν την έννοια της επανάληψης και της αντίθεσης μεγάλων τμημάτων στη μορφή ροντό. • να μπορούν να εντοπίσουν ακουστικά και πάνω στην παρτιτούρα τα κουπλέ και την επανάληψη του ρεφρεν. • να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα της φόρμας rondo στην οργανική μουσική της Μπαρόκ εποχής.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Κυκλική φόρμα ή Rondo.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Φόρμα Ροντο (κυκλική φόρμα): Αποτελεί μια ορχηστρική φόρμα με το ρεφραίν να επαναλαμβάνεται συνεχώς. Η πιο συνηθισμένη δομή της είναι ΑΒΑΓΑ ή ΑΒΑΓΑΔΑ. Η λέξη ροντο προέρχεται από την Γαλλική λέξη rondeau, που είναι ένα ποίημα όπου ο πρώτος και ο τελευταίος στίχος είναι ίδιοι. Το ροντο βασίζεται στην επανάληψη και το χαρακτηριστικό του είναι η επανάληψη του κυρίαρχου θέματος σε εναλλαγή με άλλα δευτερεύοντα θέματα. Τέλος, υπάρχουν δύο είδη ροντο: το παλιό ροντο του 17ου και 18ου αι και το κλασικό ροντό που εμφανίζεται στα τέλη του 18ου και τον 19ο αιώνα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να γνωρίσουν το απλό ροντό μέσα από ακρόαση παραδειγμάτων, ομαδική εργασία και συζήτηση.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Ακόμα, θα μπορέσουν να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και ομαδικότητας. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν τη μορφή ροντό και τα χαρακτηριστικά της μέσα σε μουσικά αποσπάσματα, τόσο μέσω της ακρόασης όσο και οπτικά στην παρτιτούρα. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούνε μουσική και να αναλύουν ένα μουσικό κομμάτι. Ακόμα, θα μπορούν να εντοπίζουν συγκεκριμένα στοιχεία όπως το ρεφρέν, το κουπλέ κλπ.
Εστίαση	☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση

Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton και διαδραστική παρτιτούρα απο το φωτόδεντρο. Συγκεκριμένα: couperin https://youtu.be/GKq4KGpt5Ho?si=p9D1LXXe0x_MposN. Kodaly https://youtu.be/R0ws0tATJLg?si=8PW13ji4X0_-oQM9. https://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/6675. Dandrieu https://youtu.be/gZxUZL04U_E?si=zOoEppVumTnm3fx2. • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και εργασία.
Πορεία διδασκαλίας	• Καλωσόρισμα των παιδιών στο μάθημα και συζήτηση για το πως ήταν η εβδομάδα τους. • Οι μαθητές ακούν το «Βιεννέζικο μουσικό ρολόι» του Kodaly σε μορφή ροντό. Κατά τη διάρκεια της ακρόασης οι μαθητές προσπαθούν να εντοπίσουν την κυκλική μορφή του έργου, τα διάφορα επεισόδια (couplets), καθώς και το κυρίως θέμα (refrain), το οποίο επαναλαμβάνεται μέσα στο κομμάτι. Ακόμα, αναφέρω ότι το έργο που ακούσαμε είναι το 2ο από τα 6 μέρη της ορχηστρικής σουίτας "Χάρυ Γιάνος" βασισμένης στην ομώνυμη κωμική όπερα του Kodaly. • Αφου ολοκληρωθεί η ακρόαση και οι μαθητές γράψουν τις σκέψεις τους, ακούμε ξανά το Βιεννέζικο μουσικό ρολόι με την βοήθεια ενός χάρτη ακρόασης. Τα παιδιά επαληθεύουν ή όχι τις σκέψεις τους και συζητάμε για το τι είναι η φόρμα rondo και ποια τα χαρακτηριστικά της. Συγκεκριμένα, μιλάμε για την επανάληψη, που είναι βασικό στοιχείο του rondo, το ρεφρέν και το κουπλέ. Επιπλέον, συζητάμε για το πως ξεκίνησε στην Δυτική κλασική μουσική κατά την περίοδο του Baroque. Τότε ονομαζόταν Ritornello και είχε γενικά τη δομή ABAΓABA. (Ακούμε la bandoline couperin). • Προχωράμε στην ακρόαση Les Tourbillons του Dandrieu. Χωρίζω τα παιδιά σε 3 ομάδες και τους ζητάω να φτιάξουν ένα χάρτη ακρόασης, χρησιμοποιώντας το ίδιο σύμβολο ή χρώμα που θα επιλέξουν για το θέμα Α. Για κάθε διαφορετικό θέμα πρέπει να χρησιμοποιήσουν διαφορετικό σύμβολο ή χρώμα. Ξαναακούμε το παράδειγμα και συζητάμε για τα αποτελέσματα της προσπάθειας των παιδιών. • Τέλος, ζητάω από τα παιδιά να φέρουν μουσικά όργανα, ώστε να τα χρησιμοποιήσουμε την επόμενη φορά.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση και ομαδική εργασία. • Οι μαθητές έμαθαν να εντοπίζουν την μορφή ροντό και τα χαρακτηριστικά της. • Κατανόησαν την έννοια της επανάληψης και της αντίθεσης στη μορφή ροντό; • Μπόρεσαν να εντοπίσουν όλα τα χαρακτηριστικά στα παραδείγματα που άκουσαν; • Μπορούν να βρουν μόνοι τους παραδείγματα με μορφή ροντό;

	• Κατάφεραν να εκτελέσουν τέτοιες μορφές σε μουσικά όργανα; Μπόρεσαν να τραγουδήσουν ομαδικά; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;
--	---

Ημερομηνία: 28 Φεβρουαρίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (9η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Κλασικό ροντό»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • να γνωρίσουν ακουστικά και μορφολογικά τη μορφή ροντό • να συνδέσουν την έννοια του κύκλου με την τριμερή μορφή • να κατανοήσουν την επέκταση της ίδιας ιδέας(Α) της μακροδομικής επανάληψης στη μορφή ροντό • να κατανοήσουν την έννοια της επανάληψης και της αντίθεσης μεγάλων τμημάτων στη μορφή ροντό, αλλά και το ρόλο της σε μεγαλύτερες μορφές.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Το κλασικό Rondo.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Το rondo ήταν μια δημοφιλής μουσική δομή κατά το τελευταίο μισό του 18ου αιώνα και τις αρχές του 19ου αιώνα και συχνά αποτελούσε το τελευταίο μέρος στις σονάτες, στις συμφωνίες και αλλού. Ακόμα, η μορφή rondo εμφανίζεται επίσης και σε αργά μέρη συνθέσεων του 18ου και 19ου αιώνα. Το κλασικό ροντό είναι μεγαλύτερο από το προκλασικό και έχει πιο σύνθετη φόρμα στην οποία ένα ή περισσότερα μέρη είναι διμερείς ή τριμερείς μορφές.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να γνωρίσουν το κλασικό ροντό μέσα από ακρόαση παραδειγμάτων, ομαδική εργασία, εκτέλεση και συζήτηση.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Ακόμα, θα μπορέσουν να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης, σύνθεσης και ομαδικότητας. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν το κλασικό ροντό και τα χαρακτηριστικά του μέσα από ακρόαση. Επίσης, θα μπορούν να δημιουργούν δικές τους συνθέσεις σε μορφή ροντό. Τέλος, θα μάθουν να βρίσκουν συνθέσεις που έχουν αυτή την μορφή. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητα τους να συνθέτουν μουσική και ταυτόχρονα να την εκτελούν τραγουδώντας, παίζοντας κάποιο όργανο και κρατώντας τον ρυθμό μέσω body percussion.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton και το ιντερνετ. Συγκεκριμένα, https://musescore.com/user/37556197/scores/10685596. https://youtu.be/k2GeWHZBUiY?si=E_jmTQHB5nBbA0qH https://youtu.be/I_AX4R-d29o?si=Cf1QZXz6nEMpLec5. • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω απο το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και σύνθεση.
Πορεία διδασκαλίας	• Καλωσόρισμα των παιδιών στο μάθημα και συζήτηση για το πως ήταν η εβδομάδα τους. • Το μάθημα ξεκινάει με συζήτηση για το ροντό και τις πληροφορίες που θυμούνται τα παιδιά από το προηγούμενο μάθημα. • Στην συνέχεια, προβάλλω το βασικό σχεδιάγραμμα του ροντό και παράλληλα συζητάμε για τα τμήματα της μορφής ροντό, την θεματική και αρμονική διαφοροποίηση των ρεφρέν και των κουπλέ καθώς και για την σχέση της τριμερούς μορφής με το ροντό (sonata rondo). • Μετά από την συζήτηση προχωράμε σε ακρόαση ενός γνωστού κομματιού ροντό για να γίνουν κατανοητά όσα είπαμε. Ακούμε ή ζητάω από κάποιον μαθητή να παίξει το τρίτο μέρος της Σονάτας σε ντο μείζονα για Πιάνο του Μοτσαρτ. Παίζουμε στο πιάνο και ζητάω από τους μαθητές να σταματάνε είτε εμένα είτε τον μαθητή, ανάλογα με το ποιος παίζει στο πιάνο, κάθε φορά που έρχεται το Α. Το Β και Γ μέρος έχει στοιχεία του Α; Συζητάμε.

	• Έπειτα ακούμε το 3ο μέρος της σονάτας για πιάνο του Μπετόβεν σε ντο ελάσσονα και το Κοντσέρτο του Μάνου Χατζιδάκι. Τα παιδιά χωρισμένα σε 2 ομάδες αναγνωρίζουν αν υπάρχει κάποια μουσική ιδέα ή μοτίβο που επαναλαμβάνεται και απαντάνε σε ερωτήσεις όπως: τι γίνεται με τις δυναμικές όταν το έργο επανέρχεται στην αρχική μελωδία; Ο ρυθμός είναι πάντα ίδιος; Στο κοντσέρτο του Χατζιδάκι υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο όργανο που οδηγεί στην μελωδία Α; Παρουσιάζουν τις απαντήσεις τους και βλέπουμε αν συμφωνούν και οι 2 ομάδες. • Τέλος, όπως είναι οι δύο ομάδες δημιουργούν μία μικρή σύνθεση με την μορφή ροντό. Είτε τραγουδάνε την σύνθεση τους, είτε την γράφουν σε παρτιτούρα και την εκτελούν στο πιάνο. Τους παροτρύνω να εντάξουν και κάποιο ρυθμικό μέρος, εκτελώντας το στο θρανίο ή κάνοντας body percussion.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση και ομαδική εργασία. • Μπόρεσαν να δημιουργήσουν μία μικρή σύνθεση ροντό μορφής; Την εκτέλεσαν; • Ανταποκρίθηκαν στην ομαδική εργασία; Εντόπισαν τα στοιχεία του κλασικού ροντό στα ακροάματα; • Μπορούν να βρουν μόνοι τους διάφορα έργα ροντό μορφής; • Συνεργάστηκαν μεταξύ τους;

Ημερομηνία: 06 Μαΐου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (10η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Επανάληψη»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • οι μαθητές θα μπορούν να εντοπίσουν τα μορφολογικά στοιχεία σε παραδείγματα. • θα μπορούν να τραγουδάνε.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να κάνουν μια επανάληψη όλων όσων έμαθαν, για μεγαλύτερη εμπέδωσή τους καθώς και για το διαγώνισμα του τετραμήνου.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Ακόμα, θα μπορέσουν να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης, ομαδικότητας και επικοινωνίας. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίζουν όλες τις έννοιες που έμαθαν και τα χαρακτηριστικά τους μέσα από παραδείγματα, συζήτηση και ακρόαση. Θα μπορούν να θέσουν τις απορίες τους, ώστε να γίνει ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητα τους να εντοπίζουν τα μορφολογικά στοιχεία σε ένα μουσικό απόσπασμα ή σε μια ολοκληρωμένη σύνθεση και να την εκτελούν τραγουδώντας ή παίζοντας κάποιο όργανο.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Βασικές μουσικές φόρμες • Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. • φυλλάδιο ασκήσεων • Παρτιτούρες από το βιβλίο του Walton, τον Άτλα και το ίντερνετ • Πιάνο, διαδραστικός πίνακας
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και εργασίες.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Στην συνέχεια, μέσα από συζήτηση και διάφορες ασκήσεις γίνεται ανάκληση όλων των εννοιών που διδάχτηκαν μέχρι σήμερα. Συγκεκριμένα, γίνεται αρμονική ανάλυση σε σονάτες και διάφορα άλλα έργα, τα παιδιά εντοπίζουν στοιχεία που έχουν διδαχθεί όπως: ποια είναι η μορφή; το μοτίβο; πρόταση, φράση και πτώσεις, φόρμα ροντό κλπ. • Για μεγαλύτερη διάδραση των παιδιών τους ζητώ να εκτελέσουν σε ομάδες είτε τραγουδώντας είτε παίζοντας στα όργανα τα παραδείγματα. • Στον χρόνο που απομένει συζητάμε για τυχόν απορίες των μαθητών.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση, εργασίες και εκτέλεση. • Κατανόηση μέσα από ερωτήσεις και έκφραση αποριών. • Κατάφεραν να εντοπίσουν όλα τα στοιχεία που διδάχτηκαν μέχρι σήμερα; • Έθεσαν απορίες και συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Εκτέλεσαν τα παραδείγματα;

Ημερομηνία: 13 Μαρτίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (11η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Τραγούδι. Κύκλος τραγουδιών.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την ποιητική και την μουσική δομή στα απλά και σύνθετα στροφικά τραγούδια • να γνωρίσουν τους κύκλους τραγουδιών
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Τραγούδι. Απλή στροφική μορφή (AAA...). Σύνθετη στροφική δομή (ABAB...) ελεύθερη. Κύκλος τραγουδιών.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ορισμός τους	<i>Στροφικά τραγούδια, απλά και σύνθετα:</i> Στροφικά είναι τα τραγούδια στα οποία εναλλάσσονται στροφές με την ίδια μουσική αλλά με διαφορετικά λόγια. Τα είδη των τραγουδιών είναι κατά κύριο λόγο αφηγηματικά και τελετουργικά. <i>Η ελεύθερη μορφή τραγουδιού</i> ακολουθεί νοηματικά τον στίχο αλλά αλλάζει συνεχώς τα μουσικά μέσα. <i>Κύκλος τραγουδιών:</i> ομάδες τραγουδιών που τα συνδέει μία κοινή αφηγηματική γραμμή ή ένα περιγραφικό θέμα. Προκειται για τραγούδια που κινούνται γύρω από ένα κοινό θέμα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να γνωρίσουν και να μπορούν να ξεχωρίζουν τα απλά, σύνθετα και ελεύθερα στροφικά τραγούδια. Ακόμα, να μάθουν τον κύκλο τραγουδιών, την εποχή στην οποία εμφανίστηκαν καθώς και συνθέτες που ασχολήθηκαν με την δημιουργία κύκλων τραγουδιών. Τέλος, σκοπός είναι οι μαθητές να προβούν σε μία ατομική αναζήτηση τραγουδιών και αναγνώριση αυτών.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Ακόμα, θα μπορέσουν να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης, σύνθεσης και ομαδικότητας. Οι μαθητές θα μάθουν να ξεχωρίζουν τις διάφορες μορφές τραγουδιού και θα γνωρίσουν τον κύκλο τραγουδιών. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να συνθέτουν και να εκτελούν μουσική. Ακόμα, θα μπουν στην διαδικασία να αναζητήσουν τραγούδια και κύκλους τραγουδιών και να ψάξουν για αυτά, κατανοώντας εις βάθος τις μορφές αυτές.
Εστίαση	☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. https://youtu.be/QSwsXvNtdtE?si=X7pc9wbp_1ETipd8. https://youtu.be/IcZ0s5xYoiw?si=ZM_akT_oOnCgDiYC. https://youtu.be/Qnq1Nq9Zfkc?si=Xvnln0FIC3xMMYge. • Παρτιτούρες από το ιντερνετ • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα, εκτέλεση και σύνθεση.

Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Αρχικά, βάζω στα παιδιά 3 ακροάματα: “Σαν τον καραγκιόζη”, “Οι 7 νάνοι στο ss Cyrenia” και την “τρυγόνα”. Ρωτάω τα παιδιά ποιες διαφορές παρατηρούν; Αλλάζει η μελωδία; Ο στίχος; Έτσι, συζητάμε για την απλή και σύνθετη στροφική μορφή και την ελεύθερη μορφή, κάνοντας σύγκριση. Έτσι, εξάγουμε συμπεράσματα. • Στην συνέχεια, ακολουθεί συζήτηση για τη σχέση της ποίησης με τη μουσική επένδυση στα απλά και σύνθετα στροφικά τραγούδια. Ρωτάω τα παιδιά να μου πουν την γνώμη τους. Κατ επέκταση, τους χωρίζω σε δύο ομάδες και τους ζητώ να ψάξουν στον υπολογιστή της τάξης ή στο σχολικό βιβλίο των κειμένων νεοελληνικής λογοτεχνίας 2 ποιήματα που τους αρέσουν, προσθέτοντας σε αυτό μουσική επένδυση. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν το πιάνο, την φωνή και όποιο άλλο αντικείμενο της τάξης θεωρούν πως θα τους βοηθήσει. Παρουσιάζουν το αποτέλεσμα στην τάξη. Σε επόμενο μάθημα, θα μπορούσαμε να ασχοληθούμε περισσότερο με την μελοποίηση και να παρουσιάσουμε το αποτέλεσμα σε όλο το σχολείο. • Έπειτα, προχωράμε σε ακρόαση τραγουδιού “Η Ωραία Μυλωνού:Ο Οδοιπόρος” απο τον κύκλο τραγουδιών του Σούμπερτ. Αναφέρουμε τι είναι ο κύκλος τραγουδιού και ζητώ εργασία για το σπίτι να βρουν συνθέτες που ασχολήθηκαν με κύκλους τραγουδιών. • Τέλος, αν μας μείνει χρόνος εκτελούμε τον καραγκιόζη τραγουδώντας και παίζοντας πιάνο.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση και ομαδική εργασία. • Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση; • Συνεργάστηκαν μεταξύ τους για να μελοποιήσουν ένα ποίημα; Το ολοκλήρωσαν; • Εντόπισαν τις διαφορές στα στροφικά και ελεύθερα τραγούδια; • Βρήκαν οι ίδιοι τραγούδια τέτοιας μορφής; Μπόρεσαν να αναγνωρίσουν τι είναι;

Ημερομηνία: 20 Μαρτίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (12η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Το τραγούδι στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή μουσική παράδοση.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • εκτίμηση της μουσικής κληρονομιάς άλλων λαών. • καλλιέργεια της ικανότητάς τους να αξιολογούν και να επιλέγουν συνθέσεις της λαϊκής και ελαφράς μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • να κατανοήσουν το στροφικό τραγούδι ως ένα συνδεδετικό κρίκο ανάμεσα σε μουσικές διαφορετικές παραδόσεις (π.χ. την λόγια ευρωπαϊκή, τις λαϊκές ευρωπαϊκές παραδόσεις, τις ελληνικές μουσικές παραδόσεις– δημοτικό, ρεμπέτικο, λαϊκό, την Jazz, τη rock, κτλ.)
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Το τραγούδι στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή μουσική παράδοση.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Στροφικά τραγούδια σε διαφορετικές μουσικές παραδόσεις.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι μέσα απο ακρόαση και εκτέλεση τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι τα στροφικά τραγούδια χρησιμοποιούνται σε διαφορετικές μουσικές παραδόσεις. Επιπλέον, θα μπορούν να συγκρίνουν τα τραγούδια μεταξύ τους.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Ακόμα, θα μπορέσουν να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης, εκτέλεσης και ομαδικότητας. Οι μαθητές θα μάθουν να ξεχωρίζουν τις διάφορες μορφές τραγουδιού και συγκεκριμένα το στροφικό τραγούδι διαφόρων μουσικών παραδόσεων. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να εκτελούν και να εκτιμούν τα διάφορα είδη μουσικής. Μέσα απο το τραγούδι και το παίξιμο μουσικών θα περάσουν ευχάριστα στο μάθημα. Ακόμα, δίνεται κίνητρο στα παιδιά να αναζητήσουν τραγούδια διαφορετικών παραδόσεων, διερευνώντας την μορφή τους.

Εστίαση	☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. • Παρτιτούρες από το ιντερνετ • Πιάνο, κιθάρα • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και εκτέλεση.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών και παρουσίαση της εργασίας που είχα ζητήσει την προηγούμενη φορά. Συζητάμε και ακούμε κάποια τραγούδια από τον κύκλο τραγουδιών του Μάλερ, του Μπετόβεν, του Βέμπερ και όποιον άλλον συνθέτη παρουσιάσουν οι μαθητές. • Στην συνέχεια, προχωράμε το μάθημα το οποίο αποτελείται από ακρόαση και εκτέλεση τραγουδιών από διαφορετικές μουσικές παραδόσεις. Τα παιδιά είναι χωρισμένα σε 2 ομάδες με βάση το πως κάθονται. Ακούμε τραγούδια ρεμπέτικα, λαϊκά, ροκ, δυτικά κλπ. Γενικότερα, ακούμε μουσική από διάφορες εποχές, παραδόσεις, χώρες και στυλ. • Ακούμε: “wiegenlied”, νανούρισμα του Brahms. La bamba, Los lobos, Παραδοσιακό του Μεξικού. I got rhythm, Gershwin. Η περπερούνα, παραδοσιακό Αιανής Κοζάνης. Φραγκοσυριανή, Βαμβακάρης. Της δικαιοσύνης ήλιε νοητέ, Μίκης Θεοδωράκης. • Συζητάμε για τα χαρακτηριστικά στοιχεία του καθενός. Ο στίχος είναι ίδιος ή αλλάζει; Τι συμβαίνει με την μουσική; Ο ρυθμός; Κάνουμε σύγκριση στα διάφορα μουσικά είδη. • Έπειτα, εκτελούμε κάποια από τα τραγούδια που ακούσαμε και είναι γνωστά στα παιδιά. Μία ομάδα τραγουδάει και η άλλη παίζει με κάποια όργανα ή κάνει δεύτερη φωνή με την βοήθεια του πιάνου. Εναλλακτικά, τραγουδάμε όλοι μαζί και 2-3 παιδιά παίζουν μουσικά όργανα (πιάνο, κιθάρα και μπουζούκι, αν τα φέρουν). Αφήνω τα παιδιά να προσπαθήσουν να βρουν τις συγχορδίες με το αυτί και όχι με παρτιτούρα.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση και εκτέλεση. • Συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα; • Καλλιεργήθηκε η μουσική ακρόαση μέσα από τα τραγούδια; • Εκτέλεσαν τα τραγούδια με την συνοδεία οργάνων; Μπόρεσαν να βρουν τις συγχορδίες με το αυτί; • Κατανόησαν τα στροφικά τραγούδια; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;

Ημερομηνία: 27 Μαρτίου 2024.
Τάξη: Β λυκείου (13η διδασκαλία)
Σχολική χρονιά: 2023-2024
Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Θέμα με παραλλαγές 1.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Θέμα με παραλλαγές. Οι παραλλαγές στον ρυθμό, τη μελωδία, την αρμονία, το μέτρο, το τέμπο και τον χαρακτήρα.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Παραλλαγή είναι η επανάληψη μίας μελωδικής γραμμής, κατά την οποία ορισμένα χαρακτηριστικά της έχουν τροποποιηθεί. Μπορεί να έχουμε ρυθμική, μελωδική ή ρυθμική παραλλαγή και αυτήν να γίνεται στην μελωδία, στον μπάσο, στον ρυθμό ή στην αρμονία. Η ταυτόχρονη παραλλαγή σε πολλά χαρακτηριστικά της μελωδικής γραμμής πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αλλοιώνεται ο αρχικός χαρακτήρας της και να παραμένει αναγνωρίσιμη.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τις παραλλαγές και να μπορούν να τις εντοπίζουν τόσο οπτικά όσο και ακουστικά. Ακόμα, να μπορέσουν να δημιουργήσουν και οι ίδιοι παραλλαγές σε μια γνωστή μελωδία.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης, εκτέλεσης και δημιουργίας μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίσουν τις παραλλαγές και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για να παραλλαχθεί το αρχικό θέμα. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να γράφουν και να εκτελούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες απο το ιντερνετ • Πιάνο, κιθάρα • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω απο το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα, παραλλαγή μιας μελωδίας και εκτέλεσή της.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. • Ξεκινάμε με ακρόαση κάποιων παραλλαγών ah vous dirai-je maman του Mozart. Ρωτάω τα παιδιά τι παρατηρούν σε αυτό που άκουσαν; Συζητάμε για τις παραλλαγές και τα χαρακτηριστικά της μελωδίας και της συνοδείας που μπορούν να αλλάξουν. • Τραγουδάμε το θέμα και βάζω κάποιον να παίζει συγχορδίες στο πιάνο. Ξανα ακούμε τις παραλλαγές και τους ζητάω παράλληλα να σκέφτονται το αρχικό θέμα. Έτσι, εντοπίζουμε τις διαφορές και τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις παραλλαγές. Αλλάζει ο ρυθμός; Οι αξίες; Η τονικότητα; Τι άλλα στοιχεία που αλλάζουν μπορούν να εντοπίσουν; • Χωρίζω τα παιδιά σε 2 ομάδες και ακούμε την ωδή στην χαρά του Μπετόβεν. Στην συνέχεια, τους ζητάω να δημιουργήσουν 2 παραλλαγές, προσθέτοντας ή αφαιρώντας νότες, αλλάζοντας τον ρυθμό ή την τονικότητα και γενικότερα να χρησιμοποιήσουν όποια εργαλεία πιστεύουν. Παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα στην τάξη. Κατ' επέκταση, τους ζητάω να τραγουδήσουν την μελωδία και ένα μέλος της ομάδας να παίζει στο πιάνο μία συνοδεία που θα συμφωνήσουν όλοι μαζί.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση, σύνθεση και εκτέλεση. • Συμμετείχαν στο μάθημα; Απάντησαν στις ερωτήσεις; • Κατανόησαν τις παραλλαγές και τα χαρακτηριστικά της; • Μπόρεσαν να παραλλάξουν την μελωδία που τους ζήτησα; • Τραγούδησαν και εκτέλεσαν το μουσικό απόσπασμα; • Συνεργάστηκαν μεταξύ τους;

Ημερομηνία: 03 Απριλίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (14η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Θέμα με παραλλαγές 2.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας και της ιστορίας της μουσικής. • απόλαυση της καλής μουσικής, εκτίμηση και επιδίωξη ακρόασής της • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Θέμα με παραλλαγές. Που συναντάται η μορφή.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Παραλλαγές και αυτοσχεδιασμός. Ο αυτοσχεδιασμός υπήρξε σημαντικό στοιχείο στην παραλλαγή, από την εποχή των χορευτικών βάσιμων (ήδη γνωστά από τον 13ο -14ο αιώνα), εμφανίζεται τον 16ο αιώνα στην έντεχνη μουσική μέσα στις παραλλαγές ostinato, ακμάζει την Κλασική περίοδο με τις cadenza στη μορφή του κοντσέρτου και αναβιώνει στην σύγχρονη μουσική μέσα από το κίνημα του δωδεκαφθογγισμού και αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό στην τζαζ.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι να κατανοήσουν ότι η παραλλαγή, εκτός από ξεχωριστή μουσική μορφή, αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου έργου όπως πχ η σονάτα. Επιπλέον, να κατανοήσουν τον ρόλο του αυτοσχεδιασμού στις παραλλαγές και να μπορέσουν οι ίδιοι να αυτοσχεδιάσουν μια μικρή μελωδία σε δοσμένες συγχορδίες . Τέλος, να αναζητήσουν μουσικά είδη και έργα που περιλαμβάνουν τον αυτοσχεδιασμό.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης, εκτέλεσης και δημιουργίας μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν να εντοπίσουν τις παραλλαγές και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για να παραλλαχθεί το αρχικό θέμα. Ακόμα, θα μάθουν να αυτοσχεδιάζουν και να αντιλαμβάνονται πως σε πολλά τραγούδια ο μουσικός χρησιμοποιεί το αρχικό θέμα παραλλαγμένο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να γράφουν και να εκτελούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.

Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων																				
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες απο το ιντερνετ • Πιάνο, κιθάρα • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.																				
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα, εκτέλεση και αυτοσχεδιασμό.																				
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Στην συνέχεια τους ζητάω να μου πουν τι θυμούνται απο το προηγούμενο μάθημα, έτσι ώστε να γίνει ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων σχετικά με τις παραλλαγές. • Αφού αναφερθούμε σε αυτές και τα χαρακτηριστικά της προχωράμε σε ακρόαση της σονάτας για πιάνο Νο32 σε ντο ελάσσονα, Op.111 του Μπετόβεν. Ακούμε πολλές φορές το αρχικό θέμα και έπειτα ακούμε παρακάτω. Συζητάμε και εντοπίζουμε τις παραλλαγές που χρησιμοποιεί ο συνθέτης. Με αυτόν τον τρόπο τα παιδιά συνειδητοποιούν ότι η μορφή “θέμα και παραλλαγές” αποτελεί και μέρος μεγαλύτερης σύνθεσης. Παρατηρούμε τον εμπλουτισμό, την αλλαγή τονικοτήτων, τον ρυθμό και άλλα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις παραλλαγές. • Ακολουθεί μια συζήτηση για τον αυτοσχεδιασμό. Ρωτάω τα παιδιά να μου πουν τι γνωρίζουν από το μάθημα της ιστορίας της μουσικής. Αν δεν θυμούνται, αναφέρω ότι μέχρι τον Μπετόβεν τα στολίδια δεν σημειώνονταν στις παρτιτούρες των κομματιών και έτσι οι εκτελεστές αυτοσχεδίαζαν. Αυτοσχεδιασμοί γίνονταν και σε κάποια σημεία των κοντσέρτων, όπου εκτελούσαν μία απλή μελωδία με πολυπλοκότητα στην επεξεργασία του σολιστικού μέρους (πχ στα κοντσέρτα του Vivaldi). Ακούμε παραδείγματα: Πεντοζάλης Αυτοσχεδιασμός, Κορκολής, Summertime Gershwin, μεταγραφή για πιάνο. • Ρωτάω τα παιδιά αν γνωρίζουν ποια είδη μουσικής περιλαμβάνουν αυτοσχεδιασμό. Κάνουμε σύντομη συζήτηση και τους παροτρύνω να ψάξουν στο σπίτι τραγούδια και είδη μουσικής που να έχουν τον αυτοσχεδιασμό ως ένα από τα χαρακτηριστικά του. (Αν υπάρχει χρόνος, ακούμε παραδείγματα της τζαζ, της μπλουζ, της ροκ κ.λπ) • Τέλος, χωρισμένοι σε 2 ομάδες τους δίνω μια διαδοχή συγχορδιών και τους ζητάω να αυτοσχεδιάσουν μια μικρή μελωδία. Παρουσιάζουν το αποτέλεσμα στην τάξη τραγουδώντας και παίζοντας στο πιάνο και στην κιθάρα. Η διαδοχή: <table><tr><td colspan="10">ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</td></tr><tr><td>C</td><td>G7</td><td>C (Am)</td><td>G(D7) G</td><td>C (C7)</td><td>F (Fm)</td><td>C</td><td>G7</td><td>C</td><td></td></tr></table>	ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ										C	G7	C (Am)	G(D7) G	C (C7)	F (Fm)	C	G7	C	
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ																					
C	G7	C (Am)	G(D7) G	C (C7)	F (Fm)	C	G7	C													

Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από ενεργητική ακρόαση παραδειγμάτων, συζήτηση, αυτοσχεδιασμό και εκτέλεση. • Συμμετείχαν στο μάθημα; Απάντησαν στις ερωτήσεις; • Κατανόησαν ότι οι παραλλαγές αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου έργου; • Κατανόησαν τον ρόλο του αυτοσχεδιασμού στην παραλλαγή; • Μπόρεσαν να αυτοσχεδιάσουν μια μελωδία; • Τραγούδησαν και εκτέλεσαν τον αυτοσχεδιασμό τους; • Συνεργάστηκαν μεταξύ τους;
---	--

Ημερομηνία: 10 Απριλίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (15η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Πολυφωνικές φόρμες 1.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. • καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. • χρήση της μουσικής για να αναπτύξουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • να κατανοήσουν τις τεχνικές της αυστηρής και της ελεύθερης μίμησης μέσα από τη μορφή του κανόνα.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Πολυφωνικές φόρμες: Κανόνας, invention.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Πολυφωνία: Όταν περισσότερες από μια φωνές ακούγονται παράλληλα. Υπάρχουν διάφορες πολυφωνικές μορφές. Κανόνας: Απο τον μεσαίωνα οι συνθέτες χρησιμοποιούν την επανάληψη με κάποιο είδος μίμησης ανάμεσα σε 2 ή περισσότερες φωνές. Ένα συγκεκριμένος είδος μίμησης στο οποίο η μελωδία επαναλαμβάνεται σε οποιοδήποτε ύψος ή χρονική στιγμή ονομάζεται κανόνας. Η μελωδία που ξεκινάει λέγεται οδηγός και οι υπόλοιπες που μιμούνται τον οδηγό λέγονται ακόλουθες. Η μίμηση μπορεί να γίνει με αυστηρή επανάληψη ή πιο ελεύθερα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι τα παιδιά να γνωρίσουν τι είναι πολυφωνία και ποιες είναι οι πολυφωνικές μορφές μέσα από ακρόαση και εκτέλεση. συγκεκριμένα, θα έρθουν σε επαφή με τον κανόνα μέσα από ακρόαση και εκτέλεση, ενώ θα μιλήσουμε για τις ινβενσιον, ακούγοντας παραδείγματα και συζητώντας.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης και εκτέλεσης μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν τον κανόνα και την μίμηση μέσα από ακρόαση και εκτέλεση παραδειγμάτων. Ακόμα, θα μπορούν να δημιουργούν και οι ίδιοι πολυφωνικές μορφές τέτοιας μορφής. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να γράφουν και να εκτελούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Αυτοσχεδιασμός ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα απο το yt. • Παρτιτούρες απο το ιντερνετ • Πιάνο, κιθάρα • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα, και εκτέλεση.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Στην συνέχεια, του ρωτάω να μου πουν τι εννοούμε όταν λέμε πολυφωνία; Κάνουμε σύντομη συζήτηση. • Έπειτα, ακούμε έναν κανόνα και κάνουμε τις παρατηρήσεις μας. Αναφέρω ότι είναι η πιο γνωστή πολυφωνική μορφή. Συζητάμε για την μίμηση και για τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να γίνει (καθρέφτης, αντίστροφη, μεγέθυνση κλπ). Με βάση το ακρόαμα παρατηρούμε τις εισόδους τον φωνών. Είναι ίδιο το θέμα ή έχει κάποια τροποποίηση; • Αφού τελειώσουμε την ακρόαση, χωριζόμαστε σε 3 ομάδες και τραγουδάμε 1-2 τραγούδια σε μορφή κανόνα. Η δράση μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με τις φωνές των μαθητών, είτε με κάποια μουσικά όργανα, αλλά και με συνδυασμό των δύο. Βάζω κάποιους μαθητές να συνοδεύουν στο πιάνο και την κιθάρα. • Σε ομάδες τους δίνω μια μικρή γνωστή μελωδία και τους ζητάω να γράψουν την φωνή της μίμησης, χρησιμοποιώντας κάποια από τις τεχνικές της. • Προχωράμε στην invention, ακούγοντας και αναλύοντας παραδείγματα απο τον Bach. Τι συμβαίνει στις φωνές; Η τονικότητα αλλάζει; Χρησιμοποιούνται σε όλο το έργο στοιχεία από το αρχικό θέμα;

Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	- Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση, ακρόαση παραδειγμάτων και εκτέλεση. - Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση; Κατάλαβαν τον κανόνα και τις ινβενσιον; - Μπόρεσαν να εντοπίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία στην ινβενσιον; - Αντιλήφθηκαν την μίμηση; Μπόρεσαν να δημιουργήσουν μια δική τους σύνθεση, χρησιμοποιώντας την μίμηση ως τεχνική; - Μπορούν να αντιληφθούν την μίμηση μέσω του κανόνα που τραγούδησαν; - Μπόρεσαν να εκτελέσουν ομαδικά έναν κανόνα; Χρησιμοποίησαν το πιάνο ως συνοδευτικό όργανο; - Συνεργάστηκαν και ένωσαν δεμένοι σαν ομάδα;
--	---

Ημερομηνία: 17 Απριλίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (16η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Πολυφωνικές φόρμες 2.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - καλλιέργεια και ανάπτυξη του τραγουδιού με τονική ακρίβεια. - μάθηση συμβόλων της μουσικής και χρήση τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής. - καλλιέργεια και ανάπτυξη, στο μέτρο του δυνατού για κάθε μαθητή, της ικανότητας αναπαραγωγής (εκτέλεσης) και δημιουργίας (σύνθεσης) μουσικής με σκοπό την προσωπική ικανοποίηση και την επικοινωνία με τους άλλους. - γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - να εξοικειωθούν με τη δραστηριότητα της ενεργητικής ακρόασης και μέσω αυτής να διακρίνουν τις διάφορες τεχνικές μίμησης. - να αναγνωρίζουν μιμήσεις μέσα σ' ένα μουσικό κείμενο. - να διαβάζουν μια αντιστικτική πολυφωνική παρτιτούρα, δηλαδή να παρακολουθούν την πορεία της μίμησης στις διάφορες φωνές (πχ μια φούγκα). - να κατανοήσουν ότι η μίμηση μπορεί να αποτελέσει μέρος ενός ευρύτερου έργου φωνητικής ή οργανικής μουσικής με αντιστικτική τεχνική. - σε μια απλή φούγκα να αναγνωρίσουν την αρχική έκθεση του θέματος από όλες τις φωνές, την επανεμφάνισή τους σε άλλες τονικότητες ή σε stretto. - να εξοικειωθούν με τη βασική ορολογία της έκθεσης της φούγκας. - να αντιληφθούν τα βασικά μέρη μιας φούγκας.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Πολυφωνικές φόρμες. Ινβενσιον, φούγκα.

Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Ινβενσιον: Οι ινβενσιον του Μπαχ, που είναι σπουδές στην δίφωνη και τρίφωνη αντίστιξη, χρησιμοποιούν ένα μελωδικό μοτίβο με διάφορους τρόπους μίμησης Φούγκα: Η φούγκα είναι μια αντιστικτική σύνθεση που αποτελείται από μία μελωδία, το θέμα, που ακούγεται μόνο του και στην συνέχεια γίνεται μίμηση από τις υπόλοιπες φωνές διαδοχικά. Συνήθως, χωρίζεται σε 3 μέρη: την έκθεση, το μεσαίο μέρος και το τελευταίο μέρος. Στοιχεία που έχει η φούγκα είναι το θέμα, η απάντηση, το αντίθεμα, το στρέτο, τα επεισόδια και άλλα.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός είναι οι μαθητές να κατανοήσουν τις ινβενσιον και τις φούγκες μέσα από ακρόαση και εργασία. Συγκεκριμένα, να μπορούν να εντοπίζουν την μίμηση στις ινβενσιον και να ξεχωρίζουν τα βασικά μέρη της φούγκας. Τέλος, να εξοικειωθούν με ορολογίες όπως θέμα, αντίθεμα, στρέτο, επεισόδιο κλπ.
Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης, σύνθεσης και εκτέλεσης μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν για τις ινβενσιον, τις φούγκες και τα χαρακτηριστικά τους στοιχεία. Συγκεκριμένα, θα μπορούν να εντοπίσουν στοιχεία μίμησης του θέματος και να κάνουν μια στοιχειώδη ανάλυσή τους, εντοπίζοντας στην περίπτωση της φούγκας το θέμα, το αντίθεμα κλπ και στις ινβενσιον την μίμηση που πραγματοποιείται στα διάφορα σημεία. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, να γράφουν και να εκτελούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Σύνθεση ☐ Παίξιμο μουσικών οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. • Παρτιτούρες από το ιντερνετ • Πιάνο, κιθάρα • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, σύνθεση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα, σύνθεση και εκτέλεση.

Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Στην αρχή του μαθήματος γίνεται ακρόαση της invention του Bach, ενώ παράλληλα προβάλλεται στο διαδραστικό πίνακα. Με συζήτηση ανακαλείται η προγενέστερη γνώση των μαθητών σχετικά με τις τεχνικές της μίμησης. Παράλληλα, ξεχωρίζουμε τα μέρη της ινβενσιον και κάνουμε μια στοιχειώδη ανάλυση. Ζητάω από τους μαθητές να επικεντρώσουν την προσοχή τους στην αναγνώριση των συνεχών μιμήσεων της αρχικής μελωδίας. Συζητάμε για τις μιμήσεις που γίνονται. Ακούμε άλλη μια ινβενσιον με τον ίδιο τρόπο. • Αφού ολοκληρώσουμε τα παραδείγματα με τις ινβενσιον, προχωράμε στην ακρόαση μιας φούγκας, βλέποντας την παρτιτούρα στον πίνακα. Συζητάμε για την φούγκα και τα χαρακτηριστικά της. Πότε μπαίνει το θέμα και σε ποιες φωνές; Υπάρχει στρέττο; Μιλάμε για τα στοιχεία που υπάρχουν στην φούγκα. Συνειδητοποιούν το θέμα, την απάντηση και το αντίθεμα (έκθεση της φούγκας). Πριν αναφέρω πληροφορίες για την φούγκα, ρωτάω τους μαθητές αν γνωρίζουν στοιχεία για την φούγκα. • Τέλος, τους χωρίζω σε ομάδες και τους ζητάω να εκτελέσουμε την έκθεση μιας φούγκας τραγουδώντας και παίζοντας πιάνο. • Μια επιπλέον δραστηριότητα: Χωρισμένοι σε ομάδες εφαρμόζουν τις γνώσεις που έλαβαν σχετικά με την μίμηση και την ινβενσιον και δημιουργούν μια πολύ μικρή σύνθεση. Την παρουσιάζουν στην τάξη παίζοντας πιάνο και τραγουδώντας. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα θρανία ως κρουστά όργανα για να χτυπάνε τον ρυθμό.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση, ακρόαση παραδειγμάτων και εκτέλεση. • Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση; Κατάλαβαν τις ινβενσιον και την φούγκα; • Μπόρεσαν να εντοπίσουν και να αναλύσουν την ινβενσιον και την φούγκα; • Αντιλήφθηκαν την μίμηση στην ινβενσιον; Μπόρεσαν να δημιουργήσουν μια δική τους σύνθεση, χρησιμοποιώντας την μίμηση ως τεχνική; • Κατανόησαν τα βασικά στοιχεία της φούγκας (θέμα, αντίθεμα, απάντηση, επεισόδια κλπ); • Μπόρεσαν να εκτελέσουν μια φούγκα τραγουδώντας και παίζοντας πιάνο; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;

Ημερομηνία: 24 Απριλίου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (17η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	« Εισαγωγή στη μορφή σονάτα.»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	• ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. • γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. • ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. • χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. • γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. • να γνωρίσουν τη τριμερή δομή της μορφής σονάτας, όπως αυτή προκύπτει από τα τμήματά της (Έκθεση, Ανάπτυξη και Επανάκθεση), αλλά και τη διμερή μορφή που προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο επαναλαμβάνονται αυτά τα τμήματα. • να εντοπίσουν ακουστικά τις δύο θεματικές ομάδες της έκθεσης και τον αντιθετικό χαρακτήρα τους. • να διακρίνουν τα τρία βασικά τμήματα της μορφής σονάτας, την επιμέρους διάρθρωσή τους και τη λειτουργία τους • να αναγνωρίσουν τις δύο θεματικές ομάδες που εμφανίζονται στην Έκθεση και την Επανάκθεση. • να αντιληφθούν την αντίθεσή τους στην Έκθεση και την επανάληψή τους στο χώρο της τονικής στην Επανάκθεση • να αναγνωρίσουν τα θέματα που εμφανίζονται στο τμήμα της Ανάπτυξης και να τα συσχετίσουν με την Έκθεση. • να εξοικειωθούν με τη βασική ορολογία των τμημάτων της μορφής σονάτας.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Εισαγωγή στη μορφή σονάτα.
Καινούργιες μουσικές έννοιες και ο ορισμός τους	Η σονάτα είναι ενόργανη σύνθεση για πιάνο ή άλλο όργανο με συνοδεία πιάνου. Αναλυτικά, ο όρος σονάτα έχει 2 έννοιες: 1. Μια σύνθεση που αποτελείται από 3-4 μέρη για ένα όργανο με αντίθεση στην τονικότητα και τον ρυθμό. 2. Μια μορφή που έχει ένα από τα μέρη της, συνήθως το πρώτο, της σονάτας. Η σονάτα, ως μουσική φόρμα, ήταν ιδιαίτερα δημοφιλής από την Κλασική περίοδο μέχρι και τον 20ο αιώνα. Τα 3 βασικά τμήματα της μορφής σονάτα είναι: έκθεση, ανάπτυξη, επανάκθεση.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να γνωρίσουν την σονάτα μέσα από συζήτηση, ακρόαση και ανάλυση παραδειγμάτων. Μάλιστα, θα μπορούν να εντοπίζουν τα 3 τμήματά της (έκθεση, ανάπτυξη, επανάκθεση) και τα επιμέρους χαρακτηριστικά της.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης, ανάλυσης και εκτέλεσης μουσικής. Οι μαθητές θα μάθουν για τη μορφή σονάτας. Συγκεκριμένα, θα μπορούν να εντοπίσουν τα τμήματά της και να κάνουν μια στοιχειώδη ανάλυσή τους. Μέσα από ακρόαση και εκτέλεση παραδειγμάτων από τον Μότσαρτ και τον Μπετόβεν οι μαθητές θα κατανοήσουν την μορφή αυτή. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν, και να εκτελούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Τραγούδι ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα ☐ Παίξιμο οργάνων
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. • Παρτιτούρες από το internet • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση, εκτέλεση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και εκτέλεση.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών. Στην συνέχεια, τους ρωτάω να μου πουν τι γνωρίζουν για τη μορφή σονάτα. Συζητάμε για την έκθεση, την ανάπτυξη και την επανέκθεση και κάνουμε ένα σχεδιάγραμμα αυτών. • Έπειτα, βλέπουμε παρτιτούρα του πρώτου μέρους της σονάτας op. 49 no. 2 σε σολ μείζονα, του Μπετόβεν. Παίζω στο πιάνο το θέμα ώστε να το ακούσουν τα παιδιά. Συζητάμε για την έκθεση. Τους ρωτάω αν μπορούν να εντοπίσουν το δευτερεύον θέμα (έχουμε αναφέρει πως έχει αντιθετικό χαρακτήρα). Τους παίζω το δευτερεύον. Κάνω ερωτήσεις: Σε ποια τονικότητα είναι το δευτερεύον θέμα; Πως κλείνει η έκθεση; Με τον ίδιο τρόπο προχωράμε στην ανάπτυξη και την επανέκθεση. Ζητάω από τους μαθητές να βρουν τον τρόπο με τον οποίο οι δυο θεματικές ενότητες της έκθεσης, εμφανίζονται στην επανέκθεση. Αφού ολοκληρώσουμε τις παρατηρήσεις μας ακούμε την σονάτα. • Ανακεφαλαιώνουμε τα όσα είπαμε για την φόρμα σονάτα. Τα παιδιά αναφέρουν τις πληροφορίες έτσι ώστε να φανεί ότι τις κατανόησαν. • Κλείνοντας, τους ζητάω να μελετήσουν στο σπίτι την 5η σονάτα του Μότσαρτ σε σολ μείζονα και να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους στο επόμενο μάθημα. Θα πρέπει να εντοπίσουν τα τρία τμήματα (ABA') και να διαχωρίσουν τις δύο βασικές ομάδες στην έκθεση και την επανέκθεση.

Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	- Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση, ακρόαση παραδειγμάτων και εργασία. - Κατανόησαν τη μορφή σονάτα μέσα από τα παραδείγματα; - Μπόρεσαν να εντοπίσουν την έκθεση, την ανάπτυξη και την επανέκθεση; - Εντόπισαν το αρχικό και δευτερεύον θέμα και αντιλήφθηκαν τον αντιθετικό τους χαρακτήρα; - Συνεργάστηκαν και ένωσαν δεμένοι σαν ομάδα;
--	---

Ημερομηνία: 15 Μαΐου 2024.

Τάξη: Β λυκείου (18η διδασκαλία)

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Αριθμός διδακτικών ωρών: 1

Όνομα μαθήματος	«Μορφή σονάτα»
Ποιοι από τους ειδικούς σκοπούς που ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών επιδιώκονται από το συγκεκριμένο διδακτικό πλάνο	- ανάπτυξη ακουστικής ικανότητας των μαθητών. - γνωριμία και κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της μορφολογίας της μουσικής. - ανάπτυξη των ατομικών μουσικών τους ικανοτήτων. - χρήση της μουσικής για να αναπτύσσουν πνεύμα ομαδικότητας, συνεργασίας, υπευθυνότητας, πειθαρχίας και επικοινωνίας. - γνωριμία, εξοικείωση και χρήση της τεχνολογίας για θέματα μουσικής. - να γνωρίσουν τη τριμερή δομή της μορφής σονάτας, όπως αυτή προκύπτει από τα τμήματά της (Έκθεση, Ανάπτυξη και Επανέκθεση), αλλά και τη διμερή μορφή που προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο επαναλαμβάνονται αυτά τα τμήματα. - να εντοπίσουν ακουστικά τις δύο θεματικές ομάδες της έκθεσης και τον αντιθετικό χαρακτήρα τους. - να διακρίνουν τα τρία βασικά τμήματα της μορφής σονάτας, την επιμέρους διάρθρωσή τους και τη λειτουργία τους - να αναγνωρίσουν τις δύο θεματικές ομάδες που εμφανίζονται στην Έκθεση και την Επανέκθεση. - να εξοικειωθούν με τη βασική ορολογία των τμημάτων της μορφής σονάτας.
Θεματική ενότητα όπως αναφέρεται στο βιβλίο	Σονάτα: Έκθεση, ανάπτυξη, επανέκθεση.
Σκοπός μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να γνωρίσουν την σονάτα μέσα από συζήτηση, ακρόαση και ανάλυση παραδειγμάτων. Μάλιστα, θα μπορούν να εντοπίζουν τα 3 τμήματά της (έκθεση, ανάπτυξη, επανέκθεση) και τα επιμέρους χαρακτηριστικά της.

Στόχοι	Οι μαθητές θα επιτύχουν να συνεργάζονται, να συζητάνε και να εκφράζουν την άποψή τους. Επιπλέον, θα αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικότητας, ακρόασης και ανάλυσης. Οι μαθητές θα μάθουν για τη μορφή σονάτας. Συγκεκριμένα, θα μπορούν να εντοπίσουν τα τμήματά της και να κάνουν μια στοιχειώδη ανάλυσή τους. Μέσα από ακρόαση και εκτέλεση παραδειγμάτων από τον Μότσαρτ και τον Μπετόβεν οι μαθητές θα κατανοήσουν την μορφή αυτή. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν την ικανότητά τους να ακούν μουσική. Έτσι, θα συνεργάζονται μεταξύ τους και θα περνάνε ευχάριστα στο μάθημα.
Εστίαση	☐ Ρυθμός ☐ Μελωδία ☐ Ακρόαση ☐ Μουσική φόρμα
Μέσα και υλικά διδασκαλίας	• Ηχητικά αποσπάσματα από το yt. • Παρτιτούρες από το ιντερνετ • Πιάνο • Διαδραστικός πίνακας, η/υ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	• Οργάνωση τάξης: Τα θρανία είναι σε 3 σειρές το ένα πίσω από το άλλο • Μέθοδοι διδασκαλίας: Ομαδοσυνεργατική, διαλεκτική. • Μέθοδοι χρήσης της μουσικής: Ακρόαση. • Συμμετοχή μαθητών: ενεργή συμμετοχή των μαθητών με συζήτηση, ακροάματα και ανάλυση.
Πορεία διδασκαλίας	• Το μάθημα ξεκινά με καλωσόρισμα των παιδιών και πως πέρασαν στις διακοπές τους. Αφού μιλήσουμε, συγκρίνουμε και αναλύουμε την εργασία που είχαν για το σπίτι. Σε περίπτωση που την ξέχασαν την κάνουμε στην τάξη. Βρίσκουμε το βασικό και δευτερεύον θέμα, την τονικότητα, προχωράμε στην ανάπτυξη και στην επανέκθεση. Μέσα από την άσκηση, τα παιδιά μου λένε τις πληροφορίες που αναφέραμε στο τελευταίο μάθημα για την σονάτα. • Όταν τελειώσουμε την εργασία, ακούμε την σονάτα σε φα ελάσσονα του Μπετόβεν. Αφού ολοκληρωθεί η ακρόαση του πρώτου μέρους, χωρίζω τα παιδιά σε 2 ομάδες και αναλύουν το πρώτο μέρος της σονάτας, όπως κάναμε στα προηγούμενα παραδείγματα. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους, βλέπουμε αν συμφωνούν και οι δύο ομάδες και συζητάμε. • Συγκρίνουμε το σχεδιάγραμμα που κάναμε στο προηγούμενο μάθημα με τον σημερινό πίνακα που έκαναν οι ομάδες. Παρατηρούμε τις διαφορές (το δευτερεύον θέμα στις ελάσσονες τονικότητες εμφανίζεται στη σχετική μείζονα). • Στον χρόνο που θα απομείνει, μιας και είναι το τελευταίο μου μάθημα, ρωτάω τα παιδιά να μου πουν τι τους φάνηκε ενδιαφέρον και τι όχι στο μάθημα, τι θα ήθελαν να γίνει διαφορετικά και τους αποχαιρετώ.
Αξιολόγηση (αρχική, συντρέχουσα και τελική)	• Αξιολόγηση μέσα από συζήτηση, ακρόαση παραδειγμάτων και εργασία. • Κατανόησαν τη μορφή σονάτα μέσα από τα παραδείγματα; • Μπόρεσαν να εντοπίσουν την έκθεση, την ανάπτυξη και την επανέκθεση; • Εντόπισαν το αρχικό και δευτερεύον θέμα και αντιλήφθηκαν τον αντιθετικό τους χαρακτήρα; • Συνεργάστηκαν και ένιωσαν δεμένοι σαν ομάδα;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Έντυπο συναίνεσης για συμμετοχή σε πρακτική άσκηση

Εξάμηνη πρακτική άσκηση σε σχολική μονάδα

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Ζωή Διονυσίου

Εκπαιδευτικός μουσικής της πρακτικής άσκησης

Η Φωτεινή Τσακνάκη είναι τελειόφοιτη φοιτήτρια στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, και στο πλαίσιο της διπλωματικής της εργασίας σκοπεύει να διδάξει μουσική σε συνεργασία με την εκπαιδευτικό μουσικής του σχολείου στο τμήμα όπου φοιτά το παιδί σας. Παρακαλούμε για τη έγγραφη συναίνεσή σας για αυτό.

1. Σκοπός της πρακτικής άσκησης

Σκοπός της εξάμηνης πρακτικής άσκησης είναι η εφαρμογή των γνώσεων που έλαβα μέχρι σήμερα από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Ως μελλοντική εκπαιδευτικός μουσικής θα ήθελα τα παιδιά να αγαπήσουν τη μουσική και να συμμετέχουν ενεργά και διαδραστικά στο μάθημα, αυξάνοντας τη δημιουργικότητά τους.

2. Διαδικασία

Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες μαθητές και μαθήτριες θα παρακολουθήσουν σε εβδομαδιαία βάση τα μαθήματα μουσικής που θα σχεδιαστούν, θα υλοποιηθούν και θα αξιολογηθούν σε συνεργασία με τον/την μόνιμο/η εκπαιδευτικό μουσικής της τάξης. Σε αυτή τη μαθησιακή διαδικασία θα υπάρχει συνεχής εποπτεία από τον/την εκπαιδευτικό μουσικής της τάξης, καθώς και από την επιβλέπουσα καθηγήτρια της διπλωματικής εργασίας μου.

3. Κίνδυνοι και ενοχλήσεις

Δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος που να συνοδεύει τη συμμετοχή σας στην έρευνα. Τα παιδιά θα συμμετέχουν στο μάθημα, όπως ήδη γίνεται με τον/την μόνιμο/η εκπαιδευτικό μουσικής.

4. Προσδοκώμενες ωφέλειες

Με την συμμετοχή του παιδιού σας θα βοηθήσετε στην περαιτέρω εξέλιξη της μουσικής διδασκαλίας-μάθησης. Τα μαθήματα θα διαμορφωθούν με τέτοιο τρόπο που να κεντρίζεται το ενδιαφέρον των παιδιών και να κατανοούν μέσα από διάφορες μεθόδους και δραστηριότητες ό,τι απαιτείται κάθε φορά.

5. Δημοσίευση δεδομένων – αποτελεσμάτων

Η συμμετοχή του παιδιού σας στην πρακτική άσκηση συνεπάγεται ότι συμφωνείτε με την μελλοντική δημοσίευση των αποτελεσμάτων της, με την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες θα είναι ανώνυμες, θα αφορούν όλη τη μαθητική ομάδα της τάξης και δε θα αποκαλυφθούν τα ονόματα των συμμετεχόντων.

6. Πληροφορίες

Μη διστάσετε να κάνετε ερωτήσεις γύρω από το σκοπό ή την διαδικασία της πρακτικής άσκησης. Αν έχετε οποιαδήποτε αμφιβολία ή ερώτηση, είμαι στη διάθεσή σας για περισσότερες διευκρινίσεις.

7. Ελευθερία συναίνεσης

Η συμμετοχή του παιδιού σας στην εκπαιδευτική εφαρμογή είναι εθελοντική.

8. Δήλωση συναίνεσης

Διάβασα το έντυπο αυτό και κατανοώ τις διαδικασίες που θα ακολουθηθούν. Με την υπογραφή μου, συναινώ για τη συμμετοχή του παιδιού μου στη διπλωματική εργασία.

Ημερομηνία: __/__/__

Ονοματεπώνυμο και υπογραφή
γονέα/κηδεμόνα

Ονοματεπώνυμο και υπογραφή εκπαιδευτικού της
πρακτικής άσκησης